

Voorlopige agenda van de commissie Werk en Inkomen van 14 december 2011

Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare vergadering van de commissie Werk en Inkomen

Datum: woensdag 14 december 2011
Aanvang: 20:00 tot 22:30 uur
Locatie: Oude raadzaal
Voorzitter: dhr. H.J.M. Akkermans
Griffier: Mw. E.M. Wechgelaer, 050-367 7724 maaike.wechgelaer@groningen.nl

A. Algemeen deel

A.1. Opening en mededelingen

A.2. Vaststelling agenda

A.3. Lange-termijnagenda en lijst moties en toezeggingen

Bijlage - LTA (pdf)

Bijlage - Lijst van moties en toezeggingen (pdf)

A.4. Conformstukken

A.5. Rondvraag

B. Inhoudelijk deel

B.1. Eindevaluatie Hoogvliegers in de Krachtwijk, Kansrijk Ondernemerschap
(collegebrief 17 nov 2011)

Collegebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk
(pdf)

B.2. Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! Met een blik op de regio

(raadsvoorstel 25 nov 2011)

**Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk!
met een blik op de regio** (pdf)

B.3. Voortgang SoZaWe

- Onderzoek dienst SoZaWe (collegebrief 13 okt 2011)

- Motie dienstverlening SoZaWe op niveau (productie op peil) (collegebrief 9 sept 2011)

- Evaluatie SOZawe vooruit! (collegebrief 24 nov 2011)

- Interne audit prognose Inkomensdeel Wet BUIG (collegebrief 17 nov 2011)

[Collegebrief - Onderzoek dienst SOZawe \(pdf\)](#)

[Collegebrief - Motie dienstverlening SOZawe op niveau productie op peil . \(pdf\)](#)

[Collegebrief - Evaluatie SOZawe vooruit \(pdf\)](#)

[Collegebrief - Interne audit prognose Inkomensdeel Wet BUIG \(pdf\)](#)

C. Huishoudelijk deel

C.1. Ingekomen stukken

[Lijst ingekomen stukken \(pdf\)](#)

C.2. Vaststelling verslag 16 november 2011

[Verslag \(pdf\)](#)

Bij commissievergaderingen kunt u gebruik maken van het spreekrecht bij de inhoudelijke agendapunten (inclusief de conformstukken onder A) en de rondvraag. U krijgt dan drie minuten de gelegenheid de commissieleden te vertellen hoe u over een onderwerp denkt. Voor aanmelding en informatie kunt u terecht bij de commissiegriffier. De agenda's zijn onder voorbehoud. De definitieve agenda's worden in de vergadering vastgesteld.

Bijlage - LTA

per 29 november 2011

LANGE-TERMIJNAGENDA RAAD inclusief **POLITIEKE LTA**
Politieke items zijn onderwerpen waarop Raad geen uitstel duldt.
 (nieuwe onderwerpen in blauw)

1	16-mrt-11	W&I	Voordracht selectiecommissie aannemer nieuwbouw Sozawe	Pastoor	Sozawe	
54	14-dec-11	W&I/ O&W	Evaluatie project wonen, werken, leren (Campus Diep)	Pastoor	OCSW	
52	18-jan-12	W&I	Eindrapportage experiment alleenstaande ouders	Pastoor	SoZaWe	uit collegebrief 9-12-10
	14-mrt-12	W&I	Schriftelijke reactie milieuscan die bij 15 horecabedrijven is uitgevoerd	Schroor	RO/EZ	toezegging uit begrotingscommissie 27 okt 2011
97	11-apr-12	W&I	Nieuw armoedebeleid	Pastoor	Sozawe	
98	1-mei-12	W&I	Evaluatie Wet WJ (jaarlijks)	Pastoor	SoZaWe	Toezegging wethouder 19-05-2010
133	PM	W&I	Brief over aantal WJ jongeren met schulden en gevolgen van olopende schulden tussen eind stuif en begin WJ uitkering	Pastoor	Sozawe	toezegging weth. voor einde van het jaar 2011

Bijlage - Lijst van moties en toezeggingen

Lijst toezeggingen en moties Raadscommissie Werk en Inkomen 14 december 2011

Nr.	Datum Collegelid dienst	Agendapunt	Verzoek van	Toezeggingen	Opmerkingen
1.	19-01-11 Schroor (RO/EZ)	B2: Structuurvisie Detailhandel 2011-2020		<ul style="list-style-type: none"> De wethouder zegt toe met een nota "uitwerkingsvisie Sontplein" naar de commissie te komen; De wethouder zegt toe in de uitwerking van het Master-plan Sontplein de relatie met het Hoendiep te zullen betrekken en ook mee te nemen hoe gedacht wordt over de ontwikkeling bij het Hoendiep in relatie tot het Sontplein. De wethouder zegt toe aan het eind van het jaar met een evaluatie te komen van de verbeteracties en financiering dienst SOZAWE. 	<i>Afhankelijk van inbreng eigenaren in het gebied</i>
2.	09-02-11 Pastoor (SOZAWE)	B2: Verbeteracties informatie en financiering dienst SOZAWE (collegebrief 17-11-10)		<ul style="list-style-type: none"> De wethouder zegt toe dat de nodige reïntegratiecijfers volgend jaar bij de Rekening 2011 zullen zijn; De wethouder zegt toe dat in de volgende Jaarrekening (2011) meer informatie over de bedrijfseconomische resultaten van het SW-bedrijf Iederz kan worden verwacht. 	<i>geagendeerd voor huidige vergadering</i>
3.	09-06-11 Pastoor bij Rekeningcommissie (SOZAWE)	Programma 1: Werk en Inkomen		<ul style="list-style-type: none"> De wethouder zegt toe de vraag of de brief 'Participatie juridische procedure Wsw 2011' (dagmail 26/5) nog opportuun is nu het VNG het bestuursakkoord heeft afgewezen, schriftelijk te zullen beantwoorden. 	<i>Chbrf 20/6: idem (p. 7, c.)</i> <i>Chbrf 20/6: idem (p. 7, b.)</i>
4.	15-06-11 Pastoor (SOZAWE)	C1: Ingekomen stukken en stukken ter kennisname	Stadpartij	<ul style="list-style-type: none"> De wethouder zegt toe de gemeentelijke medewerking aan dit door Marketing Groningen (MG) en de Groningen City Club (GCC) ingebrachte initiatief afhankelijk te stellen aan de 	<i>Er werd een kort geding aangespannen, maar de gemeente werd niet-ontvankelijk verklaard. De wethouder zoekt uit of er nog een procedure saande is. Komt met schriftelijk bericht hierop terug.</i>
5.	15-06-11 Schroor (RO/EZ)	B1: Evenementen-programma Binnenstad Groningen (toegesplitst)	SP	<ul style="list-style-type: none"> De wethouder zegt toe de gemeentelijke medewerking aan dit door Marketing Groningen (MG) en de Groningen City Club (GCC) ingebrachte initiatief afhankelijk te stellen aan de 	

Bijlage - Lijst van moties en toezeggingen

		op het onderdeel 'Koop-nachten'			<p>voorwaarde dat dit een breed draagvlak en brede steun geniet binnen de GCC (die daar zelf zorg voor moet dragen);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wethouder Schroor zegt v.w.b. het aspect Koopzondagen toe t.z.t. in ander verband terug te komen op de vraag welke dagen daarvan vast en welke flexibel zouden moeten zijn (de laatste om te kunnen inspelen op bijzondere evenementen), en wat m.a.w. daarvoor de beste verdeling zou kunnen zijn; • Wethouder zegt toe het overzicht van projecten die gematcht zijn en vanuit de G-kracht gefinancierd zullen worden, naar de commissieleden te sturen. • Wethouder zoekt uit hoe het precies geregeld is voor de kleine sportverenigingen of culturele instellingen en komt hierop terug. • Wethouder zoekt uit of, zo ja welke mogelijkheden er zijn voor inbedding van het T¹ win project van Humanitas in de bestaande organisatiestructuur en of, en zo ja hoe het project onder de aandacht gebracht kan worden bij provincie en andere gemeenten. • Wethouder zoekt uit of de landelijke cijfers uit het rapport De Sociale Staat van Nederland van het Sociaal Cultureel Planbureau, en dan m.n. het hoofdstuk inkomen en werk, ook voor de Groningse situatie uitgezocht kunnen worden. 	<p><i>brief volgt in december</i></p> <p><i>volgt na jaarrekening Fonds Ondernemend Groningen</i></p>
6.	21-09-11 Schroor (RO/EZ)	B1: Het Fonds Ondernemend Groningen	Stadspartij			
7.	21-09-11 Schroor (RO/EZ)	B1: Het Fonds Ondernemend Groningen	GL			
8.	16-11-11 Pastoor (SOZAWÉ)	A.5 Rondvraag	SP			
9.	16-11-11 Pastoor (SOZAWÉ)	A.5 Rondvraag	Stadspartij			

Bijlage - Lijst van moties en toezeggingen

Nog uit te werken moties uit de raad					
Nr.	Datum Collegelid Dienst	Agendapunt / onderwerp	Indiener(s)	Moties	Opmerkingen
1.	16-02-11 Pastoor (SOZAWE)	Motie vreemd aan de orde van de dag (PvdA)	Allen (minus CDA en VVD)	<p>Motie: geen extra taken zonder budget, geen beperking gemeentelijk armoedebeleid</p> <p>Verzoekt het college:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dit standpunt (overheveling taken richting gemeenten zonder bijbehorend budget onaanvaardbaar + gemeentelijke autonomie mag niet beperkt worden zoals de regering voornemens is te doen in de context van het armoedebeleid) actief uit te dragen; • niet akkoord te gaan met overheveling van taken richting gemeenten zonder bijbehorend budget; • niet akkoord te gaan met de beperking van de gemeentelijke autonomie; • in de VNG uit te dragen om het Bestuursakkoord niet te tekenen voordat in dat akkoord voldoende recht gedaan wordt aan bovengenoemde punten. <p>Motie: Impact economische recessie voor sociaal zwakkeren</p>	
2.	29-06-11 Pastoor (SOZAWE)	Voorjaarsdebat	CDA, CU, GL, PvdA, PvdD, SP, Stadspartij en VVD	<p>Verzoekt het college:</p> <ul style="list-style-type: none"> • voor de begrotingsbehandeling o.b.v. een quickscan de gevolgen van de recessie en de mogelijke effecten van de Rijk-sbezuinigingen voor de sociaal zwakkeren in beeld te brengen tezamen met de financiële knelpunten. <p>Motie: Behoud sociale stad</p>	<i>brief is binnen, motie gaat volgende vergadering van de lijst af</i>
3.	09-11-11 Pastoor (OCSW/SOZAWE)	Begrotingsraad	CU, PvdA	<p>Verzoekt het college:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bij de uitwerking van de extra taken en decentralisatieopgaven aan te geven hoe in de toekomst het sociaal vangnet georganiseerd kan worden; - een overzicht te verstrekken van risico's en tekorten als 	

Bijlage - Lijst van moties en toezeggingen

4.	09-11-11 Pastoor (SOZAWE)	Begrotingsraad	PvdA	<p>gevolg van de stapeling, de decentralisaties en de economische crisis en aan te geven hoe die risico's en tekorten kunnen worden opgevangen;</p> <p>- de raad voor het voorjaarsdebat 2012 een motie voor te leggen om te bespreken welke inspanningen nodig zijn voor het behoud van een sociale stad.</p> <p>Motie: Voortzetting Actieplan Jeugdwerkloosheid</p> <p>Verzoekt het college:</p> <p>- om het Actieplan Jeugdwerkloosheid, al dan niet in hernieuwde vorm, voor de gemeente Groningen voort te zetten.</p>		

Collegebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

Bestuursdienst
Volgvel

Telefoon (06) 502 602 05/ M. de Gier
Onderwerp Eindevaluatie Hoogvliegers in de Krachtwijk,
Kansrijk Ondernemerschap.

De leden van de raad van de gemeente
Groningen
te
GRONINGEN

Datum **17 NOV 2011** Bijlage(n) 1 Ons kenmerk RO11.2787336
Uw brief van Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij bieden wij u de eindevaluatie aan van het project 'Hoogvliegers in de Krachtwijk', zoals toegezegd in de collegebrief van 23 juni 2011 (kenmerk RO11.2631535). 'Hoogvliegers in de Krachtwijk', bij ondernemers bekend onder de werknaam 'Onderneem 't', is een uitwerking van de motie 'Kansrijk Ondernemerschap', aangenomen op 14 november 2007. De eindevaluatie biedt een overzicht van aanleiding, doelstellingen, behaalde resultaten en een perspectief op eventuele vervolgstappen.

Uit de eindevaluatie blijkt dat alle projectdoelstellingen gehaald. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het aantal adviestrajecten op maat voor startende ondernemers, het aantal workshops, maar ook om gerealiseerde communicatiemiddelen, zoals de 'Shoppotter Ebbingekwartier' en de virtuele ondernemersportal 'www.ikonderneemhet.nl'. Het beschikbare budget van € 325.000 is met minder dan 1% miniem overschreden.

Wat betreft het vervolg is al bij het opzetten van het project in 2009 de ambitie uitgesproken om aan het einde van de projectperiode een wijkeconomische organisatie te verzelfstandigen. Dit bij voorkeur in de vorm van een marktpartij die acquisitie pleegt bij derde partijen die belang hebben bij wijkeconomische activiteiten. Deze ambitie is gerealiseerd met de verzelfstandiging van 'Onderneem 't'.

Er is, in overleg met belanghebbenden, zoals corporaties, de Rabobank, Kamer van Koophandel en Menzis, voor gekozen geen gezamenlijk wijkeconomie-platform op te richten. Dit vanwege de complexe organisatorische en financiële constructies die een dergelijk platform met zich brengt. In plaats daarvan zullen corporaties, Rabobank, Kamer van Koophandel en Menzis, maar ook de gemeente, als opdrachtgever naar Onderneem 't optreden. In die rol zullen zij opdrachten geven die hun ambities van leefbaarheid en

Collegebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

Volgvel

economische vitaliteit van de wijken en het stimuleren van kansrijk ondernemerschap invulling geven. De eerste opdracht uit de corporaties is inmiddels een feit.

Volgens ons is bovengenoemde constructie een logisch vervolg op de succesvolle aanpak tot dusver en daarmee de beste manier om onze ambities op het gebied van wijk economie ook in de toekomst te realiseren. Wij gaan ervan uit dat wij hiermee handelen in de geest van eerdergenoemde motie en discussies over het onderwerp. Om onze ideeën over de opzet van een vervolgfase verder inzichtelijk te maken, stellen wij voor 'Onderneem 't' een korte presentatie te laten verzorgen in de raadscommissie Werk & Inkomen van woensdag 14 december.

De eindevaluatie en vervolgfase hebben geen consequenties voor de begroting 2012. Voor de gemeentelijke ambities op het gebied van wijk economie zijn namelijk middelen gereserveerd binnen het programma G-Kracht 2012.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Collegedrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

BEREIK

Rapportage

Project *Hoogvliegers in de Krachtwijk*

Besteknummer 37 - 2009

Opdrachtgever : Gemeente Groningen
Contactpersoon : de heer E. Bijleveld/de heer M. De Gier
Adres : Postbus 7081
Vestigingsplaats : 9701JB Groningen

Begindatum : 1 augustus 2009
Einddatum : 31 juli 2011
Verzending rapportage : 18 oktober 2011

Subsidiener : Advisorgroep BV
Adres : Hereweg 95c
Vestigingsplaats : 9721 AA Groningen
Telefoon : 050-5493641

Projectleider : Mw. Drs. C.C.M. Zegers
Telefoon : 06-51399499
e-mail : klaar@nexobv.nl

Collegedebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

Inhoud

Managementsamenvatting	3
1. Voorwoord	4
2. Aanleiding	5
3. Doelstellingen	6
4. Uitvoering	8
4.1 Trajecten	8
4.2 Activiteiten	9
4.3 Communicatie	14
4.4 Organisatie	16
5. Verzelfstandiging Ondernemend 't	18
6. Financiële verantwoording	19
Bijlage 1	Doelstellingen en projectresultaten
Bijlage 2	Factsheet
Bijlage 3	Overzicht activiteiten
Bijlage 4	Financiële Rapportage

Collegebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

Managementsamenvatting

De afgelopen twee jaar is intensief benut om een bundeling van activiteiten uit te voeren gericht op het stimuleren van de economische slagkracht in de Groningse wijken De Hoogte, Korrewegwijk en het Ebbingekwartier, onder de noemer 'Hoogvliegers in de Krachtwijk'.

Deze activiteiten hebben geresulteerd in een bredere betrokkenheid van ondernemers op elkaar en in de wijken waarin zij actief zijn. Een belangrijke ambitie van de gemeente Groningen; namelijk het inzetten van wijkconomie voor Groningen vanuit het besef dat ondernemerschap goed is voor integratie en arbeidsparticipatie en daarmee nieuwe perspectieven schept voor persoonlijke ontwikkeling, is daarmee invulling gegeven.

De doelstellingen van het project zijn niet alleen ruimschoots gehaald, maar in aanzienlijke mate overschreden, zonder daarbij buiten de begroting te gaan. De reden daarvoor moet gezocht worden in de ondernemersgerichte benadering en uitvoering van het project en de uitgangspunten van laagdrempeligheid die consequent werden gehanteerd. Er werd gewerkt met rolmodellen uit de wijken zelf en voortdurend samengewerkt met betrokken organisaties om te voorkomen dat zaken dubbel werden gedaan en om snel te kunnen schakelen.

Het project heeft daarmee in belangrijke mate bijgedragen aan de leefbaarheid van de wijken. Een investering die een voortzetting rechtvaardigt en waaraan momenteel wordt gewerkt. Ondernemen 't heeft de afgelopen jaren sterk ingezet op zelfredzaamheid en zichtbaarheid van de ondernemers in de wijken, en is nu bezig dat te continueren via de ondernemersportal www.ikonderneemhet.nl waar alle wijkondernemers uit Groningen op terecht kunnen. Ook wil Ondernemen 't de gemeente, corporaties en andere organisaties in de stad blijven ondersteunen en adviseren op onderwerpen als leefbaarheid en economische vitaliteit van wijken. In de voortzetting wil zij daarmee op termijn volledig zelfstandig haar weg vinden, zoals ook de ambitie van de gemeente is geweest bij aanvang van het project 'Hoogvliegers in de Wijk'.

Collegedebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

1. Voorwoord

In augustus 2009 is het project "Hoogvliegers in de wijk" van start gegaan in de krachtwijken van Groningen (Korrewegwijk en De Hoogte) en de Creatieve Zone, het Ebbingekwartier. Het doel van dit project was de wijk economie te stimuleren door middel van de inzet van nieuw te ontwikkelen instrumenten, deze instrumenten in de praktijk te testen en na de projectperiode deze instrumenten ook in te zetten in de andere wijken van Groningen. In 2009 werd Ondernem 't een officieel erkend Microfinancieringspunt (MF-punt), een initiatief van de projectdirectie Microfinanciering van het Ministerie van Economische Zaken.

Dit project sloot qua werkwijze en naamgeving aan op de pilot 'Microfinanciering Groningen' dat in januari 2009 was gestart in opdracht van het Ministerie van EZ in het kader van de introductie en stimulering van de regeling microfinanciering in de gemeente Groningen. Voor de naamgeving is gekozen voor "Ondernem 't", met de slogan "Ik ondernem het... en jij?", waarmee een rechtstreeks appèl werd gedaan op de ondernemers en bewoners van de wijken zich te melden bij de vestiging van Ondernem 't indien er sprake was van concrete of minder concrete plannen voor het ondernemerschap.

De aanpak en werkwijze van Ondernem 't werden gekenmerkt door vier belangrijke uitgangspunten:

- o Het zichtbaar maken van ondernemers in de wijken. Dat is van belang voor pre-starters, starters en gevestigde ondernemers omdat ondernemerschap om zich heen ervaren stimulerend werkt. Ondernemerschap kan ook een voorbeeldfunctie hebben voor anderen in de wijk: zien werken, doet werken.
- o Een ander belangrijk uitgangspunt was de laagdrempeligheid van het ondernemerspunt. Door in de communicatie gebruik te maken van ondernemers uit de wijken en de deur van de vestiging – letterlijk – altijd open te hebben, haal je het ondernemerschap dichtbij en worden mensen uitgenodigd te verkennen of hun ondernemersdroom verwezenlijkt kan worden.
- o Er is bij aanvang direct voor gekozen geen onderscheid te maken naar afkomst, rangen of standen. Allochtoon of autochtoon, in essentie draait het bij ondernemerschap om het verwezenlijken van een idee, droom of ideaal. De energie en het enthousiasme dat daarbij komt kijken is universeel. Het ging om de juiste competenties voor het ondernemerschap.
- o Er was geen zichtbare aanwezigheid van instanties. De betrokkenheid van gemeente, kamer van koophandel en overige betrokken organisaties was op de achtergrond gewenst en aanwezig, maar voor de potentiële ondernemers niet zichtbaar vanwege de associatie met een hulploket. Vele ondernemers zijn echter 'warm' doorverwezen naar de juiste personen bij deze organisaties zodat er geen sprake meer was van een drempel.

Gedurende de uitvoering van het project is er sprake geweest van een nauwe en betrokken samenwerking met de gemeente, vanuit de diensten Sociale Zaken en Werk en Ruimtelijke ordening en Economische Zaken, en de Kamer van Koophandel. Op uitvoeringsniveau waren de lijnen kort en dat heeft in grote mate bijgedragen aan de uitstekende resultaten van het project.

Collegebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

2. Aanleiding

Eind 2007 heeft de gemeente Groningen een bijeenkomst georganiseerd om ideeën te genereren op het gebied van ondernemerschap in de krachtwijken van Groningen. Het resultaat was dat door verschillende marktpartijen een visie werd ontwikkeld over de wijze van invoering en aanpak van wijk economie.

Een belangrijke ambitie van de gemeente hierbij was dat ze in de stimulering van wijk economische activiteiten samen wilde werken met een marktpartij om zo gebruik te kunnen maken van structureel in de markt aanwezige middelen, maar ook omdat een marktpartij met een ondernemersbril op kijkt naar de economische haalbaarheid van wijk economische activiteiten.

De andere belangrijke ambitie voor het inzetten van wijk economie voor Groningen was vanuit het besef dat ondernemerschap goed is voor integratie en arbeidsparticipatie en daarmee nieuwe perspectieven schept voor persoonlijke ontwikkeling. Dit draagt bij aan de leefbaarheid van de wijken.

De Advisorgroep heeft daarop een voorstel ingediend. In het voorjaar van 2009 is het voorstel goedgekeurd onder de aanbesteding "Hoogvliegers in de krachtwijk".

Collegebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

3. Doelstellingen

De centrale doelstelling van het project was:

"Het bevorderen van werkgelegenheid en bedrijvigheid in de krachtwijken."

Om dit te bereiken zijn er een vijftal subdoelstellingen geformuleerd:

- Stimuleren van startend ondernemerschap;
- Versterken en behoud ondernemerschap;
- Revitaliseren omgeving bedrijfs- en winkelruimte in de wijk;
- Samenwerking met partijen en bewoners.
- Na twee jaar uitrol van de aanpak over de gehele gemeente door een marktpartij of marktpartijen.

De concretisering van deze doelstellingen, zoals overeengekomen in de opdrachtverlening, staan in de ingevoegde schema's aan de hand van de vijf bullets. De opbouw van de gegevens is ontleend aan de aanbestedingstructuur welke hier is gevolgd.

NB: doelstellingen gekoppeld aan resultaten vindt u in een overzichtelijke tabel in bijlage 1

I.

Stimuleren van startend ondernemerschap	
Starterscoaching en - advisering	5-7 intensieve maatwerktrajecten (nuggers) voor startende ondernemers
Workshops	6 workshops en bereik van circa 60 startende en potentiële ondernemers
Starterscafé	18 avonden die leiden tot een starternetwerk van minimaal 25 potentiële en startende ondernemers
Internetcafé (virtueel)	virtueel internetcafé met minimaal 25 deelnemers
Flexplekken	2-3 flexplekken voor 10-15 potentiële en startende ondernemers
Onderzoek naar Ondernemerspotentieel	beschikbaar ondernemerspotentieel opgespoord

II.

Versterken en behoud van bestaand ondernemerschap	
Ondernemersscan voor bestaande ondernemers	minimaal 20 scans bij bestaande ondernemers*
Adviestrajecten, bedrijfbeëindiging, bedrijfsopvolging	minimaal 5 trajecten
Ondernemers bij elkaar brengen	minimaal netwerk van 25 ondernemers uit de wijken

Collegelief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

* Het product "bedrijfscan" bleek onder de doelgroep niet aan te slaan. Er is voor gekozen om alle 500 ingeschreven ondernemers uit de wijken te benaderen. Met 101 van hen zijn adviesgesprekken gevoerd en suggesties gedaan voor bedrijfsverbetering, indien nodig.

III.

Revitalisering bedrijfs- en winkelruimte in de wijk	
Virtueel	infrastructuur voor een virtuele ontmoetingsplek
Fysiek	activiteiten voor startende, potentiële en bestaande ondernemers
Ondersteuning ondernemersvereniging	Oprichten ondernemersvereniging

IV.

Samenwerking met partijen en bewoners	Gewenst Resultaat
Uitvoering Communicatieplan	Website met digitaal platform en ondernemers uit de wijken
	Communicatiemiddelen ter ondersteuning activiteiten
	Herkenbaarheid en zichtbaarheid
	Middelen ter promotie

V. Overdragen van Ondernem 't aan een marktpartij of marktpartijen.

Misschien wel de meest ambitieuze doelstelling van het project betrof de overdracht aan een marktpartij. Op dit moment wordt hard gewerkt aan een propositie voor Ondernem 't, waarmee het als zelfstandige, niet gesubsidieerde partij kan bestaan. Daarbij wordt uitgegaan van een aanbod van dienstverlening voor, minimaal, de stad Groningen.

Collegebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

4. Uitvoering

In deze rapportage wordt de uitvoering van het project beschreven aan de hand van:

- o Trajecten
- o Activiteiten
- o Communicatie
- o Organisatie

4.1. Trajecten

Binnen het project zijn verschillende soorten trajecten uitgevoerd: trajecten die ondersteuning geven aan het realiseren van het starten van een eigen bedrijf en trajecten voor de gestarte / gevestigde ondernemer. Voor sommige groepen bestaan al reguliere regelingen. Vanuit het project is ook daarbij aangesloten, zonder daarbij gebruik te hoeven maken van de projectfinanciering. De projectfinanciering was uitsluitend bedoeld voor doelgroepen die normaal niet in aanmerking komen voor reguliere, dus betaalde, trajecten. Dit zijn mensen in loondienst die een bedrijf willen starten, of mensen die niet vanuit een uitkering starten, de zogenaamde 'nuggers'. Ook bestaande ondernemers die begeleiding wensen, maar niet vanuit de Bbz-regeling instroomden, kwamen in aanmerking voor financiering van het traject vanuit het project.

De onderstaande tabel geeft aan welke doelstelling er was gesteld, het aantal begeleidingstrajecten die er zijn uitgevoerd en hoeveel ondernemers hun plannen hebben gerealiseerd.

Trajecten	Doelstelling	Gerealiseerd	Gestart
Maatwerktrajecten	5-7	47	40
Trajecten gemeente Groningen/UWV-werkbedrijf	40	45	33
Gevestigde Ondernemers	5	11	10
TOTAAL	50	103	83

De doelstelling van de gemeente Groningen was vanuit de pilot Microfinanciering, en daarna vanuit het project, om 50 potentiële ondernemers in een startertraject te laten instromen waarvan er 35 daadwerkelijk zouden starten binnen twee jaar (2009 – 2010). Binnen de uitvoering van zowel de pilot als het project zijn 73 ondernemers gestart, waarmee die doelstelling ruimschoots is gehaald.

- o Samenwerking met de Kamer van Koophandel

Ruim baan voor ondernemers

Het project van de Kamer van Koophandel, "Ruim baan voor Ondernemers" liep af eind december 2010. In dit project konden trajecten worden aangeboden aan kansrijke 'nuggers'. Op de begeleidingskosten werd door de Kamer van Koophandel 60% dekking gegeven. Vanuit het project werd 35% gefinancierd en de ondernemer betaalde zelf 5% van de begeleidingskosten (met een minimum van € 100,- exclusief BTW).

Er zijn 17 ondernemers die co-financiering hebben gekregen vanuit het programma 'Ruim baan voor Ondernemers'.

Collegedebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

Mentoraat

Voor gestarte ondernemers is het mogelijk om intensieve coaching te krijgen door hen een mentor aan te bieden van de kamer van Koophandel. De Kamer beschikt over een pool met ruim 100 mentoren die, tegen een geringe betaling door de ondernemer, deze begeleiden. Er zijn twee avonden georganiseerd waarin ondernemers konden kennismaken met verschillende mentoren d.m.v. speeddate-sessies.

Er zijn 12 ondernemers die via Ondernem 't een mentor toegewezen hebben gekregen.

o *Kredietaanvragen*

De meeste ondernemers die financiering nodig hadden voor hun plannen, konden dat uit eigen middelen doen of lenen binnen familie of vriendenkring. Het aantal kredietaanvragen is daardoor beperkt gebleven. In totaal hebben 7 deelnemers een krediet nodig gehad. Van deze kredieten zijn er 4 gefinancierd door reguliere banken, en 3 door Qredits.

4.2. Activiteiten

De volgende activiteiten hebben binnen het project plaatsgevonden:

I Inloop – adviesgesprekken

II Bijeenkomsten:

- Workshops
- Ondernemers ontmoeten Ondernemers
- Netwerkbijeenkomsten
- Starterscafé
- Promotiedagen Noord-Nederland
- KvK startersdag

III Revitalisering bedrijfs- en winkelruimte in de wijk

IV Onderzoeken

I Inloop – Adviesgesprekken

Bij de start van de pilot Microfinanciering was Ondernem 't nog totaal onbekend. Om meer inloop te genereren is wekelijks op woensdagavond een inloopavond georganiseerd waar mensen laagdrempelig en vrijblijvend informatie konden krijgen over ondernemerschap en/of financiering. Vanaf de start van het project is deze vaste woensdagavond losgelaten. De bekendheid van Ondernem 't begon groter te worden, en ondernemers wisten steeds beter de weg te vinden naar het Floresplein 30a. In de gesprekken die zijn gevoerd met ondernemers kwamen alle facetten van het ondernemerschap aan de orde, afhankelijk van de vraag of behoefte van de (potentiële) ondernemer. Ondernemers werden ook vaak doorverwezen naar verschillende instanties en organisaties, zoals:

- o Afdeling zelfstandigen, sociale dienst gemeente Groningen
- o Qredits
- o UWV-werkbedrijf
- o Kamer van Koophandel
- o Bedrijvenloket Gemeente Groningen

Collegiebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

- o F-linc (NOM)
- o Belastingdienst
- o Syntens
- o Wooncorporatie Lefier
- o Schuldsaneringsbureau

Naarmate Ondernem 't meer bekendheid kreeg kwamen er steeds meer telefoontjes vanuit andere wijken in de stad Groningen van ondernemers met vragen en behoefte aan advies. We hebben deze verzoeken niet afgewezen, ook al viel deze dienstverlening buiten de doelstellingen van het project. Uit de toename van deze verzoeken bleek dat de behoefte onder ondernemers in de hele stad groot is aan een laagdrempelige vorm van ondernemersondersteuning. Uiteindelijk is circa 60% van alle adviesgesprekken gevoerd met ondernemers van buiten de Korrewegwijk, De Hoogte en het Ebbingekwartier.

Aantal inloop – adviesgesprekken: 260

II Bijeenkomsten

Workshops: Gedurende het project zijn er verschillende workshops georganiseerd. Het doel van de workshops was om meer op de inhoudelijke kanten van het ondernemerschap in te gaan. Deze sloegen erg goed aan onder alle ondernemers, startend én bestaand. In totaal zijn er 11 avonden georganiseerd met in totaal 130 deelnemers. De volgende onderwerpen kwamen daarbij aan de orde:

- o Internet en ondernemen
- o Speeddaten met mentoren van de Kamer van Koophandel (2 avonden)
- o Fiscaal-juridische aspecten van ondernemen
- o 3-delige minicursus "Acquisitie" (3 avonden):
 - Marketing
 - Hoe maak ik een acquisitieplan?
 - Evaluatie acquisitieplan
- o 2-delige minicursus "Klanten" (2 avonden):
 - Omgaan met lastige klanten
 - Offreren... en dan?

Ondernemers Ontmoeten Ondernemers: Deze bijeenkomsten hadden primair tot doel om bestaande ondernemers met elkaar in contact te brengen, dan wel anderen (wijkbewoners, raadsleden en geïnteresseerden) een idee te geven wat ondernemen vanuit de wijk precies betekent en hoe de ondernemers dat zelf ervaren.

- o *Wijkwandelingen*

Eén van de ideeën om ondernemers met elkaar in contact te brengen en/of mensen uit de wijken te interesseren voor het ondernemerschap is de wijkwandeling geweest. Door het organiseren van een wandeling met een gids door steeds een ander deel van de wijken waarbij 2 of 3 ondernemers daar hun bedrijf openstelden voor de deelnemers ontstond er een veel beter idee wat ondernemen in de wijk nu eigenlijk inhoudt. Ondernemers vertelden

Collegedebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

waarom ze in de wijk gevestigd waren, wat ze leuk vinden aan het ondernemerschap en waar ze tegenaan lopen. Deelnemers konden vragen stellen en daardoor ontstonden interessante gesprekken. De taak van de gids was ook om over het ontstaan van de wijk vanuit historisch perspectief en de architectuur te vertellen, waardoor de beleving van de wijk positiever wordt ervaren. Gedurende de projectperiode hebben er 5 wijkwandelingen plaatsgevonden, met in totaal 99 deelnemers.

- o *Nieuwjaarsbijeenkomst*

In januari 2009 hebben we een nieuwjaarsbijeenkomst georganiseerd, waarbij de insteek niet alleen was elkaar te ontmoeten, maar ook tot doel had de wensen van de ondernemers uit de wijken voor 2010 (en daarna) te achterhalen. Daartoe hadden we een 'wensboom' neergezet waar de ondernemers hun wensen op een kaartje in op konden hangen.

- o *Speeddaten met Staatssecretaris Heemskerk*

In het kader van economische wijkontwikkeling, ontwikkeling van de creatieve zone en het ondernemerschap in de wijken bracht de staatssecretaris van Economische Zaken, de heer Heemskerk, in januari 2010 een werkbezoek aan Groningen. Vanuit de gemeente kwam het verzoek of Onderneem 't mee wilde werken aan de invulling van het programma door enkele ondernemers, die door Onderneem 't werden begeleid, te vragen een bijdrage aan de middag te willen leveren. Er werd voor een dynamische opzet gekozen: de staatssecretaris en enkele wethouders van de stad konden in speeddate-sessies met deze vijf ondernemers horen hoe het is om te ondernemen vanuit huis, de wijk en de stad en vragen beantwoorden. Een geslaagde middag met een hoge attentiewaarde, mede door de uitzending op OOG-tv.

- o *Shopspotter fietstocht*

Een bijzondere vorm van de verkenning van de wijken was de 'Shopspotter fietstocht'. In augustus 2010 werd de shopspotter gelanceerd op 'Bommen Berend, de viering van het Gronings ontzet op 28 augustus. De shopspotter is een uitklapbaar gidsje met bijzondere adressen uit de drie wijken: winkels, restaurants en hot spots voor kunst en cultuur. Via de toegangswegen naar het centrum werd het gidsje uitgedeeld onder de bezoekers van de stad. In het voorjaar van 2011 hebben we een deel van de fietsroute van de shopspotter gefietst, waarbij we bij drie ondernemers een bedrijfsbezoek hebben gebracht. Het was een bijzonder geslaagde en gewaardeerde avond.

- o *Ondernemers ontmoeten ondernemers in het Ebbingekwartier*

In samenwerking met de projectorganisatie van 'Ebbinge Gist' is in 2010 een bijeenkomst georganiseerd voor ondernemers. Het onderwerp was het gebruik van Open Source en kennisdelen via internet.

Netwerkbijeenkomsten: Het doel van de netwerkbijeenkomsten was om de ondernemers, startend en bestaand, met elkaar kennis te laten maken. Inhoudelijke thema's kwamen aan de orde, maar minder diepgaand dan bij de workshops. Ontmoeten stond centraal bij de bijeenkomsten.

Starterscafé: Alle bijeenkomsten die Onderneem 't heeft georganiseerd werden afgesloten met het zogenaamde starterscafé. Onder genot van een hapje en een drankje werden startende en bestaande ondernemers aan elkaar voorgesteld en was er ruimte om kennis te maken, zaken uit te wisselen en elkaar beter te leren kennen. In totaal zijn er 24 starterscafés gehouden met 389 deelnemers in totaal.

Collegiebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

Promotiedagen Noord-Nederland: Op 3 en 4 november 2009 hebben de Promotiedagen voor het bedrijfsleven van Noord Nederland plaatsgevonden. De afdeling Zelfstandigen van de Gemeente Groningen heeft ruimte beschikbaar gesteld aan het project in hun stand, welke gedeeld werd met het UWV-Werkbedrijf. Deze dagen hebben relatief weinig bezoekers opgeleverd. Wel zijn de onderlinge contacten met verschillende organisaties aangehaald.

KvK startersdag 2009/2010: In november organiseert de Kamer van Koophandel de jaarlijkse Starterdag. In 2009 was het kenniscentrum voor Microfinanciering één van de hoofdsponsors. In 2009 en 2010 stond Ondernem 't samen met Qredits en St. Microfinanciering/Eigen Baas in een stand. De dagen hebben veel bezoekers getrokken en er zijn vele gesprekken gevoerd. Het merendeel van de bezoekers was echter niet uit de wijken.

Aantal workshops:	11
Aantal deelnemers:	130

Aantal bijeenkomsten 'Ondernemers ontmoeten ondernemers' :	8
Aantal deelnemers:	165

Aantal netwerkbijeenkomsten:	5
Aantal deelnemers:	65

Aantal Startercafés:	24
Aantal deelnemers:	389

III Revitalisering bedrijfs- en winkelruimte in de wijk

Floresstraat/Floresplein

Vanaf de start van het project is begonnen met intensief overleg met de ondernemers in de Floresstraat. Er bestond veel misverstand over de rol van de gemeente en wooncorporatie Lefier bij de herstructurering van de Floresstraat en het wijkcentrum Floreshuis. Er was ooit sprake geweest van de realisatie van een nieuw wijkcentrum met een supermarkt en appartementen. Dit plan is uitgebreid onderzocht, maar de kosten daarvan bleken te hoog, mede door de noodzakelijke parkeervoorziening die daarbij gerealiseerd moesten worden. De teleurstelling daarover bij de ondernemers was groot, daar zij al jaren kampen met een teruglopende omzet als gevolg van een slechte 'loop' op hun winkels. De versteviging van de winkelstrip valt echter samen met verbouw/nieuwbouw van het Floreshuis binnen het masterplan Floresplein, waarbij de gemeente een algehele upgrading voor ogen staat. De zo gewenste verbetering en aantrekkelijkheid van het Floresplein en de Floresstraat loopt nu al jaren vertraging op als gevolg van de complexe verhoudingen tussen de verschillende partijen. Het geschonden vertrouwen van de ondernemers kon niet vanuit het project hersteld worden.

Korreweg/Ebbingekwartier

Vanuit het project is ook ondersteuning aangeboden aan de ondernemersvereniging van het Ebbingekwartier. De aanleiding daarvoor was dat enkele ondernemers van de Korreweg zich wel zouden willen aansluiten bij deze vereniging, maar technisch gezien buiten het gebied

Collegedebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

vielen. De vereniging zelf kampte met een verzwakt bestuur. Er is hen een voorstel gedaan om hun vereniging te versterken. Het doel bij die versterking was om meer winkeliers uit het gebied te betrekken. Met de komst van het project winkelstraatmanagement en de activiteiten van de winkelstraatmanager was bemoeienis vanuit Ondernem 't niet meer nodig.

IV Onderzoeken

o Onderzoek Intraval

In de opdracht die aan de Advisorgroep is verstrekt, is een onderzoek opgenomen. Dit betreft een onderzoek naar het *ondernemerspotentieel* in de krachtwijken in Groningen. Aan het onderzoeksbureau Intraval is de opdracht verleend dit onderzoek uit te voeren.

De overwegingen om dit onderzoek uit te voeren kwamen voort uit een onderzoek van studenten van de Hanzehogeschool van 13 november 2008. Daarbij was een inventarisatie gemaakt van het ondernemerspotentieel in de wijken. Dat onderzoek gaf inzicht in de wensen en behoeften van startende en potentiële ondernemers. Het onderzoek, dat een kwalitatief karakter had, is echter beperkt gebleven tot de Korrewegwijk, en richtte zich voornamelijk op detailhandel. Er is niet een duidelijk ondernemerspotentieel vastgesteld. Om meer inzicht te krijgen in het ondernemerspotentieel, zijn wij bij de opdracht aan Intraval uitgegaan van de veronderstelling dat mensen met een *ondernemende houding* moeten worden opgezocht. In de meer zuidelijke landen is dit goed zichtbaar (op straat) omdat het leven meer buiten plaatsvindt dan in ons land. In de onderzoeksopzet is gekozen voor methodieken om daar waar de ondernemende houding aanwezig is, deze zichtbaar te krijgen.

Het onderzoek van Intraval heeft duidelijk gemaakt dat ondernemerspotentieel een kwaliteit is die zich pas manifesteert vanuit een gemeenschap met een duidelijke, meer hechte structuur. Deze structuur is niet of onvoldoende aanwezig, wat echter kenmerkend is voor wijken met problematiek zoals in De Hoogte en de Korrewegwijk.

Door het ontbreken van een hechte sociale structuur in de onderzochte wijken is er geen sprake van ondernemende cultuur waar mensen zich toe aangesproken voelen. Er zijn geen netwerken van mensen met ondernemerspotentieel aangetroffen. De betrokkenheid op het onderwerp is dan ook laag.

Tegelijkertijd is er een algemene trend gaande die getuigt van een enorme groeiende behoefte aan sociale netwerken onder zzp-ers, netwerken die hen helpen bij het ontwikkelen van ondernemersvaardigheden, het verkrijgen van werk en het vinden van andere ondernemers.

o Onderzoek stagiaire Marlous Krul

Marlous Krul, studente aan de Hanzehogeschool (Management, Economie en Recht) heeft haar afstudeerstage bij Ondernem 't uitgevoerd. Marlous heeft onderzocht in welke mate het aanbod van Ondernem 't aansluit bij de behoeften die bestaande ondernemers in de krachtwijken en het Ebbingekwartier hebben.

De conclusies uit haar eindrapport zijn als volgt samengevat:

Om het ondernemerschap te laten werken in wijken zijn er een aantal succesfactoren die leiden tot een juist klimaat voor ondernemerschap. Deze zijn:

- Levendigheid

Collegiebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

- Verbondenheid
- Samenwerking
- Kwaliteit van dienstverlening
- Imago van de wijk

Deze succesfactoren zijn eigenlijk randvoorwaarden voor succesvol ondernemerschap in een wijk. Ondernemers hebben behoefte aan een aantal zaken op het fysieke en niet-fysieke vlak. Op het fysieke vlak zijn dat: een diversiteit aan productiestructuur, een goede fysieke bereikbaarheid, een veilige omgeving, zichtbare bedrijvigheid en een mooie wijk. Bovendien is de aanwezigheid van geschikte bedrijfshuisvesting en uitbreidingsmogelijkheden van belang.

Op het niet fysieke vlak worden ook een aantal zaken genoemd. Dat zijn een goede samenwerking met de gemeente en andere betrokken partijen. Men heeft het liefst één aanspreekpunt, korte communicatielijnen en informatie op maat. Een intensievere communicatiestructuur en beter geïnformeerde MKB-ers leiden eerder tot de gewenste netwerkvorming.

De combinatie van een intensieve communicatiestructuur, begeleiding op maat van starters en groeiers en het signaleren van kansrijke ondernemers binnen de wijk geven een ondernemerspunt als Ondernem 't bestaansrecht en zorgt voor focus op de rol die een dergelijk punt inneemt in de wijken.

Om de kwaliteit van het (nieuwe) ondernemerschap te bevorderen en te waarborgen voor de toekomst, is begeleiding van ondernemers gewenst. Tenslotte zijn financiële prikkels gewenst om potentiële groeiers voor de wijk te behouden.

De combinatie van een intensieve communicatiestructuur, begeleiding op maat van starters en groeiers en het signaleren van kansrijke ondernemers binnen de wijk geven een ondernemerspunt als Ondernem 't bestaansrecht en zorgt voor focus op de rol die een dergelijk punt inneemt in de wijken.

De aanbevelingen uit het onderzoek richten zich op de behoefte van ondernemers om meer duidelijkheid over het aanbod van Ondernem 't (door het verbeteren van de informatie op de website en door een informatiebijeenkomst te houden). Tevens wordt aangegeven dat Ondernem 't naast het 'pullmodel' ook een pushstrategie zou kunnen overwegen, zodat ondernemers meer naar het ondernemerspunt 'worden geduwd'.

4.3. Communicatie

Bij de start van Ondernem 't lijkt ondernemerschap in de krachtwijken beperkt tot de zichtbare detailhandelszaken. Er worden circa 100 detailhandelszaken geteld. Een overzicht van de Kamer van Koophandel toont echter aan dat er ruim 500 bedrijven in het werkgebied van het project staan ingeschreven in het handelsregister. Het beter zichtbaar maken van het aanwezige ondernemerschap kan stimulerend werken op potentiële ondernemers. Er zijn blijkbaar meer ondernemers in een wijk dan men denkt. Door dit beter zichtbaar te maken kunnen drempels tot het ondernemerschap verlaagd worden. De communicatie is daarop afgestemd.

o *Opdracht communicatieplan*

Aan drie communicatiebureaus is de volgende vraag neergelegd: "Ontwerp een huisstijl en een multimediale campagne, waarbij het doel is een zo groot mogelijk bereik te hebben onder de brede doelgroep: potentiële starters en bestaande ondernemers in de wijken". De insteek daarbij was informatie verstrekken maar ook appelleren aan de behoefte iets tot

Collegedebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

stand te brengen, bij te dragen en een gevoel te creëren van: Nu is hét moment. De ontvanger diende het gevoel te krijgen dat het ook voor hem of haar is weggelegd om te slagen met een idee voor zelfstandig ondernemerschap, of een bedrijf.

Na een selectieronde is de opdracht gegund aan het communicatiebureau Noorderlings uit Groningen.

Het communicatiebureau heeft het gepresenteerde concept verder uitgewerkt. Daarbij is gekozen voor de strategie om potentiële en bestaande ondernemers te verleiden tot enerzijds het ondernemerschap en anderzijds de kennis en expertise van Ondernem 't te benutten om te groeien als bedrijf. Er zijn zes ondernemers gevonden in het werkgebied die als ambassadeurs zijn opgetreden. Hun afbeelding in combinatie met de tekst "Ik onderneem het...en jij?" zijn gebruikt op diverse communicatie middelen. Zij zijn ook gefilmd en deze films zijn op de website geplaatst.

Er is bewust voor gekozen om het ondernemerspunt te positioneren als laagdrempelig en onafhankelijk advies- en informatiepunt voor ondernemers uit de wijken, zonder de banden met gemeente te benadrukken. Een eigen merkimago met een positieve en ondernemende uitstraling past beter bij ondernemers. Een te nadrukkelijke band met de gemeente roept bij ondernemers het gevoel op van een hulploket, en die associatie wilden we voorkomen. Om het gewenste imago uit te dragen zijn er vele en uiteenlopende uitingen geproduceerd. Deze zijn in een separate bijlage opgenomen.

- o *Communicatiecampagne*

Hoofddoelstelling van de communicatiecampagne voor Ondernem 't is de wijkbewoners van de Korrewegwijk, De Hoogte en Het Ebbingekwartier te (blijven) inspireren en stimuleren tot ondernemerschap. De volgende deeldoelstellingen komen daarin terug:

1. deskundigheidsbevordering van potentiële en startende ondernemers
2. behoud en versterking van bestaand ondernemerschap
3. zichtbaar maken van (succesvol) ondernemerschap in de wijk
4. realiseren van een levendig ondernemingsklimaat, zowel fysiek als virtueel

- o *Communicatiemiddelen*

Website: Vanaf begin 2009 is de website www.ikonderneemhet.nl ontwikkeld en online. Op de website is informatie te vinden over Ondernem 't en microfinanciering. Er zijn korte filmpjes te vinden van de zes ondernemers en een agenda van de activiteiten. Om de zichtbaarheid van ondernemingen in de wijken te verbeteren konden ondernemers zich aanmelden en werden zij zichtbaar gemaakt op googlemaps. Ondernemers uit de wijken konden zich tevens gratis presenteren op de website.

Tijdens de ontwikkeling van de shopspotter, het gidsje met de leukste zaken in de wijken, is er ook een digitale versie van de shopspotter ontwikkeld voor de website. Hier konden winkeliers aanbiedingen plaatsen voor de bezoeker van de site. Ondernem 't bood daarmee een mogelijkheid voor de detailhandel om hun zaak te promoten.

Film: In het voorjaar van 2010 is het besluit genomen een film te laten maken over het project. De reden daarvoor was dat beelden beter kunnen overbrengen wat Ondernem 't precies doet en betekent voor de wijkconomie in Groningen. Ook was het met het oog op de verzelfstandiging een goed communicatiemiddel om diverse partijen te overtuigen van de kracht van het project en financiële middelen te kunnen aanboren. De film is ontwikkeld door Moomba Media, en is erg goed ontvangen.

Collegedebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

Posters en displays: van zes ondernemers zijn foto's gemaakt die gebruikt zijn voor posters en displays. De posters werden verspreid onder winkeliers en buurthuizen. De displays plaatsten winkeliers in hun winkel.

Flyers: in totaal zijn er zes flyers ontwikkeld. Deze werden huis-aan-huis verspreid in de wijken (ca. 9.000 exemplaren). De flyers hebben qua attentiewaarde een groot effect gehad. Wanneer de flyer was verspreid, nam het aantal spontane bezoeken en contacten sterk toe. De inhoud van de flyers was wisselend: er is gestart met informatie over het project en daarna werd de flyer gebruikt om aandacht te vragen voor de bijeenkomsten, wijkwandelingen en minicursussen die door Ondernem 't werden georganiseerd.

Advertenties en free publicity: bij de start van de pilot Microfinanciering is een format ontworpen voor een advertentie die bijna wekelijks werd geplaatst in de huis-aan-huis krant de Gezinsbode. De advertentie werd geplaatst op de pagina 'Stadsberichten', en viel daardoor goed op. Er zijn persberichten verzonden rondom de activiteiten en stukjes geschreven voor de "Mooi blijven Wonen"-krant die door Lefier in de wijken werd verspreid. OOG tv heeft driemaal aandacht besteed aan Ondernem 't: tijdens het bezoek van staatssecretaris Heemskerk in januari 2010, en in maart 2010 zijn de ondernemers die werden begeleid naar voren gebracht in een reportage. Als laatste is Ondernem 't in het OOG nieuws gekomen vanwege de goede eindresultaten van het project (op 5 juli 2011). Door RTV Noord is ook aandacht besteed aan de tussentijdse resultaten van Ondernem 't in juni 2010, welke in NoordNieuws werden belicht.

Shopspotter: deze uitvouwbare gids biedt een plattegrond van de drie wijken met daarop de leukste adressen voor winkelen en uitgaan. De hotspots zijn gefotografeerd en zo op de kaart in beeld gebracht. De shopspotter is huis-aan-huis verspreid bij 10.000 huishoudens in De Hoogte, Ebbingekwartier en de Korrewegwijk en alle wijken daaromheen. Daarnaast is het verspreid via VVV, wijkcentra, winkels en cafés. Het doel was om de wijken als alternatief te positioneren wat betreft winkelen en uitgaan ten opzichte van het centrum. Via de fietsroute en de parkeergarages die op de shopspotter zijn weergegeven wordt duidelijk hoe makkelijk de al die leuke winkels bereikbaar zijn. De shopspotter is erg goed ontvangen en wordt nog steeds door wooncorporatie Lefier gebruikt voor hun nieuwe bewoners in de wijken.

Banners: ten behoeve van beurzen en presentaties zijn banners gemaakt. Deze banners blijken effectieve communicatiemiddelen door hun afmeting: ze zijn beeldend en geven direct een indruk van wat het project inhoudt. De banner is gebruikt op de startersdagen van de Kamer van Koophandel en tijdens alle activiteiten die werden georganiseerd.

4.4. Organisatie

De projectorganisatie bestond uit een projectleider en backoffice (secretaresse, controler). De projectorganisatie heeft de volgende taken uitgevoerd:

- o Coördinatie uitvoering trajecten
- o Vaststellen activiteitenagenda
- o Coördineren en aansturen communicatie
- o Samenwerking en afstemming met betrokken organisaties
- o Operationele uitvoering projectorganisatie:
 - financiële bedrijfsvoering
 - huisvesting

Coördinatie uitvoering trajecten

Omdat aansluiting is gezocht bij de bestaande regelingen is afstemming met verschillende organisaties en instanties noodzakelijk. Er is gekozen om geïnteresseerden en deelnemers

Collegiebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

aan trajecten en/of activiteiten niet te vermoeien met die uiteenlopende regelingen en mogelijkheden. Het uitgangspunt is geweest om kenbaar te maken dat men de vragen op één plek kan stellen en dat men daarna direct kan worden geholpen of effectief kan worden doorverwezen. De benodigde kennis daarvoor was in huis. Nadat aanvankelijk veel tijd geïnvesteerd diende te worden in het bekend maken van de mogelijkheden binnen het project bij consultants, werkcoaches en beleidsmedewerkers die zich met de reguliere regelingen bezighouden, konden we in de loop van 2009 gaan profiteren van die investering.

Vaststellen activiteitenagenda

In de opdrachtverstrekking van het project waren de activiteiten die uitgevoerd moesten worden vooraf bepaald, met dien verstande dat daar vanaf geweken kon worden indien dit niet (meer) aansloot bij de behoeften van ondernemers. In grote lijnen is de opdracht gevolgd. Het werd echter al vrij snel duidelijk dat de behoefte onder ondernemers met name lag op het inhoudelijke vlak. Dat is de reden geweest ervoor te kiezen meer workshops te gaan organiseren. Ook werden de startercafés gekoppeld aan een andere activiteit, zodat er na afloop ook een mogelijkheid was om te netwerken en na te praten. Die combinatie is goed bevallen.

Coördineren en aansturen communicatie

Voor de ontwikkeling en uitvoering van de communicatie is Noorderlings Communicatie ingehuurd. De communicatie had tot doel de wijkbewoners van de Korrewegwijk, De Hoogte en Het Ebbingekwartier te (blijven) inspireren en stimuleren tot ondernemerschap. Rondom alle activiteiten is gecommuniceerd door het ontwikkelen van flyers, advertenties in de Gezinsbode, via de website, persoonlijk via email met een in de huisstijl opgemaakte uitnodiging die ook werd gedrukt en fysiek werd verspreid. Bij nieuwswaardige activiteiten, zoals de komst van staatssecretaris Heemskerk, de shopspotter, de wijkwandelingen en de afsluiting van Onderneem 't zijn persberichten geschreven waarop soms door de pers werd gereageerd.

Samenwerking en afstemming met betrokken organisaties

Om tot een goede uitvoering van het project te kunnen komen was het essentieel om samen te werken met andere partijen en organisaties. Om die samenwerking tot stand te brengen is een 'verbindingsgroep' gevormd. Deze groep had de volgende insteek en kenmerken:

- o Affiniteit en betrokkenheid bij het onderwerp zijn leidend
- o Status is informeel (geen "stuurgroep" of "werkgroep")
- o Geen hiërarchische insteek
- o Krachtige en korte lijnen

Door deze kenmerken heeft de verbindingsgroep snel en efficiënt kunnen werken. De verbindingsgroep bestond uit de volgende partijen: Kamer van Koophandel, Gemeente: bedrijvenloket, Gemeente:bureau zelfstandigen/werkplein en Advisorgroep.

Naast deze partijen is er ook sprake geweest van functionele samenwerking met andere organisaties, waaronder de andere huurders van het pand: Qredits, TakeFive en Lefier. Voor de uitvoering van activiteiten is ook voortdurend gekeken naar samenwerking met andere partijen. Zo was er regelmatig overleg met de organisatie van 'Ebbinge Gist' in de Creatieve zone, en de mensen van Stichting Creatieve Stad.

Operationele uitvoering projectorganisatie

Onder de operationele uitvoering van de projectorganisatie worden vele voorkomende zaken verstaan, waarvan de financiële bedrijfsvoering, huisvesting, en interne afstemming de belangrijkste waren.

Collegiebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

- o *Financiële bedrijfsvoering*

Ten behoeve van het project is een separate boekhoudkundige administratie gevoerd. Hierdoor konden de kosten nauwkeurig gevolgd worden en konden tussentijdse wijzigingen en beslissingen snel worden geactualiseerd.

- o *Huisvesting*

Vanuit de pilot Microfinanciering, dat vooraf ging aan de start van het project, was het uitgangspunt dat microfinanciering een programmaonderdeel zou zijn van de uitvoering van het project. Het project zou moeten uitgroeien naar een Ondernemershuis-concept, dat gevestigd zou worden in het Floreshuis, echter pas nadat dit wijkcentrum zou zijn gerenoveerd, dan wel herbouwd. Deze verbouw/nieuwbouw heeft (nog) niet plaatsgevonden. Daarom is in overleg met wooncorporatie Lefier besloten om het project te huisvesten in het pand aan het Floresplein 30a. Deze locatie is achteraf uitstekend gebleken. Een mooie, centrale ligging in de Korrewegwijk.

5. Verzelfstandiging Ondernem 't

Van meet af aan was bekend dat de gemeente Groningen de wens had dat binnen de uitvoering van het project toegewerkt zou worden naar een zelfstandig bestaan voor het ondernemerspunt na afloop van de projectperiode. Al in de loop van 2010 werd duidelijk dat dit binnen de opzet en werkwijze van het project lastig zou blijken te zijn. Het verdienmodel voor een zelfstandig en renderend ondernemerspunt moest minimaal gebaseerd kunnen zijn op verhuur van werkplekken, iets dat door de vertragingen rondom de herontwikkeling van het Floreshuis onmogelijk bleek. Op basis van betaalde begeleidingstrajecten, workshops en andere activiteiten door ondernemers bleek het niet mogelijk een renderend concept te bouwen. Het vinden van een ondernemer die Ondernem 't zou willen overnemen werd daarmee geen haalbare kaart. In het najaar van 2010 bleek dat de Advisorgroep zelf ook andere strategische keuzes had gemaakt, waarbinnen projecten als Ondernem 't geen plaats konden hebben.

Tegelijkertijd bleek in het najaar van 2010 dat de aanpak en werkwijze van Ondernem 't succesvol waren: de beoogde projectresultaten werden eind 2010 al bereikt. De projectleider heeft op basis van die resultaten gekeken naar andere verdienmodellen. Wel door de ondernemer als uitgangspunt te nemen, maar dan als doelgroep voor marktpartijen. Door het ontwikkelen van proposities voor deze partijen is een ander verdienmodel naar voren gekomen. Ondernem 't kan als ondernemerspunt een plek verwerven in de markt, juist door haar kennis van de wijkondernemer aan te bieden én haar netwerken binnen gemeente, corporaties, banken enzovoort beschikbaar te stellen aan ondernemers. Door het punt te digitaliseren zouden veel meer ondernemers bereikt kunnen worden, een voorwaarde om uiteindelijk financieel onafhankelijk te kunnen zijn.

De eerste verkenningen bij deze marktpartijen bleken succesvol, en samen met de gemeente is verder gewerkt aan het leggen van een goede basis onder Ondernem 't. Dit heeft allereerst geresulteerd in de toezegging dat Ondernem 't nog tot het einde van het jaar 2011 een financiële ondersteuning kon krijgen vanuit de gemeente. Dat heeft meer tijd gegeven om een duurzame basis onder het ondernemerspunt te leggen. Ondernem 't is per 1 mei 2011 ingeschreven als onderneming in het handelsregister van de Kamer van Koophandel.

Collegedebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

6. Financiële verantwoording

Voor het project is een totale projectsom van € 320.000 beschikbaar. Tijdens de finale besprekingen over de opdrachtverstrekking is afgesproken dat afgeweken mag worden van de afspraken rondom de uitvoering, mits dit in de kwartaalrapportages wordt onderbouwd.

Medio 2010 wordt afgeweken van de begroting en worden budgetten herzien. Aanleiding daarvoor is de grote toestroom van "inlopers", waarvoor geen uren waren gebudgetteerd. Door de hoeveelheid activiteiten is ook voor de voorbereiding en uitvoering daarvan meer budget nodig en wordt het budget voor het projectmanagement bijgesteld. De grootste aanpassing betreft echter de enorme groei van het aantal maatwerktrajecten. Daarbij ging het om de begeleiding van kansrijke ondernemers uit de wijken en de begeleiding van hun plannen. Om deze trajecten financieel te kunnen hanteren is de post 'bedrijfsoverdrachten', die te ruim was begroot, volledig opgegaan in de uitvoering van deze trajecten.

Het project is bijna binnen de begroting afgerond, met een kleine overschrijding van € 2.972, dit is minder dan 1% van de totale projectsom. Bijlage 4 geeft een overzicht van de totale projectadministratie.

Collegedebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

Bijlage 1 Doelstellingen en projectresultaten

I.

Stimuleren van startend ondernemerschap	Gewenst Resultaat	Behaald Resultaat
Starterscoaching en -advisering	5-7 intensieve maatwerktrajecten (nuggers) voor startende ondernemers	47 intensieve maatwerktrajecten (nuggers) Tevens 45 reguliere startertrajecten (vanuit uitkering)
Workshops	6 workshops en bereik van circa 60 startende en potentiële ondernemers	14 workshops/ netwerkbijeenkomsten en bereik van 214 startende en potentiële ondernemers
Starterscafé	18 avonden die leiden tot een starternetwerk van minimaal 25 potentiële en startende ondernemers	24 avonden die leiden tot een starternetwerk van minimaal 25 potentiële en startende ondernemers (389 deelnemers)
Internetcafé (virtueel)	virtueel internetcafé met minimaal 25 deelnemers	virtueel internetcafé met 32 deelnemers (LinkedIn)
Flexplekken	2-3 flexplekken voor 10-15 potentiële en startende ondernemers	2-3 flexplekken voor 10-15 potentiële en startende ondernemers
Onderzoek naar Ondernemerspotentieel	beschikbaar ondernemerspotentieel opgespoord	beschikbaar ondernemerspotentieel opgespoord (Intraval)

II.

Versterken en behoud van bestaand ondernemerschap	Gewenst Resultaat	Behaald Resultaat
Ondernemersscan voor bestaande ondernemers	minimaal 20 scans bij bestaande ondernemers*	Er zijn adviesgesprekken gevoerd met 101 bestaande ondernemers *
Adviestrajecten, bedrijfsbeëindiging, bedrijfsopvolging	minimaal 5 trajecten	11 trajecten waarvan 3 trajecten bedrijfsovername succesvol afgerond
Ondernemers bij elkaar brengen	minimaal netwerk van 25 ondernemers uit de wijken	13 bijeenkomsten/wijkwandelingen met totaal 193 deelnemers en netwerk van 32 ondernemers uit de wijken

* Het product "bedrijfsscan" bleek onder de doelgroep niet aan te slaan. Er is voor gekozen om alle 500 ingeschreven ondernemers uit de wijken te benaderen. Met 101 van hen zijn adviesgesprekken gevoerd en suggesties gedaan voor bedrijfsverbetering.

Collegebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

III.

Revitalisering bedrijfs- en winkelruimte in de wijk	Gewenst Resultaat	Behaald Resultaat
Virtueel	infrastructuur voor een virtuele ontmoetingsplek	Shopspotter (fysiek/digitaal) incl. zichtbaarheid via Google Maps op website www.ikonderneemhet.nl
Fysiek	activiteiten voor startende, potentiële en bestaande ondernemers	wijkwandelingen, ondernemers ontmoeten ondernemers, Speeddaten met mentoren van de KvK. Totaal: 13 activiteiten en 193 deelnemers
Ondersteuning ondernemersvereniging	Oprichten ondernemersvereniging	<i>Floresstraat/Floresplein:</i> Geen vereniging, daarvoor is het aantal ondernemers te laag. Wel meer samenhang en rust door gesprekken en ondersteuning. <i>Korreweg/Ebbingekwartier:</i> Versteviging bestuur en verbreding draagvlak door betrekken ondernemers aan de Korreweg.

IV.

Samenwerking met partijen en bewoners	Gewenst Resultaat	Behaald Resultaat
Uitvoering Communicatieplan	Website met digitaal platform en ondernemers uit de wijken	Website met digitaal platform incl. film/fotografie
	Communicatiemiddelen ter ondersteuning activiteiten	6 x Flyers, Posters, uitnodigingen, advertenties Gezinsbode
	Herkenbaarheid en zichtbaarheid	Hoge bezoekcijfers website en sterk toegenomen inloop Floresplein
	Middelen ter promotie	Uitzendingen Oog-tv en Noord Nieuws, Shopspotter, Film

Collegedebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

Bijlage 2 Factsheet

Aanleiding

- 2007: Wijk aanpak en wijkeconomie in Krachtwijken van Groningen en creatieve zone (Ebbingekwartier) vanuit ministerie WW&I
- 2008: Landelijke initiatieven voor Microfinanciering vanuit ministerie van Economische Zaken
- 2008: ontwikkeling visie wijkeconomie voor de krachtwijken
- 2009: start Pilot Microfinanciering, genaamd Ondernem 't
- 2009: Aanbesteding "Hoogvliegers in de krachtwijken"
- 2009: Opdrachtverlening "Hoogvliegers in de Krachtwijken" aan Advisorgroep
- 2009: op 1 augustus start het project "Hoogvliegers in de krachtwijken", naar buiten toe gecommuniceerd als *Ondernemerspunt Ondernem 't*
- 2011: op 31 juli eindigt het project "Hoogvliegers in de krachtwijken"

Project Hoogvliegers wordt als Ondernem 't gepositioneerd

- In de Krachtwijken in Groningen en creatieve zone (Ebbingekwartier)
- Combinatie van bestaande regelingen en nieuwe ideeën met vele partners
- Brede benadering: voor iedereen een oplossing
- Geen onderscheid naar allochtoon of autochtoon, opleiding of achtergrond
- Aanspreken op kansen, mogelijkheden en persoonlijke 'drive'
- Marketing: olievlekwerking
- Toegankelijk, herkenbaar, laagdrempelig en aanwezig

Uitgangspunten

- Geen nieuw programma over de bestaande mogelijkheden heen
- Gebruik maken van voorbeelden: succesvolle en beeldbepalende ondernemers in de wijken en deze actief inzetten
- Fysiek in de wijk aanwezig, de deur letterlijk altijd open
- Samenwerking met vele partijen: Gemeente (EZ, SoZaWe), Corporaties, Kamer van Koophandel, Qredits, Stichting Microfinanciering Nederland.
- Geen zichtbare aanwezigheid van 'instanties'.

Activiteiten (highlights)

- Inloopadviesgesprekken met 60% ondernemers van buiten de wijken
- Workshops
- Netwerkbijeenkomsten en starterscafe's
- Wijkwandelingen
- Shopspotter

Resultaten

- 92 potentiële ondernemers in een coachingstraject
- 73 gestarte ondernemers
- 3 bedrijfsoverdrachten
- 11 trajecten voor gevestigde ondernemers
- 7 kredietaanvragen
- 260 inloopgesprekken
- 749 deelnemers aan alle bijeenkomsten

Collegebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

ACTIVITEITEN ONDERNEEM 'T

Activiteit:	Wanneer:	Tijdstip:	Locatie:
Wijkmarkt	27-09-13	11.00 – 17.00 uur	Korrewegwijk en De Hoogte
Infomarkt	1-10-13	19.00 – 20.30 uur	Ebbingestraat 22
Thema-avond	15-10-13	18.30 uur aansluitend	Ebbingestraat 22
"Maak je straat aantrekkelijk!"			
Wijkwandeling	28-10-13	18.45 uur aansluitend	Ebbingestraat 22
Startersdag 2009 Kamer van Koophandel	8-11-13	10.00 – 16.00 uur	Martiniplaza
Workshop: Netwerkorganisatie	20-11-13	16.00-18.00 uur	Floresplein 30a
Wijkwandeling	26-11-13	18.45 uur aansluitend	Floresplein 30 a
Nieuwjaarsbijeenkomst /starterscafé	14-01-14	Vanaf 19.30 uur	Floresplein 30a
Workshop:	10-02-14	19.00 uur	Nieuwe Ebbingestraat 22
Internet en ondernemen			
Netwerkcafé	10-02-14	20.30 uur	Nieuwe Ebbingestraat 22
Wijkwandeling	11-03-14	19.00 uur aansluitend	Floresplein 30a
Netwerkcafé	11-03-14	21.00 uur	Floresplein 30a
Workshop: Netwerkorganisatie	19-03-14	16.00-18.00 uur	Nieuwe Ebbingestraat 22
Netwerkcafé	19-03-14		
Ondernemers ontmoeten Ondernemers	28-04-14	20.00 uur	Simplon
Workshop:	27-05-14	19.00 uur	Floresplein 30 a
Fiscaal juridisch			
Netwerkcafé	27-05-14	20.45 uur	Floresplein 30 a
Wijkwandeling	20-05-14	19.00 uur aansluitend	De Hoogte ???
Netwerkcafé	20-05-14	21.00 uur	
Workshop: Netwerkorganisatie	4-06-14	16.00-18.00 uur	Floresplein30a
Netwerkcafé	4-06-14		
Workshop:	18-06-14	19.00 uur aansluitend	Floresplein 30a
3 delige mini cursus: Hoe bewerk ik de markt?			
Netwerkcafé	18-06-14	21.00 uur	Floresplein 30a
Activiteit:	Wanneer:	Tijdstip:	Locatie:
Workshop:	3-09-14	19.00 uur aansluitend	"Netwerkcafé"
3 delige mini cursus: Hoe maak ik een acquisitieplan?			
Netwerkcafé	3-09-14	21.00 uur	Floresplein 30a
Wijkwandeling	15-09-14	19.00 uur aansluitend	Nieuwe Ebbingestraat 22 ?
Netwerkcafé	15-09-14	21.00 uur	
Workshop: Netwerkorganisatie	17-09-14	16.00-18.00 uur	Floresplein 30a
Netwerkcafé	17-09-14		
Workshop:	1-10-14	19.00 uur aansluitend	Floresplein 30a
3 delige mini cursus: Evaluatie acquisitieplan			
Netwerkcafé	1-10-14	21.00 uur	Floresplein 30a
Wijkwandeling	4-11-14	19.00 uur aansluitend	Stee in Stad, Soendastraat
Netwerkcafé	4-11-14	21.00 uur	
Workshop: Netwerkorganisatie	19-11-14	18.30 uur aansluitend	Floresplein 30a
Netwerkcafé	19-11-14		

Collegedebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

Workshop:			
2 delige mini cursus: Klanten / Omgaan met (lastige	27-1-15	19.00 uur aansluitend	Floresplein 30a
Netwerkcafé	27-1-15		
Workshop:			
2 delige mini cursus: Klanten / Offreren en dan?	17-2-15	19.00-21.00 uur aansl	Floresplein 30a
Workshop: Netwerkorganisatie	25-3-15	16.00-18.00 uur	Floresplein 30a
Netwerkcafé	25-3-15		
ShopSpotter - fietstocht /Ontdek de ondernemers in de	7-4-15	18.45 uur aansluitend	Floresplein 30a
Netwerkcafé		21.00 uur	
Workshop: Help, ik groei	28-4-15	19.00-21.00 uur aansl	Floresplein 30a
Netwerkcafé			
Workshop: Hoe stuur ik op mijn bedrijf?	19-5-15	19.00-21.00 uur aansl	Floresplein 30a
Workshop: Netwerkorganisatie	3-6-15	16.00-18.00 uur	Floresplein 30a
Netwerkcafé	3-6-15		
Wijkwandeling	16-6-14	19.00 uur aansluitend	Floresplein 30a
Netwerkcafé			

Collegebrief - Eindevaluatie van het project Hoogvliegers in de Krachtwijk

900 Projectadministratie Ondernem 't (2)						
Winst & Verlies						
Valuta : EUR		Rapportage datum : 1-1-2000 - 31-12-2030				
Overzicht : W&V - Jaar		Budgetscenario : 2009 (Hoogvliegers Begroting)				
Onverwerkt : Ja		Cumulatief: Nee				
GB-rekening	Omschrijving	Debet (2000 - 2030)	Credit (2000 - 2030)	Saldo (2000 - 2030)	Budget Bedrag (2000 - 2030)	Budget Afwijking (2000 - 2030)
Winst & Verlies						
Project Hoogvliegers						
Opbrengsten						
Subsidie						
3000	Project "Hoogvliegers in de Krachtwijken		320.000	320.000 D	320.000 D	0
3000	Externe trajecten		5.000	5.000 D	5.000 D	0
Totaal: Opbrengsten			325.000	325.000 D	325.000 D	0
Kosten						
Huisvesting						
3100	Huur huisvesting	6.092		6.092 D	5.000 D	1.092 D
3130	Onvoorzien (huisvesting)	555		555 D	2.500 D	1.945 C
Totaal: Huisvesting		6.646		6.646 D	7.500 D	854 C
Projectuitvoering						
3200	Onderzoek: Intra-val	19.860		19.860 D	20.000 D	140 C
3201	Onderzoek: Begeleiding Stagiair	4.188		4.188 D	3.500 D	688 D
3210	Inloopgesprekken	18.000		18.000 D	15.000 D	3.000 D
3220	Maatwerktrajecten	56.950	5.750	51.200 D	54.000 D	2.800 C
3260	Opvolging ondernemershuis	10.000		10.000 D	10.000 D	
3270	Begeleiding opzetten ondernemingsvereniging	4.944		4.944 D	5.000 D	56 C
3280	Opzetten/aanbieden collectieve activiteiten	49.179		49.179 D	48.500 D	679 D
Totaal: Projectuitvoering		163.121	5.750	157.371 D	156.000 D	1.371 D
Communicatieplan						
3400	Opstellen en uitvoeren communicatieplan	68.712		68.712 D	65.000 D	3.712 D
3430	Infrastructuur	1.260		1.260 D	5.000 D	3.740 C
Totaal: Communicatieplan		69.972		69.972 D	70.000 D	28 C
Projectmanagement						
3500	Projectmanagement	75.000		75.000 D	75.000 D	0
Totaal: Projectmanagement		75.000		75.000 D	75.000 D	0
Facilitaire ondersteuning backoffice						
3600	Financiële ondersteuning	3.400		3.400 D	3.000 D	400 D
3610	Secretariele ondersteuning	4.825		4.825 D	3.500 D	1.325 D
Totaal: Facilitaire ondersteuning backoffice		8.225		8.225 D	6.500 D	1.725 D
Onvoorzien						
3700	Onvoorzien	11.012	254	10.758 D	10.000 D	758 D
Totaal: Onvoorzien		11.012	254	10.758 D	10.000 D	758 D
Totaal: Kosten		333.976	6.004	327.972 D	325.000 D	2.972 D
Totaal: Resultaat				2.972 C		2.972 C

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

Bestuursdienst

RAADSVOORSTEL:

2011-2012

Ons kenmerk: SZ 11.2801277

Registratienummer : GR 11.

Ingekomen op :

Onderwerp: Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk!
met een blik op de regio

Groningen, **25 NOV 2011**

Aan de raad,

Na bespreking van de concept kadernota arbeidsmarktbeleid in de raadscommissie Werk en Inkomen van 13 juli 2011, leggen we u de definitieve kadernota arbeidsmarkt voor. In de afgelopen periode hebben we vanuit het werkveld van werkgevers, onderwijsinstellingen en regionale partners reacties gekregen op de concept kadernota. Dit heeft de nodige input opgeleverd die is verwerkt in deze definitieve kadernota. Verder hebben we aan de definitieve kadernota prestatie indicatoren en een financieel kader toegevoegd.

Deze nota geeft de kaders aan waarbinnen we de komende jaren (2012-2015) het arbeidsmarktbeleid willen vormgeven. De komende jaren vergrijst en ontgroent de beroepsbevolking, ook is er nieuw rijksbeleid in de maak waarop we moeten inspelen. Vanaf 2013 gaan de huidige WSW, WWB en een deel van de Wajong op in één nieuwe regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt: de Wet Werken Naar Vermogen (WWNV). Bovendien zien we dat er nog steeds een verschuiving plaatsvindt in de werkgelegenheid tussen met name de industrie en de zakelijke dienstverlening. In het licht van deze ontwikkelingen is het nodig om nieuw arbeidsmarkt te ontwikkelen. We willen ons de komende jaren focussen op kansrijke sectoren en het MKB, de ontwikkeling van mensen en het verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Met de inzet van nieuwe beleidsmaatregelen willen we een bijdrage leveren aan de doelen in het arbeidsmarktbeleid. Deze doelen zijn: het op peil houden van de werkzame beroepsbevolking in stad en regio, een verlaging van de werkloosheid in stad en regio en een stijging van de werkgelegenheid in stad en regio. We hebben per maatregel prestatie indicatoren (PI's) vastgesteld om zo vast te kunnen stellen wat het nieuwe beleid oplevert. We beginnen in 2012 met het meten van de effecten in de rekening 2012. Vervolgens gebruiken we deze ervaringscijfers om een realistische ambitie voor 2013 vast te stellen. In onze programmabegroting 2013 specificeren we deze indicatoren in aantallen en omvang (meetbaar resultaat). Over de realisatie van de geformuleerde PI's leggen we voortaan in de programmarekening verantwoording af.

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

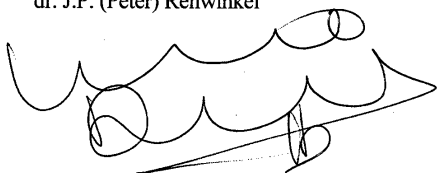
2

De komende periode maken we met de regiogemeenten en de provincie nadere afspraken over welke thema's we gezamenlijk gaan oppakken en hoe we dit gaan uitvoeren.

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:
De kadernota arbeidsmarktbeleid, Grensverleggend aan het werk! met een blik op de regio vast te stellen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

2

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

BIJLAGE

Kadernota arbeidsmarktbeleid (2012 – 2015): Grensverleggend aan het werk! Met een blik op de regio.

Kadernota Arbeidsmarktbeleid:

Grensverleggend aan het werk!

Met een blik op de regio

Groningen, oktober 2011

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

Kadernota arbeidsmarktbeleid (2012 – 2015): Grensverleggend aan het werk! Met een blik op de regio.

Inhoud:

	Samenvatting	3
1.	Inleiding	4
2.	Onze opgave: grenzen verleggen	4
3.	Onze doelen	6
4.	Vanuit onze rollen	7
4.1	Regionale trekkersrol	7
4.2	Ondersteuner/ facilitator	9
4.3	Investeerder	9
5.	Focus op thema's	9
5.1	Focus op kansrijke sectoren en het MKB	10
5.2	Focus op de ontwikkeling van mensen	10
5.2.1	Investeren in re-integratie en het activeren van mensen	10
5.2.2	Investeren in werkgelegenheid voor de onderkant	11
5.3	Focus op de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt	13
6.	Regionale uitvoering	15
7.	Financieel kader	16
Bijlage 1	Hoe ziet de Groningse wereld er nu en in de toekomst uit?	17
Bijlage 2	Afkorting- en begrippenlijst	19

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

Kadernota arbeidsmarktbeleid (2012 – 2015): Grensverleggend aan het werk! Met een blik op de regio.

Samenvatting

In de nota grensverleggend aan het werk! presenteren we ons nieuwe regionale arbeidsmarktbeleid. In onze visie willen we de komende jaren in het regionale arbeidsmarktbeleid grenzen verleggen. Een aantal belangrijke ontwikkelingen maakt het noodzakelijk om nieuw (regionaal) arbeidsmarktbeleid te ontwikkelen.

Ontwikkelingen

De komende jaren voorzien we drie belangrijke ontwikkelingen die van invloed zullen zijn op de regionale arbeidsmarkt namelijk, de invoering van de wet werken naar vermogen en de decentralisatie van de AWBZ en de jeugdzorg, demografische ontwikkelingen als vergrijzing en ontgroening en een veranderende sectorstructuur.

De opgave: grensverleggend aan het werk!

De komende jaren willen we ons in het regionaal arbeidsmarktbeleid richten op voorkomen van de dreigende tweedeling tussen stad en Ommeland, tussen kanrijk en kansarm en tussen jong en oud. Dit kunnen en willen we niet alleen. Dit vraagt om een gezamenlijke benadering van regiogemeenten, onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven kortom: grensverleggend aan het werk!

Onze doelen

Met het regionale arbeidsmarktbeleid willen we drie doelen bereiken:

1. Het op peil houden van de werkzame beroepsbevolking in stad en regio
2. Een daling van de werkloosheid in stad en regio
3. Een stijging van de werkgelegenheid in stad en regio

Onze rollen

We zien voor onszelf drie rollen weggelegd in het regionale arbeidsmarktbeleid:

1. Regionale trekkersrol
2. Investeerderrol
3. Faciliterende/ ondersteunende rol

De thema's

De komende jaren willen we ons focussen op een drie tal thema's. Dit zijn een focus op kansrijke sectoren en het MKB, een focus op de ontwikkeling van mensen en een focus op de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Binnen deze thema's komen we met een aantal maatregelen die we willen inzetten om onze doelen te bereiken. Per thema formuleren we prestatie indicatoren (PI's). Hiermee geven we aan wat de maatregelen die we in deze nota voorstellen, moeten opleveren. In de programma rekening 2012 rapporteren we per PI de gerealiseerde aantallen. Op basis van deze ervaringscijfers formuleren we doelen voor 2013 en verder. In de programma begroting van 2013 maken we de prestatie indicatoren meetbaar. In de programma rekening, te beginnen in die van 2013, rapporteren we over de afwijking tussen het streefniveau en de realisatie van de prestatie indicatoren.

Regionale uitvoering

In dit onderdeel, pleiten we om een aantal gezamenlijke onderwerpen regionaal op te pakken. Hierbij maken we enerzijds gebruik van de portefeuillehouderoverleg Economie van de Regiovisie Groningen Assen waarin het college zitting heeft. En anderzijds van het portefeuillehouderoverleg van het actieplan Jeugdwerkloosheid waarin het college zitting heeft.

Financieel

Voor de uitvoering van de maatregelen is er ruimte binnen de Programma's Werk en Inkomen (Participatiebudget) en Economie en Werkgelegenheid (G-kracht).. De mogelijke thema's zoals die genoemd zijn gaan we in samenwerking met de regio uitwerken in actieplannen. We zoeken nadrukkelijk naar cofinanciering vanuit het bedrijfsleven en andere overheden zoals de provincie..

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

Kadernota arbeidsmarktbeleid (2012 – 2015): Grensverleggend aan het werk! Met een blik op de regio.

1 Inleiding

Voor u ligt de kadernota arbeidsmarktbeleid 2012- 2015. Daarmee is het de opvolger van een werkend netwerk, activerend arbeidsmarktbeleid gemeente Groningen 2006 – 2010. "Grensverleggend" sluit naadloos aan bij de uitgangspunten van een werkend netwerk en bouwt voort op de structuur die we de afgelopen jaren hebben gelegd. De komende jaren willen we de regionale samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs verder versterken en hierin gaan we een focus aanbrengen.

Deze kadernota is het resultaat van de input die we vanuit het veld van werkgevers, onderwijsinstellingen en regionale partners hebben gekregen op de concept kadernota. In deze kadernota staan de doelen waar we ons de komende jaren op willen richten en noemen we een aantal maatregelen waarmee we deze doelen willen bereiken. De input van de raad en die van andere partijen hebben we verwerkt tot deze definitieve kadernota. Daarnaast hebben we prestatie indicatoren toegevoegd.

Over een aantal jaren zal de vergrijzing zich manifesteren en zorgen voor krapte op de arbeidsmarkt. Op de korte termijn worden we echter geconfronteerd met hoge werkloosheidscijfers. Daarnaast wordt de wet *Werken naar vermogen* ingevoerd waardoor gemeenten verantwoordelijk worden voor de re-integratie van een grotere doelgroep. Behalve WWB en WSW worden gemeenten ook verantwoordelijk voor Wajong-ers. De invoering van deze wet gaat gepaard met grote bezuinigingen.

We verleggen niet alleen fysieke grenzen, maar ook mentale grenzen. We houden de mensen een spiegel voor. We laten ze zien wat ze kunnen bereiken en hoe ze daar kunnen komen. We ondersteunen die mensen die gemotiveerd zijn om het beste uit zich zelf te halen en bereid zijn om over hun eigen grenzen heen te kijken. Hierbij maakt het niet uit of iemand hoog of laag opgeleid is en of iemand een korte of een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft.

2 Onze opgave: grenzen verleggen

Ontwikkelingen

De komende jaren zien we een aantal ontwikkelingen op ons af komen die van grote invloed zullen zijn op de regionale arbeidsmarkt. De drie meest belangrijke zijn de demografische ontwikkelingen, het rijksbeleid en de veranderende sectorstructuur op de arbeidsmarkt.

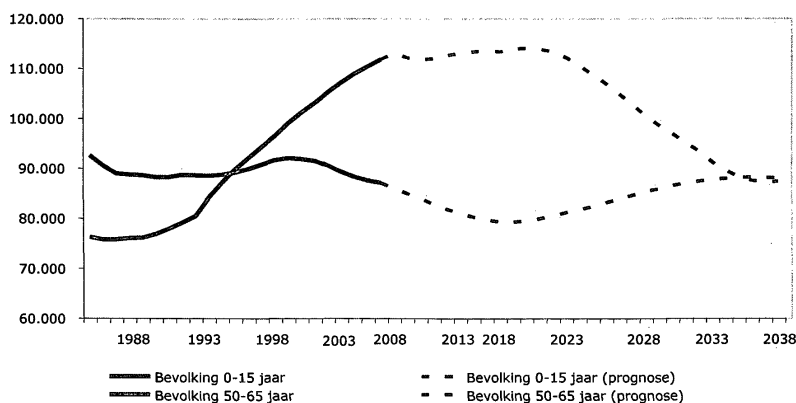
Demografische ontwikkelingen

Volgens prognoses van het UWV WERKbedrijf gaat er binnen nu en 10 jaar zo'n 19% van de potentiële beroepsbevolking in de arbeidsmarktregio Groningen met pensioen. Deze groep *baby boomers* zal bovendien een groter beroep gaan doen op voorzieningen (zorg), producten en diensten omdat ze ouder worden. De directe gevolgen van de vergrijzing maar ook van de ontgroening zullen zich de komende jaren steeds sneller manifesteren. Sinds 1999 is in de arbeidsmarktregio Groningen de bevolkingsgroep 0-15 jaar kleiner dan de groep 50 -65 jaar. Dit verschil groeit snel door de combinatie van vergrijzing en ontgroening. Zie afbeelding 1 vergrijzing in de arbeidsmarktregio Groningen. De voorspelling is dat het verschil rond 2020 in onze arbeidsmarktregio het grootst is. De regionale verschillen zijn groot. Met name de periferie gemeenten in het noorden hebben te maken met dalende inwoneraantallen door vertrekkende jongeren en een sterk vergrijzende bevolking. Terwijl de stad Groningen de komende jaren in inwoneraantal zal stijgen.

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

Kadernota arbeidsmarktbeleid (2012 – 2015): Grensverleggend aan het werk! Met een blik op de regio.

Afbeelding 1: Vergrijzing en ontgroening in de arbeidsmarktregio Groningen

De huidige en toekomstige arbeidsparticipatie is dus te laag om de negatieve effecten van de vergrijzing te kunnen compenseren. Dit zien we voornamelijk terug in de technieksector. In de noordelijke regio rondom de Eemsdelta zullen de komende jaren structurele vacatures ontstaan. Een belangrijke uitdaging is hoe we deze structurele vacatures in regionaal verband gaan matchen met het beschikbare regionale arbeidspotentieel.

Rijksbeleid

Het kabinet streeft er naar om de wet 'Werken naar vermogen' (WWNV) per 1 januari 2013 in te voeren. Door deze wet worden de WSW, Wajong en WWB samengevoegd tot één regeling. Gemeenten worden daarmee verantwoordelijk voor de re-integratie van een grotere doelgroep, waarvan een deel een grote afstand tot de arbeidsmarkt of een arbeidsbeperking heeft. Binnen de SW blijft alleen beschut werken over. De invoering van deze wet gaat gepaard met forse bezuinigingen. De kernpunten van 'Werken naar vermogen' zijn de volgende:

- een uniforme benadering voor iedereen die - om wat voor reden dan ook - tijdelijk of permanent niet in staat is op eigen kracht een plaats op de reguliere arbeidsmarkt te verwerven en het wettelijk minimumloon te verdienen.
- een financieringssysteem op basis van 'loonwaarde': het percentage van het wettelijk minimumloon (wml) dat iemand geacht wordt met reguliere arbeid te kunnen verdienen. De werkgever betaalt de loonwaarde, de gemeente betaalt de werknemer het verschil tussen loonwaarde en (maximaal) wml.
- opheffen van juridische en financiële schotten.

Naast de WWNV zijn er nog twee andere decentralisaties namelijk die van de AWBZ en die van de Jeugdzorg. Dit betekent voor de kwetsbare groepen aan de onderkant van de arbeidsmarkt dat gemeenten vanaf 2013 verantwoordelijk zijn voor de extramurale begeleiding van AWBZ geïndiceerden. Gemeenten krijgen er zo een forse ondersteuningstaak in de WMO bij. Bovendien krijgen gemeenten te maken met een grote diversiteit aan doelgroepen, die relatief onbekend voor hen zijn. Er gaan geen verzekerde rechten over; de gemeente zal de begeleiding onder de compensatieplicht opnieuw moeten vormgeven. De gevolgen van de decentralisatie van de Jeugdzorg zijn voor kleine gemeenten nog ingrijpender. In de huidige constructie is er nog sprake van schaalvoordelen omdat de jeugdzorg bij de provincie is ondergebracht. Dit betekent dat gemeenten worden gedwongen om na te denken over verschillende scenario's met betrekking tot samenwerking op lokaal niveau om alsnog schaalvoordelen te halen. De uitdaging is om daar waar activering, zorg en welzijn elkaar overlappen, de decentralisaties in een samenhangend strategisch kader lokaal en regionaal vorm te geven en uit te gaan voeren.

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

Kadernota arbeidsmarktbeleid (2012 – 2015): Grensverleggend aan het werk! Met een blik op de regio.

Veranderende sectorstructuur

Daarnaast zien we aan de onderkant van de arbeidsmarkt een steeds grotere groep die niet in staat is te voldoen aan wat de arbeidsmarkt vraagt. In het verleden kon iemand met een vmbo diploma gemakkelijker werk vinden in de industriesector. Dit komt door een veranderende sectorstructuur van laaggekwalificeerde industrie naar hooggekwalificeerde dienstverlening. De arbeidsmarkt van morgen stelt hogere eisen en vraagt om andere vaardigheden en competenties. Dit zien we terug in de werkgelegenheidsontwikkeling tussen met name de industrie en de (zakelijke) dienstensector. Zie tabel 1 voor de regionale cijfers per sector.

Tabel 1: Aantal werkzame personen per sector in 2000 en in 2010 in de Regio's Centraal, Noord en Oost.

Regio	Regio Centraal		Regio Noord		Regio Oost		Totaal:	
	2000	2010	2000	2010	2000	2010	2000	2010
Werkgelegenheid Industrie	27.404	22.125	6.757	5.780	11.038	9.364	45.199	37.269
Werkgelegenheid Zakelijke Diensten	28.807	36.952	3.071	3.130	3.847	3.975	35.725	44.057
Werkgelegenheid overige sectoren	164.671	191.286	26.662	27.286	37.438	36.802	228.771	255.374
Totale werkgelegenheid	220.882	250.363	36.490	36.196	52.323	50.141	309.695	336.700

Bron: www.economieinhetnoorden.nl

In vergelijking met de zakelijke dienstverlening heeft de industrie in Groningen een kleiner maar krimpend aandeel in het totale aantal banen. De dienstensector heeft in vergelijking met de industrie een groter en een stijgend aandeel in de totale werkgelegenheid. Dit beeld is in alle drie arbeidsmarktregio's gelijk alleen is de stijging van de werkgelegenheid in de zakelijke diensten in de regio's Noord en Oost minder omvangrijk dan in de regio Centraal.

Wat is het probleem?

Deze ontwikkelingen kunnen de komende jaren een tweedeling veroorzaken tussen Stad en Ommeland, tussen laag- en hoogopgeleid, tussen jong en oud en tussen kansrijk en kansarm. In de regio kunnen er dan grote sociaal economische verschillen ontstaan in bijvoorbeeld de hoogte van het aangeboden voorzieningenniveau, de omvang van de economische groei en de groei van de werkgelegenheid. De komende jaren moet het regionaal arbeidsmarktbeleid erop gericht zijn om deze dreigende tweedeling te voorkomen. Het is onze opgave om vacatures, stageplekken en werk/leerplekken bij werkgevers op te halen. Daarnaast is het onze opgave om mensen die nu niet actief zijn (vrouwen, ouderen, jongeren en allochtonen) zo te ontwikkelen dat ze matchen op de vraag op de arbeidsmarkt. Tot slot hebben we ervoor te zorgen dat het onderwijs zo goed mogelijk aansluit op de toekomstige vraag. Dit kunnen en willen we niet alleen. Dit vraagt om een gezamenlijke benadering van regiogemeenten, onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven kortom: grensverleggend aan het werk!

3 Onze Doelen

Met ons grensverleggende arbeidsmarktbeleid willen we de komende jaren (2012-2015) bijdragen aan de volgende drie doelen:

1. De werkzame beroepsbevolking op peil houden;
2. Een daling van de werkloosheid in stad en regio;
3. Een stijging van de werkgelegenheid in stad en regio.

Het op peil houden van de werkzame beroepsbevolking moet onze prioriteit nummer 1 zijn. In de tweede helft van 2011 is volgens het Centraal Planbureau (CPB) de economische groei in Nederland tot stilstand gekomen. In Europa dreigt als gevolg van de huidige schuldencrisis nu ook een politieke crisis. Volgens analisten is een dubbele dip of een W-vormige recessie, ook voor Nederland, denkbaar. Hierdoor zal de werkloosheid in 2012 nog niet substantieel afnemen. Op de langere termijn zal er door de vergrijzing en de verschuiving in werkgelegenheid tussen sectoren opnieuw een krappe arbeidsmarkt

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

Kadernota arbeidsmarktbeleid (2012 – 2015): Grensverleggend aan het werk! Met een blik op de regio.

ontstaan. Een belangrijke opgave is dan het verhogen van de arbeidsparticipatie. Op deze manier houden we de beroepsbevolking op peil en kunnen we onze voorzieningen in stand houden. In tabel 2 staan de bruto- en netto participatie per regio. De bruto participatie laat zien hoeveel procent van de totale beroepsbevolking (werkloos + werkzaam) behoort tot de beroepsgeschikte bevolking. De netto participatie laat alleen zien hoeveel procent van de werkzame beroepsbevolking behoort tot de beroepsgeschikte bevolking. Het verschil tussen de bruto en netto participatie is de werkloze beroepsbevolking.

Tabel 2: Ontwikkeling van de Bruto- en Netto participatie per Regio.

Regio	Regio Centraal		Regio Noord		Regio Oost	
	2000	2010	2000	2010	2000	2009
Jaar						
Bruto participatie	65%	69%	58%	68%	65%	65%
Netto participatie	62%	65%	55%	63%	62%	61%

Bron: www.economieinhetnoorden.nl

We kunnen de participatie op peil houden met de mensen die nu nog aan de zijlijn staan: vrouwen, ouderen, jongeren zonder startkwalificatie en lager opgeleiden. Eén van de mogelijkheden is het actiever communiceren van allerlei rijksmaatregelen. Zo heeft het Rijk in het regeerakkoord een premiekorting ingevoerd voor werkgevers die werklozen van 50 jaar of ouder in dienst nemen. Hiermee verlaagt het Rijk de drempels om langdurig werkloze 50 plussers in dienst te nemen. Wij zullen deze stimuleringsmaatregel actief communiceren naar werkgevers zodat ze voldoende op de hoogte zijn van deze en andere mogelijkheden.

We hebben slechts een deel van deze doelgroep in beeld: namelijk die mensen die een uitkering of een inkomensondersteunende voorziening bij ons aanvragen. Echter op de arbeidsmarkt van overmorgen zal iedereen nodig zijn, ook de niet-uitkeringsgerechtigden (Nuggers) die nu niet meedoen. Daarin hebben we een gezamenlijke verantwoordelijkheid en belang. Hoe zijn deze mensen te bereiken en verleiden om wel aan het arbeidsproces deel te nemen? Over deze vraag willen wij in 2012 een werkconferentie organiseren met werkgevers, mensen uit de doelgroep, onderwijsinstellingen en andere gemeenten.

De werkgelegenheid stimuleren we primair met ons economisch beleidsprogramma G-kracht, bijvoorbeeld door activiteiten gericht op het direct en indirect ondersteunen van werkgevers in de publieke en private sector. We streven hiermee naar 135.000 arbeidsplaatsen eind 2014 in de gemeente Groningen. In het programma Bedrijventerreinen en economie van de Regiovisie Groningen - Assen zorgen we samen voor een breed aanbod aan locaties, goede verbindingen en optimale vestigingskwaliteiten.

4 Vanuit welke Rollen?

We zijn ons er van bewust dat de arbeidsmarkt een autonoom proces is en dat onze invloed op de geformuleerde doelen daarmee beperkt is. Toch denken we dat er voor ons wel degelijk rollen zijn weggelegd bij het bereiken van onze doelen. Hieronder gaan we in op deze verschillende rollen.

4.1 Regionale (trekkers) rol

Wij denken dat een regionale aanpak een kritische succesfactor is op het gebied van arbeidsmarktbeleid. In de regionale samenwerking willen we een trekkers rol vervullen. Het rijk heeft al in 2007 30 centrumgemeenten de opdracht gegeven om in het regionaal arbeidsmarktbeleid meer de regie te voeren. Doel hiervan is om op regionaal niveau met elkaar afspraken te maken. Als gemeente Groningen hebben we deze samenwerking de afgelopen jaren actief gezocht.

Zo is het college vertegenwoordigd in het portefeuillehouderoverleg Economie van de regio Groningen Assen (RGA). De regio Groningen Assen is een vrijwillig samenwerkingsverband tussen de provincies Groningen en Drenthe en in totaal 12 gemeenten, waaronder Groningen en Assen. In de regio

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

Kadernota arbeidsmarktbeleid (2012 – 2015): Grensverleggend aan het werk! Met een blik op de regio.

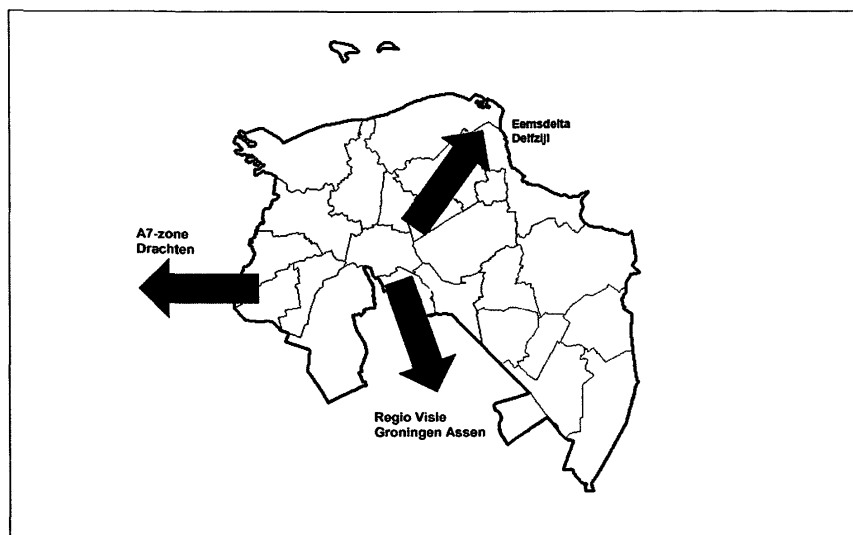
Groningen Assen is een economische ambitie agenda vastgesteld. In het kader van de uitvoering van deze agenda werken binnen het Economisch Platform onderwijs en bedrijfsleven intensief met elkaar samen. Doel van dit Platform is de economische positie van de regio te versterken en de werkgelegenheid te stimuleren. Dit doen we door op bestuurlijk niveau hierover met elkaar afspraken te maken.

Daarnaast is het college vertegenwoordigd in het portefeuillehouderoverleg van de projectstructuur van het regionaal actie programma jeugdwerkloosheid (Werk in zicht!) Sinds 2009 is er een samenwerkingsstructuur waar drie coördinerend wethouders namens de drie regio's Noord, Oost en Centraal met elkaar afspraken maken over het bestrijden van de jeugdwerkloosheid. Hierin zijn we de afgelopen jaren goed in geslaagd: de jeugdwerkloosheid is in onze regio met 7,2 procent afgenomen¹. Groningen en de regiogemeenten willen graag deze structuur behouden zonder de couleur locale van de regiogemeenten aan te willen tasten. Wij pleiten ervoor om deze regionale samenwerking de komende jaren te verbreden naar meer thema's dan alleen de bestrijding van jeugdwerkloosheid.

Door middel van regionale samenwerking kunnen we werkgevers en werkzoekenden de komende jaren meer mogelijkheden bieden. Maar ook kunnen we door kennis en ervaringsuitwisseling elkaar ondersteunen in het oplossen van arbeidsmarktknelpunten. De arbeidsmarkt houdt immers niet op bij de gemeentegrenzen. Een groot deel van de mensen dat in de stad werkt, komt van elders. Ook werken er veel Groningers buiten de stadsgrenzen. Dit zal in de toekomst alleen maar toenemen. Daarnaast zullen de komende jaren de verschillen tussen de stad en de regio groter worden. De stad groeit en verjongt en de regio krimpt en vergrijs. De grote vraag is hoe we de arbeidsmobiliteit het beste kunnen stimuleren en faciliteren.

Over welke arbeidsmarktregio hebben we het? We richten ons op de provincie Groningen en de gemeente Noordenveld. Daarnaast is er van oudsher een sterke economische verbinding tussen Groningen en Assen (Regiovisie Groningen - Assen). Arbeidsmobiliteit en pendel vinden echter plaats in heel Noord Nederland. We sluiten dan ook niet uit dat de regio waarop we ons richten in de toekomst uitgebreid moet worden naar Noord Nederland. Op dit moment werken we al samen in SNN verband als het gaat om de agenda europa 2020.

Afbeelding 2: De Arbeidsmarkt regio Groningen, regio's Noord (geel), Oost (groen) en centraal (blauw).

¹ Basiscijfers Jeugd, editie Groningen, juni 2011.

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

Kadernota arbeidsmarktbeleid (2012 – 2015): Grensverleggend aan het werk! Met een blik op de regio.

4.2 Ondersteuner/ facilitator

De tweede rol is die van ondersteuner/facilitator. We ondersteunen werknemers en faciliteren werkgevers. We laten zien welke mogelijkheden er zijn en helpen zowel werkgevers als werknemers die te bereiken. We brengen partijen bij elkaar en leggen contact met instellingen die een bijdrage kunnen leveren aan de geformuleerde doelen. Hierbij denken we met name aan het investeren in werkgelegenheid voor de onderkant van de arbeidsmarkt, het verbeteren van de vraaggerichte werkgeversbenadering en de aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt. Zo wil de provincie in samenwerking met de gemeente een bijdrage leveren aan de uitvoering van het regionale arbeidsmarktbeleid. Van belang zijn hierbij dat het de bestaande succesvolle projecten voor de komende jaren borgt en daar waar mogelijk goede nieuwe initiatieven ondersteunt. Insteek is een verdere structuurversterking voor de komende jaren zodat we in staat zijn om binnen deze structuur in regionaal verband te werken aan onze doelen; een daling van de werkloosheid, een stijging van de werkgelegenheid en het op peil houden van de beroepsbevolking.

We investeren in mensen om hen een zo optimaal mogelijke startpositie te verschaffen op de arbeidsmarkt. Met ons Integraal Jeugdbeleid streven we ernaar dat iedere jongere de ruimte krijgt om zijn of haar talenten optimaal te ontwikkelen, zodat hij of zij de arbeidsmarkt betreedt vanuit een optimale positie (aansluitend bij het eigen niveau).

Met ons re-integratie- en activeringsbeleid ondersteunen we mensen bij het vinden van een (nieuwe) baan en mensen die wat verder weg staan van de arbeidsmarkt bieden we vrijwilligerswerk of een participatiebaan.

4.3 Investeerder

Ten slotte spelen we een belangrijke rol als investeerder in de stad. De komende jaren kiest Groningen er bewust voor te blijven investeren. Investeren in de harde infrastructuur zoals de tram, het Forum en de Zuidelijke ringweg. Maar ook investeren we in kunst en cultuur omdat we vinden dat cultuur toegankelijk moet zijn voor iedereen. Samen leidt dit tot een bereikbare en aantrekkelijke stad voor zowel werknemers als werkgevers.

Die investeringen doen we vanuit de verschillende programmaonderdelen. Zo stimuleren we met ons economisch beleidsprogramma (G-kracht) de werkgelegenheid door o.a. te zorgen voor de aanleg, onderhoud en revitalisering van bedrijventerreinen en kantoorlocaties. Daarmee zorgen we voor tevreden werkgevers die hier goed uit de voeten kunnen. In aansluiting op de ambities van het Akkoord van Groningen 2.0 zetten we met G-kracht eveneens in op het stimuleren van de kennissectoren energie en healthy ageing, waarmee we de concurrentiekracht van Groningen willen vergroten: energie en healthy ageing. Met het verkeersbeleid houden we de stad toegankelijk en stimuleren we de arbeidsmobiliteit. Met ons sportbeleid, cultuurbeleid, welzijnsbeleid en het programma Wonen maken we de stad aantrekkelijk voor zowel werkgevers als werknemers. Bedrijven vestigen zich immers daar waar de omstandigheden voor hun onderneming zo gunstig mogelijk zijn. De aanwezigheid van geschikt personeel speelt daarbij ook een grote rol. Groningen is een broedplaats voor talent. In het kader van Groningen *City of talent* doen we al veel om hierin te investeren.

5 Maatregelen: Focus op thema's

We realiseren ons dat we niet alles kunnen en dat we ook niet alles moeten willen doen. Daarom willen we ons de komende jaren met ons arbeidsmarktbeleid focussen op de volgende thema's:

- kansrijke sectoren en het MKB
- ontwikkeling van mensen
- verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en de arbeidsmarkt

In de onderstaande paragrafen noemen we de maatregelen waar we de komende jaren op willen gaan inzetten. We beschrijven de maatregelen en geven aan wat de inzet van de maatregelen moet opleveren. Hiervoor formuleren we Prestatie Indicatoren (PI's). We beginnen in 2012 met het meten van de effecten in de rekening 2012. vervolgens gebruiken we deze ervaringscijfers om een

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

Kadernota arbeidsmarktbeleid (2012 – 2015): Grensverleggend aan het werk! Met een blik op de regio.

realistische ambitie voor 2013 vast te stellen In onze programmabegroting 2013 specificeren we deze indicatoren in aantallen en omvang (meetbaar resultaat). In de daarop volgende programma rekeningen rapporteren we over de afwijking tussen doelstelling en realisatie.

5.1 Focus op de kansrijke sectoren en het MKB

Om optimaal te kunnen profiteren van de kansen op de arbeidsmarkt concentreren we onze werkgeversbenadering op groeisectoren. Binnen deze groeisectoren verwachten we dat de vraag naar personeel de komende jaren zal toenemen. Volgens de krapte-indicator van het UWV WERKbedrijf zijn dit de techniek, zorg en welzijn, zakelijke dienstverlening en groot- en detailhandel. Vooral de sectoren zorg en onderwijs zijn in de stad Groningen goed vertegenwoordigd. In het noorden en oosten van de provincie is vooral de technieksector belangrijk. Daarnaast zijn er nog de specifieke kansrijke sectoren voor Groningen en Drenthe: energie, healthy ageing, en sensortechnologie. Deze sectoren zijn van belang voor de werkgelegenheid van hoger en ook lager opgeleiden. Vanuit deze focus denken we ook aan een aantal nieuwe maatregelen:

Vraaggerichte werkgeversbenadering

Naast een focus op groeisectoren willen we een meer op de vraag afgestemde werkgeversbenadering. We doen dit nu versnipperd vanuit verschillende diensten. In 2012 willen we in het kader van de organisatieontwikkeling de dienstverlening rondom personeelsvoorziening aan werkgevers integraal vormgeven en concentreren rondom één programma. Dit betekent ook dat de vraag op de arbeidsmarkt steeds meer bepalend zal zijn voor het soort opleidingen en trajecten dat werkzoekenden volgen in het kader van hun re-integratie. We zoeken we nadrukkelijk de aansluiting met de kansrijke sectoren om daar zoveel mogelijk vacatures op te halen en om de bestaande werkgelegenheid te behouden. Werkzoekenden met een uitkering die voldoen aan de gestelde competenties van beschikbare vacatures krijgen binnen deze sectoren een werk(leer)aanbod.

Wat levert het op?

We willen door intensievere contacten met het bedrijfsleven en kansrijke sectoren aan te gaan meer vacatures binnenhalen en matchen.

Prestatie indicator 1: het aantal opgehaalde vacatures en stageplekken op jaarbasis per 100 bedrijfsbezoeken.

Prestatie indicator 2: het aantal vervulde vacatures binnen een maand.

5.2 Focus op ontwikkeling van mensen

Met het investeren in de ontwikkeling van mensen zorgen we ervoor dat mensen interessant worden en blijven voor de arbeidsmarkt. In het regionaal arbeidsmarktbeleid willen we op verschillende manieren investeren in de ontwikkeling van mensen. Dit verschilt natuurlijk per individu en vraagt om maatwerk. Zo moeten we niet alleen onderscheid maken tussen hoog- en laagopgeleid maar ook tussen mensen die al deelnemen aan het arbeidsproces en mensen die nog langs de zijlijn staan. Bij het thema 'ontwikkeling van mensen' denken we aan de volgende maatregelen.

5.2.1 Investeren in re-integratie en het activeren van mensen

Binnen de uitvoering van ons nieuwe re-integratie en activeringsbeleid (Actief in goede banen) investeren we in mensen. Samen met onze partners in het maatschappelijk veld zullen we alles op alles zetten om zoveel mogelijk mensen op weg te helpen naar werk en zoveel mogelijk mensen te blijven activeren. We richten ons daarbij niet alleen op kansrijke werkzoekenden, maar nadrukkelijk ook op mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Het centrale uitgangspunt hierbij is dat we ervoor willen zorgen dat alle mensen die kunnen werken –ook al is dat partime– aan het werk gaan. Hierbij zetten we instrumenten in als loondispensatie, uitstroombanen en participatiebanen.

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

Kadernota arbeidsmarktbeleid (2012 – 2015): Grensverleggend aan het werk! Met een blik op de regio.

Uitstroombanen

Mensen met een korte/ middelgrote afstand tot de arbeidsmarkt willen we o.a. een uitstroombaan aanbieden. Het primaire doel is doorstromen naar een regulier werk. Klanten werken op een werk-leerplek met behoud van hun uitkering en ontvangen intensieve begeleiding. Een uitstroombaan is altijd tijdelijk. Na een half jaar of een jaar stroomt de klant uit naar een reguliere baan. We denken voor deze uitstroombanen aan de groei- en kansrijke sectoren zoals bijvoorbeeld de techniek, zorg en welzijn en zakelijke dienstverlening.

Participatiebanen

Mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt willen we een o.a. participatiebaan aanbieden. Het primaire doel van een participatiebaan is het activeren van mensen. Mensen op een participatiebaan voeren vrijwillig allerlei maatschappelijk nuttige taken uit zoals bijvoorbeeld groenbeheer, het beheer van sportaccommodaties en de fietsenstallingen. Participatiebanen zijn in principe langdurig en klanten ontvangen een uitkering aangevuld met een premie.

loondispensatie

Bij de invoering van de Wet Werken naar vermogen per 1 januari 2013 is het mogelijk om het instrument loondispensatie in te zetten. De werkgever betaalt een werknemer dan naar rato van hun loonwaarde. De rest wordt door gemeenten aangevuld met een uitkering tot maximaal het wettelijk minimumloon (wml). Wat iemand op de reguliere arbeidsmarkt aan loonwaarde heeft wordt bepaald door een onafhankelijke toets. Uit het gesprek dat wij met werkgevers hebben gevoerd bleek dat zij loondispensatie een interessant instrument vinden om werknemers in dienst te nemen die al wat langer buiten het arbeidsproces staan. Voor een individuele werkzoekende die bereid is om over zijn eigen grenzen te kijken betekent dat hij/ zij een bijdrage levert aan de samenleving en hiervoor loon ontvangt in plaats van een uitkering. Hierdoor besparen we op de uitkeringslasten (I-deel).

Ook investeren we binnen ons educatieprogramma in de het ontwikkelen van basisvaardigheden. Op deze manier verhogen we de *employability* van mensen. Het gaat dan om taal-, reken-, digitale- en sociale vaardigheden. Op deze manier zorgen we ervoor dat iedereen mee kan doen en beschikbaar blijft voor het arbeidsproces.

5.2.2 Investeren in werkgelegenheid voor de onderkant

In actief in goede banen hebben we al aangegeven dat we willen zorgen voor meer werkgelegenheid voor de onderkant van de arbeidsmarkt. We hebben vijf instrumenten beschikbaar waarvoor we enerzijds mensen mogelijkheden bieden om maatschappelijk actief te zijn en anderzijds perspectieven om door te groeien en uit te stromen naar duurzame arbeid. Dit zijn: beschut werken, duale aanpak voor kwetsbare burgers, participatiebanen, uitstroombanen, loondispensatie en werken op een baan uit het 200 banenplan. Daarnaast willen we in samenwerking met werkgevers kijken hoe we extra werkgelegenheid voor de onderkant kunnen creëren. Mogelijkheden waarbij het mes aan twee kanten snijdt: aan de onderkant van de arbeidsmarkt ontstaan mogelijkheden en het levert werkgevers geld op doordat werk bijvoorbeeld efficiënter wordt georganiseerd. Als mogelijke voorbeelden noemen we job carving en servicebanen.

Job carving

Voor groepen die nu werkloos zijn, denken we bijvoorbeeld aan *job carving* bij bedrijven: door te kijken of je taken uit functies kunt halen en die losse functies kunt samenvoegen tot een baan, ontstaat er nieuwe werkgelegenheid, met name voor de onderkant. De bestaande functies worden zo bovendien efficiënter uitgevoerd. In de Sw wereld past men *job carving* toe in het benaderen van werkgevers om zo klanten van binnen naar buiten te plaatsen. Met de nieuwe wet werken naar vermogen is het interessant om deze techniek voor een veel bredere doelgroep regionaal in te zetten. We kunnen bedrijven stimuleren om over hun eigen grenzen heen te kijken door in samenwerking met branches een regionaal keurmerk te ontwikkelen voor sociaal ondernemerschap. Via bijvoorbeeld een vouchersysteem kunnen bedrijven gratis advies krijgen over de mogelijkheden die wij werkgevers bieden om mensen met een uitkering in dienst te nemen. Het UWV doet dit nu al voor Wajongers. Bedrijven krijgen een voucher met een geldbedrag die ze kunnen verzilveren wanneer ze een Wajongere in dienst nemen.

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

Kadernota arbeidsmarktbeleid (2012 – 2015): Grensverleggend aan het werk! Met een blik op de regio.

Servicebanen

Maar ook denken we aan nieuwe creatieve mogelijkheden in de particuliere sector. Zo zijn er de afgelopen decennia allerlei *servicebanen* uit kostenoverwegingen aan de onderkant van onze arbeidsmarkt verdwenen. Tegelijkertijd zien we dat mensen meer behoefte hebben aan service en hiervoor best willen betalen. Wij denken dat er binnen ons nieuwe re-integratiebeleid en het nieuwe kabinetsbeleid voldoende mogelijkheden zijn om voor laagopgeleiden nieuwe mogelijkheden te scheppen. Zo zijn er in de binnenstad van Groningen 6 mensen vanuit een uitkering aan het werk in de stadsgarderobe. De realisatie van dit soort *servicebanen* met een accent op laaggekwalificeerde dienstverlening willen we stimuleren. Mensen die voortaan weer uw auto aftanken, meelopen naar uw auto om de boodschappen in te laden, gastheer of dame in het ziekenhuis of iemand werkzaam in een winkelcentrum die op uw kinderen past als U ongestoord wilt shoppen is een aantal goede voorbeelden van dit type banen.

De verbinding met de WMO

Er zijn ook mensen die dusdanige belemmeringen of gezondheidsproblemen hebben dat ze niet kunnen werken op een participatie baan of op basis van loondispensatie. Voor deze groep mensen ontwikkelen we een duale aanpak met een combinatie van activeren en begeleiden (WMO). We willen de inzet van deze groep mensen verbinden met ondersteuningsvragen. Mensen die een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben, willen we in de wijk klussen laten verrichten voor andere wijkbewoners. Zo ontstaat een win-winsituatie. De mensen worden geactiveerd en de collectieve voorzieningen kunnen de druk op de individuele voorzieningen terugdringen. Voorbeelden hiervan zijn een onderhoudsdienst voor scootmobielen, klussendiensten voor huiselijke klusjes en het in de wijk, het opruimen van zwerfvuil, het sneeuw vrijmaken van voetpaden. In heel Nederland ontstaan al dergelijke wijkondernemingen, waarin ROC's, zorg- en welzijn aanbieders, corporaties en re-integratiebedrijven samenwerken.

Wat levert het op?

De inzet van bovenstaande re-integratie en activeringsinstrumenten moet leiden tot het laten uitstromen van minimaal 20% van onze klanten met een kleine/ middelgrote afstand tot de arbeidsmarkt in 2012. Bovendien willen we dat minimaal 18% van deze groep één of meerdere tredes stijgt op de participatieladder. Tenslotte willen we minimaal 9% van de klanten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt op een participatiebaan plaatsen.

Prestatie indicator: percentage uitstroom naar regulier werk, percentage ontwikkeling van mensen op de participatieladder en activering van mensen op een participatiebaan.

Investeren in Talent

Kennis wordt een steeds belangrijker concurrentiefactor voor bedrijven en instellingen. Groningen heeft hierin een interessante positie aangezien de stad beschikt over een groot potentieel aan hoogopgeleiden door de aanwezigheid van de RuG en Hogescholen. Deze jonge afgestudeerde talenten zoeken de komende jaren een plek op de arbeidsmarkt. Een potentieel waar Groningse bedrijven en instellingen tegen die tijd een grote behoefte aan hebben, maar elders in het land ook. We zullen het voor deze groep aantrekkelijk moeten maken / houden om in Groningen te blijven. Dit is van belang voor behoud van onze economische positie.

Het stimuleren van talenten en de kenniseconomie heeft ook een positieve uitwerking voor laaggeschoolden wegens bestedingseffecten en een hogere arbeidsproductiviteit, een soort 'trek in de schoorsteen'² waar anderen gebruik van kunnen maken. Hoger opgeleiden consumeren en/of creëren een vraag naar voorzieningen waarvan juist laag opgeleiden profiteren. Te denken valt aan werkgelegenheid in de dienstverlening zoals winkelpersoneel, horeca of schoonmaak. Daarnaast zorgen hoger opgeleiden voor een hogere arbeidsproductiviteit onder andere door kennisoverdracht binnen bedrijven en instellingen. Hiervan profiteren ook laag opgeleide werknemers.³

Er zijn meerdere onderzoeken die een verband aantonen tussen de opleidingsgraad van de beroepsbevolking en economische groei. De mate waarin deze relatie wordt aangetoond, verschilt per

² A. Edzes, L. Broersma, J. van Dijk, Economische Transitie van laag opgeleiden, Groningen, januari 2010, p.24

³ Idem, p. 24

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

Kadernota arbeidsmarktbeleid (2012 – 2015): Grensverleggend aan het werk! Met een blik op de regio.

onderzoek. Eén van de onderzoeken toont aan dat een toename van het aandeel hoog opgeleiden met 1% leidt tot een toename van de lokale werkgelegenheids groei met 2.37 %⁴.

Social return

Tenslotte denken we aan de mogelijkheden die social return kan bieden. Enige tijd geleden heeft de Gemeente Groningen besloten om social return tot een verplicht onderdeel van ons inkoopbeleid te maken. Dit betekent dat van alle grote projecten die we aanbesteden, c.q. inkopen de opdrachtnemer verplicht is 5% van de aanneemsom te besteden aan het inzetten van werklozen, werkzoekenden of WSV geïndiceerden en/of het bieden van leerwerkstages aan jongeren. Op dit moment zijn er drie aanbestedingen waarbij social return is toegepast en de effecten al bekend zijn. Het gaat om aanbesteding van de thuiszorg in 2010, de nieuwbouw van de dienst SOZAWE en de aanleg van een fietspad in samenwerking met de provincie.

Uit onderzoek van TNO blijkt dat social return bijdraagt aan de activering van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en daardoor ondersteunend is aan het huidige re-integratiebeleid. Door op deze wijze extra arbeidsplaatsen –waaronder stage- en leerwerkplekken voor onder meer jongeren met een beperking en werkloze schoolverlaters- bij werkgevers te creëren, kunnen mensen met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt zich ontwikkelen en participeren naar vermogen. Daardoor is er sprake van extra productiviteit die anders onbenut zou blijven. Deze werk ervaringsplek heeft tevens een diagnoseaspect. Het wordt duidelijk hoe groot de afstand tot regulier werk is en wat iemand nodig heeft om dat te bereiken.

Een werkgroep past op dit moment social return toe op de loonsom van de regiogram. We verwachten dat het consortium zo'n 6,2 miljoen, ongeveer 124 fte, aan indirecte werkgelegenheid besteedt. De voorwaarden die we aan het consortium stellen, werken we verder uit. We hebben de drempelwaarden van aanbestedingen waarboven social return verplicht is verlaagd naar 1 miljoen euro voor diensten en 5 ton voor werken. Hierdoor zullen we meer gaan inkopen conform social return.

Wat levert het op?

We willen we de komende jaren onze ambitie om meer mensen aan het werk te helpen door de inzet van social return versterken. In de voorbereidende sfeer zijn de contacten in samenwerking met de provincie opgebouwd voor grotere projecten zoals de parkeergarage Damsterdiep, de Noordzeebrug, het Groninger Forum en de regiogram

Prestatie Indicator: het aantal banen dat is gerealiseerd door inzet van social return.

5.3 Focus op het verbeteren van de aansluiting onderwijs arbeidsmarkt

Werkgevers geven aan dat aansluiting van het beroepsonderwijs niet optimaal is. Vaak moeten scholieren aanvullend geschoold worden. Er is behoefte aan techniekeducatie en sector specifiek opleidingen die de ROC's momenteel niet- of nog onvoldoende aanbieden. We willen concepten bevorderen die de aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt verbeteren. Bedrijfsleven en onderwijs verkennen momenteel of er voor bepaalde groeisectoren gezamenlijk een passend onderwijsaanbod ontwikkeld kan worden. Wij willen daarbij aansluiten. Verder willen we samen met het bedrijfsleven en het onderwijs onderzoeken of het mogelijk is anticyclisch voor de groeisectoren op te leiden in die beroepen waar binnenkort een tekort ontstaat. We ondersteunen landelijke initiatieven zoals de vakscholen waar laagdrempelig en aantrekkelijk onderwijs is gekoppeld aan het behalen van een vakdiploma en een baangarantie.

Het Ondernemerstrefpunt (OTP)

Het OTP is één van de organisaties in Groningen die de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt bevordert. Het is een schakel tussen bedrijfsleven en onderwijs. Het OTP is drie jaar geleden als pilot onder de naam Ondernemerstrefpunt Groningen begonnen. Het OTP is afgelopen zomer (2011) overgegaan in een stichting en is uitgerold over de overige bedrijventreinen in Groningen

⁴ Idem, p.13

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

Kadernota arbeidsmarktbeleid (2012 – 2015): Grensverleggend aan het werk! Met een blik op de regio.

waardoor het OTP stadsbreed opereert. We onderzoeken hoe we binnen deze infrastructuur en in samenwerking met de ROC's bedrijfsklassen kunnen faciliteren waar werknemers van de aanwezige bedrijven worden geschoold onder leiding van een vakdocent.

Wat levert het op?

Met de oprichting van het OTP bieden we de werkgevers scholingsfaciliteiten in de buurt.

Prestatie Indicator: het aantal deelnemers dat binnen de infrastructuur van het OTP scholing ontvangt.

ServicePunt Techniek regio Groningen

In 2012 voeren we in het kader van aansluiting onderwijs arbeidsmarkt de pilot ServicePunt Techniek (SPT) regio Groningen uit. We gaan een koppeling maken tussen de toekomstige vraag naar arbeid uit de technieksector, het aanbod van beschikbare arbeid en de inzet van trajecten en scholing die nodig is om WW-ers en WWB-ers klaar te stomen voor het werken in de techniek sector. Het servicepunt richt zich dus primair op werkgevers. Het SPT creëert een meerwaarde voor werkgevers die vragen hebben op het gebied van personeelsvoorziening, werk naar werk begeleiding, opleidingen en scholing. Daarnaast kunnen werkzoekenden er terecht om er te informeren naar de mogelijkheden en beschikbare vacatures die er zijn als het gaat om werken in de techniek. Door deze vragen in een klein team met beslissingsbevoegdheid op te pakken, kunnen we snel anticiperen op wat werkgevers van ons vragen. In 2012 willen we het SPT op een projectmatige manier oprichten. Dit betekent dat alle stakeholders capaciteit leveren. Wij leveren een bijdrage door de inzet van klantmanagement en het inzetten van het werkgeversteam, het UWW levert menskracht, branche en kennisorganisaties leveren expertise en de ROC's en re-integratiebureaus leveren expertise en ontwikkelen trajecten die aansluiten bij de opleidingsbehoefte van de werkgever. Het SPT bepaalt vervolgens wie deze scholing kan leveren en op deze manier versterken we de zakelijke relatie met werkgevers in de techniek.

Wat levert het op?

Met de oprichting van het SPT zijn we in staat om meer WWB en WW klanten in de technische sector te laten uitstromen.

Prestatie Indicator: het aantal WW en WWB klanten dat uitstroomt naar een baan in de techniek sector.

Een doorgaande leerlijn

In veel sectoren groeit de invloed van (digitale) techniek. Leerlingen kiezen echter nog relatief weinig voor technisch en conceptueel georiënteerde opleidingsrichtingen. Ook voor de traditionele ambachtsberoepen als stratenmaker, loodgieter en elektriciens is steeds minder belangstelling. Gecombineerd met een daling van de beroepsbevolking verwachten we op dit terrein knelpunten op de arbeidsmarkt op de lange termijn. We willen de oriëntatie op wetenschap en techniek van kinderen vergroten door initiatieven te ondersteunen om talentontwikkeling op het gebied van techniek en conceptueel denken bij kinderen op vroege leeftijd te stimuleren. We willen inzetten op een doorgaande leerlijn primair onderwijs, voortgezet onderwijs, Technasium en HBO/ WO.

Ook is het voor ouders en kinderen van belang om te weten wat ze in een toekomstig beroep kunnen verdienen. Vaak denkt men namelijk dat de traditionele beroepen in techniek en zorg slecht(er) verdienen terwijl dit niet zo is.

Voldoende stages en BBL/ BOL plekken

Nadat kinderen in overleg met hun ouders een opleiding kiezen en afronden komt het aan op de aanwezigheid van voldoende stage plekken en banen voor starters. Op deze manier voorkomen we dat leerlingen vroegtijdig het onderwijs verlaten en een uitkering aanvragen. Door de recessie dreigde er een tekort aan voldoende BBL plekken. In het kader van het Herfstoffensief hebben we samen met onze partners op het werkplein de afgelopen jaren extra BBL en BOL plekken gerealiseerd voor jongeren uit het beroepsonderwijs. In samenwerking met de ROC's werken we met de methodiek van de vacature gerichte intake. Dit betekent dat wanneer een scholier zich bij ons meldt voor een uitkering, we van de ROC's tegelijkertijd een diagnose krijgen wat het sneller plaatsen van een klant stimuleert. Dit jaar hebben we ook voor de VSO doelgroep plekken gerealiseerd. Met al deze maatregelen realiseren we dat jongeren hun opleiding afmaken en een startkwalificatie behalen en

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

Kadernota arbeidsmarktbeleid (2012 – 2015): Grensverleggend aan het werk! Met een blik op de regio.

voorkomen we de kans op instroom in de WWB. Bijkomend voordeel van het herfstoffensief is dat natuurlijke partners elkaar nu sneller weten te vinden. Voor de voortzetting van het herfstoffensief hebben we ESF subsidie aangevraagd.

Wat levert het op?

Met het realiseren van voldoende stage en werkervaringsplekken bij overheid en bedrijfsleven leveren we een bijdrage aan het versoepelen van de overgang van onderwijs naar werk. Op deze manier leveren we een bijdrage aan de verbetering van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Prestatie Indicator 1: het in het kader van het herfstoffensief aantal binnengehaalde BOL en het aantal BBL plekken dat in samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven is gerealiseerd.

Prestatie Indicator 2: het aantal in bedrijfsbezoeken opgehaalde stages.

Werksschool

Daar waar er wel mogelijkheden zijn, willen we jongeren stimuleren om verder te leren en een startkwalificatie te gaan halen. Er is echter een groep jongeren die niet in staat is om op eigen kracht een startkwalificatie te behalen en niet in staat is om een eigen plek op de arbeidsmarkt te verwerven. Hiervoor is het landelijke concept van de Werkscholen ontwikkeld. Landelijk wordt ingestoken op leerlingen uit het praktijk onderwijs en het reaal college. Wij zien het als onze taak om de deelnemende partijen (onderwijs en werkgevers) met elkaar te verbinden en reeds bestaande initiatieven en samenwerkingsverbanden op dit terrein uit te breiden. Groningen heeft de ambitie om ook jongeren die deelnemen aan de entree opleidingen van de ROC's te laten deelnemen aan de Werksschool. Tevens onderzoeken we de mogelijkheid om ook het VSO hierbij aan te laten sluiten. We willen de werkschool zodanig vormgeven door dat het de drie arbeidsmarktregio's gaat bestrijken. We zijn in overleg met de landelijke initiatiefnemer en met de provincie over de verdere uitwerking en financiering.

Wat levert het op?

We willen de samenwerking uit het werkschoolconcept tussen ROC's, praktijkonderwijs, reaal college en VSO bevorderen met als doel de aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt zo optimaal mogelijk te regelen.

Prestatie Indicator: het percentage van het aantal deelnemers aan de werkschool (entree opleidingen) dat uitstroomt naar werk dan wel doorstroomt naar een vervolgopleiding.

6 Regionale uitvoering

Na vaststelling van de in deze nota gepresenteerde kaders willen we aan de slag met de regionale afspraken. In het bestuurlijk overleg Werk en Inkomen van de VGG van 25 november willen we op regionaal niveau afspreken op welke thema's behalve de bestrijding van Jeugdwerkloosheid we de komende jaren gezamenlijk willen oppakken. Belangrijk is ook om vast te stellen welke arbeidsmarktproblemen regio gemeenten willen overlaten aan de couleur locale. In het bestuurlijk overleg met de regio's Noord, Oost en Centraal (structuur en werkwijze Werk in Zicht) is een aantal onderwerpen en de bijbehorende problemen genoemd dat we regionaal zouden willen oppakken. Te denken valt bijvoorbeeld aan: kwetsbare groepen (Wajong) aan de onderkant van de arbeidsmarkt in relatie tot de WWNV die niet/ nauwelijks werk vinden. De relatief lage arbeidsmobiliteit in delen van de regio. Hoe gaan we de werkscholen (entree opleidingen) regionaal vormgeven? Hoe matchen we noordelijke werkzoekenden aan de beschikbare vacatures in de Eemsdelta? De gebrekkige regionale matching van vacatures en het beschikbare potentieel aan werklozen en de niet altijd optimale regionale afstemming van kennis en expertise over de regionale arbeidsmarkt.

Actieplannen

De thema's werken we binnen de projectorganisatie van het actieplan verder uit. In de loop van 2012 informeren we over de voortgang van de regionale afspraken.

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

Kadernota arbeidsmarktbeleid (2012 – 2015): Grensverleggend aan het werk! Met een blik op de regio.

Binnen het economisch platform van de Regio Groningen Assen (RGA) is met de bestuurders uit de Eemsdelta afgesproken dat de RGA gaat samenwerken met de regio Eemsdelta. De samenwerking is mede van belang omdat beide regio's een plek hebben in het rijksbeleid (Energy Port en top sector economie). Dit ondersteunt de samenwerking tussen beide regio's en versterkt de kansen op succes. De bestuurlijke werkafspraken zijn inmiddels in voorbereiding. In de samenwerking tussen beide regio's inventariseren we kansen en vertalen we ze in acties. Arbeidsmarkt is één van de thema's. In het economisch platform heeft het bedrijfsleven aangedrongen op maatregelen om het nijpende tekort aan personeel aan te pakken. Uit de kansen inventarisatie wordt gestart met de meest kansrijke acties. Het voornemen is om dit in een samenwerkingsovereenkomst tussen de regio's vast te leggen.

7 Financieel kader

Voor de uitvoering van de ambities in deze nota regionaal arbeidsmarktbeleid is ruimte binnen onze bestaande budgetten. Zo zetten we ons bestaande flexibel re-integratie budget in om zoveel mogelijk mensen te ontwikkelen of te laten uitstromen naar werk. Met de rijksbijdrage per Sw-er willen we zoveel mogelijk werkplekken bieden voor mensen met een Sw indicatie. Met het geld dat we beschikbaar hebben voor volwasseneneducatie bieden we educatieve activiteiten aan en kunnen jongeren tot 27 jaar tweede kans onderwijs bieden. Met het budget voor G kracht leveren we een bijdrage aan de dienstverlening aan werkgevers. Met de WMO gelden kunnen we de maatschappelijke participatie van mensen stimuleren. Daarnaast hebben we voor de bestrijding van jeugdwerkloosheid (Werk in Zicht) nog beschikking over incidenteel geld in 2012.

Over de precieze uitwerking van onze ambities in regionaal verband moeten we nog nadere afspraken maken met de provincie en regiogemeenten. Met gemeenten en de provincie moeten we inventariseren welke projecten we gezamenlijk de komende jaren kunnen en willen uitvoeren. De bestuurlijke basis hiervoor is gelegd. De provincie heeft de komende jaren structureel circa 1 miljoen euro beschikbaar voor arbeidsmarktbeleid en is bereid om een deel hiervan gezamenlijk met de gemeente in te zetten voor regionaal arbeidsmarktbeleid. Voor de provincie is het van belang dat projecten een bijdrage leveren aan een versterking van de structuur van het actieplan Werk in Zicht en dat ze de gehele provincie ten goede komen.

Tenslotte doet de gemeente in SNN verband in het kader van europa 2020 een aanvraag voor ESF middelen om de economische structuur te versterken de aansluiting onderwijs arbeidsmarkt te verbeteren.

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

Kadernota arbeidsmarktbeleid (2012 – 2015): Grensverleggend aan het werk! Met een blik op de regio.

Bijlage 1: Hoe ziet de (Groningse) wereld er nu en in de toekomst uit?

Hier geven we een korte schets van de trends en ontwikkelingen op de (Groningse) arbeidsmarkt. We hebben het hier over de provincie Groningen en de gemeente Noordenveld. Ook noemen we hier het Rijksbeleid ten aanzien van re-integratie, aangezien dit een belangrijke rol speelt de komende jaren.

Werkgelegenheid

De arbeidsmarktregio Groningen telt in 2010 ongeveer 231.000 banen van werknemers. Hiervan werkt 21% in de zorg en welzijn; andere grote sectoren zijn de zakelijke dienstverlening (17%), industrie (13%), detailhandel (10%) en onderwijs (9%). De werkgelegenheidsstructuur van de arbeidsmarktregio Groningen lijkt daarmee op de landelijke structuur, met een kleine oververtegenwoordiging van de private sectoren, onderwijs en zorg. De laatste sectoren concentreren zich vooral in de stad Groningen. Het herstel van de werkgelegenheid zal de komende jaren tot iets meer uitbreidingsvraag leiden. Het grootste deel van de vacatures bestaat uit vervangingsvraag.

De beroepsbevolking

De potentiële beroepsbevolking en de participatiegraad bepalen de omvang van de beroepsbevolking. De potentiële beroepsbevolking, het deel van de bevolking tussen 15 en 65 jaar, groeide de afgelopen jaren in Groningen. In Groningen telde het CBS 376.000 personen als potentiële beroepsbevolking. Volgens de prognoses van het CBS daalt dit aantal de komende jaren beperkt, maar na 2020 steeds sneller. In 2040 is de potentiële beroepsbevolking in Groningen 11% kleiner dan in 2010. Het potentiële aanbod voor de beschikbare banen en vacatures wordt dus veel kleiner. De ruimte voor verhoging van de participatiegraad zal vooral gezocht moeten worden bij ouderen, vrouwen, maar ook bij lager opgeleiden.

Pendel

Niet alleen de (potentiële) beroepsbevolking maar ook de pendel (mobiliteit van arbeidsaanbod) kan corrigerend werken op tekorten en overschotten op de regionale arbeidsmarkt. Goede verbindingen en relatief korte afstanden bevorderen de geografische mobiliteit van het arbeidsaanbod.

Flexibele schil

De flexibele schil is steeds belangrijker geworden op de arbeidsmarkt. Deze schil bestaat niet alleen uit personeel met een tijdelijk contract, maar ook uit zelfstandigen zonder personeel en uitzendkrachten. Deze flexibele schil heeft als eerste de gevolgen van de recessie gemerkt en zal ook de gevolgen van het herstel op de arbeidsmarkt het eerst gewaarworden. Een deel van de werkzoekenden die niet afhankelijk is van een uitkering heeft zich teruggetrokken van de arbeidsmarkt (de stille arbeidsmarktreserve). Deze mensen waren niet zichtbaar in de werkloosheidsstatistieken. In een periode van economisch herstel zullen deze mensen terugkeren op de arbeidsmarkt en zullen zij gaan concurreren met de werkzoekenden die nog wel ingeschreven staan.

Vergrijzing

De vergrijzing manifesteert zich de komende jaren steeds sterker en levert een belangrijke bijdrage aan nieuwe krachten op de arbeidsmarkt. Sterk vergrijzde sectoren zijn het onderwijs, overheid, personenvervoer, landbouw en delen van de technische sectoren. Door vergrijzing ontstaan kansen voor werkzoekenden.

Kwalificaties

Niet alleen de vraag naar arbeid verandert de komende jaren, ook de daarbij behorende kwalificaties. We vragen andere vaardigheden van onze werknemers. Er vindt een verdere verschuiving plaats van productiewerk naar diensten.

Groei van werkgelegenheid in de zorg

De grootste groei van de werkgelegenheid zal plaatsvinden in de zorg. De toename in de zorg is het gevolg van de vergrijzing, er komen steeds meer ouderen mensen, die relatief veel zorg nodig hebben. De zorgsector is echter geen marktsector die automatisch groeit met de vraag, maar is een budgetgestuurde sector. Dat betekent dat het vooral Rijksbeleid zal zijn dat bepaalt hoeveel geld naar de zorg gaat en hoeveel banen er dus kunnen ontstaan.

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

Kadernota arbeidsmarktbeleid (2012 – 2015): Grensverleggend aan het werk! Met een blik op de regio.

Jongeren en ouderen

Er is op dit moment veel aandacht voor jeugdwerkloosheid. De komende jaren zullen we ons ook moeten richten op ouderen. De uitstroom van ouderen naar de arbeidsmarkt blijft ook bij economisch herstel problematisch.

De wet Werken naar vermogen

Het kabinet streeft er naar om de wet 'Werken naar vermogen' per 1 januari 2013 in te voeren. Door deze wet worden de WSW, Wajong en WWB samengevoegd tot één regeling. Gemeenten worden daarmee verantwoordelijk voor de re-integratie van een grotere doelgroep, waarvan een deel een grote afstand tot de arbeidsmarkt of een arbeidsbeperking heeft. De invoering van deze wet gaat gepaard met forse bezuinigingen.

De kernpunten van 'Werken naar vermogen' zijn de volgende:

- een uniforme benadering voor iedereen die - om wat voor reden dan ook - tijdelijk of permanent niet in staat is op eigen kracht een plaats op de reguliere arbeidsmarkt te verwerven en het wettelijk minimumloon te verdienen.
- een financieringssysteem op basis van 'loonwaarde': het percentage van het wettelijk minimumloon (wml) dat iemand geacht wordt met reguliere arbeid te kunnen verdienen. De werkgever betaalt de loonwaarde, de gemeente betaalt de werknemer het verschil tussen loonwaarde en (maximaal) wml
- opheffen van juridische en financiële schotten

Bezuinigingen bij het UWV

Het UWV heeft te maken met forse bezuinigingen. Dit houdt onder andere in dat het UWV zich terugtrekt uit 70 werkpleinen en dat het UWV vanaf 2012 geen middelen meer beschikbaar heeft voor re-integratie, behalve voor Wajongers. Dit betekent dat de verantwoordelijkheid van het UWV voor de re-integratie van WW-ers verdwijnt. Hiermee verschuift de verantwoordelijkheid voor arbeidsmarktbeleid en re-integratie steeds meer naar de gemeenten terwijl gemeenten deze rol niet van het UWV overnemen.

Raadsvoorstel - Kadernota arbeidsmarktbeleid Grensverleggend aan het werk! . . .

Kadernota arbeidsmarktbeleid (2012 – 2015): Grensverleggend aan het werk! Met een blik op de regio.

Bijlage 2: afkortinglijst/ begrippenlijst

Beroepsbevolking	Werkzame – en werkloze beroepsbevolking
Beroeps geschikte bevolking	Alle personen tussen de 15 en 65 jaar
BBL	Beroeps begeleidende leerweg
BOL	Beroeps opleidende leerweg
ESF	Europees Structuur Fonds
EVC	Eerder Verworven Competenties
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
Job Carving	Het knippen in taken van functies en deze samenvoegen tot een nieuwe functie
MBO	Middelbaar Beroeps Onderwijs
MKB	Midden en Klein Bedrijf
MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
NWW	Niet Werkende Werkzoekende
NUGGER	Niet-uitkerings gerechtigde
ROC	Regionaal opleidings centrum
SPT	Servicepunt Techniek regio Groningen
Sw	Sociale werkvoorziening
VGG	Vereniging Groninger Gemeenten
Wajong	Wet Arbeidsongeschiktheid voor jonggehandicapten
WIJ	Wet Investeren in Jongeren (2009) valt vanaf 2012 onder het vernieuwde WWB regime
WML	Wettelijk Minimum Loon
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WO	Wetenschappelijk Onderwijs
WSW	Wet sociale werkvoorziening, modernisering (2008)
WW	Werkloosheid Wet
WWB	Wet werk en bijstand (2004)
WWNV	Wet werken naar vermogen (2013)
SNN	Samenwerkingsverband Noord Nederland
ZZP	Zelfstandige Zonder Personeel

Collegiebrief - Onderzoek dienst SOZawe

Bestuursdienst

Afdeling Bestuursadviesing
Onderwerp Onderzoek dienst SOZawe

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

E-mailadres
anja.janssen@groningen.nl

Website
www.groningen.nl

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 76 58 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk BD 11.2758718

Datum **13 OKT 2011** Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In juni 2011 heeft ons college de gemeentesecretaris de opdracht gegeven een onderzoek te laten doen naar de dienst SOZawe. Het onderzoek is inmiddels afgerond. In deze brief informeren wij u over de belangrijkste conclusies. Het gehele rapport ligt voor u ter inzage in de visietrommel.

Aanleiding

Een aantal malen heeft uw raad te kennen gegeven bezorgd te zijn over de kwaliteit van de informatievoorziening van de dienst Sociale Zaken en Werk (SOZawe) met betrekking tot het programma Werk en Inkomen. Ons college deelt deze zorg. Dat heeft er onder andere toe geleid dat ons college de directie van de dienst SOZawe in het najaar 2010 de opdracht heeft gegeven te komen met een verbeterplan. Op 17 november 2010 heeft u dit verbeterplan 'SOZawe vooruit!' ontvangen en in maart 2011 hebben wij u een stand van zaken toegestuurd. De uitvoering van 'SOZawe vooruit!' ligt op schema, maar er heeft zich de afgelopen maanden een aantal voorvallen voorgedaan die bij u opnieuw de vraag aan de orde deden stellen of de dienst SOZawe voldoende *in control* is.

Onderzoek

Ons college heeft naar aanleiding daarvan opdracht gegeven voor een extern onderzoek naar de dienst SOZawe. De onderzoeksopdracht luidt:

Geef een feitelijk oordeel over de vraag of de dienst SOZawe voldoende in control is en over voldoende politieke sensitiviteit beschikt, om de haar opgedragen taken uit te kunnen voeren. Daar waar hiervan in onvoldoende mate sprake is, moet het onderzoek concrete verbeteracties aanreiken.

Collegiebrief - Onderzoek dienst SOZawe

Bladzijde 2
Onderwerp Onderzoek dienst SOZawe

Politieke sensitiviteit is geoperationaliseerd als de vraag hoe de informatievoorziening vanuit de dienst naar het college is georganiseerd.

Het onderzoek is uitgevoerd door de heer Udo Groen van Het Expertise Centrum (HEC) in de periode juli – september 2011. De basis voor het onderzoek is een drietal cases waarmee in korte tijd een quick scan is gemaakt als antwoord op de onderzoeksvraag. De cases en de onderzoeksmethodiek worden beschreven in het onderzoeksrapport.

De belangrijkste bevindingen zijn:

- a) de dienst SOZawe is voldoende in control;
- b) er zijn verbeteringen in het proces van de informatievoorziening nodig. Het gaat met name over verbeteringen in de sturing op het prognoseproces, zoals in gang is gezet in “SOZawe vooruit!”, het beter expliciteren en actualiseren van de financiële issues op langere termijn en het versterken van de sturing op de informatievoorziening in algemene zin;
- c) er is sprake van een communicatieprobleem tussen de dienst SOZawe en het politiek bestuurlijke niveau. Bij de informatieverstrekking vanuit de dienst naar het bestuur moeten informatiebehoefte en informatievoorziening beter op elkaar worden afgestemd.

Conclusie

Ons college is van mening dat het onderzoek een duidelijk antwoord geeft op de onderzoeksvraag. Wij hebben gemeentesecretaris de opdracht gegeven om maatregelen te nemen om de gewenste verbeteringen door te voeren.

Wij hopen u op deze wijze voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Collegiebrief - Motie dienstverlening SOZawe op niveau productie op peil .

.
. .
Bestuursdienst

Afdeling Directie
Onderwerp Motie dienstverlening SOZawe op niveau
(productie op peil)

Bezoekadres
Kreupelstraat 1

Postadres
Postbus 30026
9700 RM Groningen

E-mailadres
info@groningen.nl

Website
www.groningen.nl

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 57 62 Bijlage(n) -

Ons kenmerk SZ 11.2726205

Datum **9 SEP 2011** Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Uw raad heeft tijdens de begrotingsbehandeling op 24 november 2010 de motie dienstverlening SOZawe op niveau (productie op peil) aangenomen. In deze motie wordt ons college verzocht te voorkomen dat de tijdelijke daling van de productiecapaciteit als gevolg van de reorganisatie, leidt tot een vermindering van de dienstverlening. In deze brief laten we zien wat de situatie is na een half jaar en welke bijsturingmaatregelen we hebben genomen.

Niveau van dienstverlening

De reorganisatie richtte zich op de verbetering van de dienstverlening op het terrein van inkomensondersteuning en activering en begeleiding naar werk. We hebben gekeken naar het niveau van dienstverlening dat in de nieuwe organisatie geboden wordt. Hiervoor hebben we een aantal indicatoren voor dienstverlening geformuleerd:

Inkomensdienstverlening

- Aantal afgeronde aanvragen levensonderhoud en bijzondere bijstand
- Percentage aanvragen levensonderhoud binnen 8 weken afgehandeld
- Percentage aanvragen bijzondere bijstand binnen 4 weken afgehandeld

Activering en begeleiding naar werk

- Aantal gestarte re-integratie activiteiten (een klant kan meerdere activiteiten doen)
- Aantal klanten dat met een activiteit is gestart

Uitwerking

Inkomensdienstverlening

Voor de afhandeling van het *aantal* aanvragen geldt dat er geen norm is die gerealiseerd moet worden. Alle aanvragen die binnenkomen, moeten worden

Collegebrief - Motie dienstverlening SOZawe op niveau productie op peil .

Bladzijde
Onderwerp

2

Motie dienstverlening SOZawe op niveau
(productie op peil)

afgehandeld. Een vergelijking van het aantal afgehandelde aanvragen in het eerste half jaar van 2011 ten opzicht van 2010, geeft een beeld van de omvang van de dienstverlening.

Tabel 1. Afgehandelde aanvragen

	1 ^e helft 2010	1 ^e helft 2011	Afwijking
Aanvraag Levensonderhoud	2.699	2.685	-1%
Aanvraag Bijzondere bijstand	3.322	3.447	4%

Het aantal aanvragen levensonderhoud dat in de eerste helft van 2011 is afgehandeld, is nagenoeg gelijk aan het aantal van 2010. In vergelijking tot vorig jaar wordt 4% meer aanvragen bijzondere bijstand afgehandeld.

In tabel 2. wordt gekeken naar de doorlooptijden van de aanvragen die zijn afgehandeld. Deze worden afgezet tegen de doelstelling die voor 2011 is geformuleerd.

Tabel 2. Inkomensdienstverlening

	Levensonderhoud	Bijzondere bijstand
	< 8 weken	< 4 weken
Doel	100%	90%
Realisatie	86%	80%

De afhandeling van de aanvragen levensonderhoud blijft in het eerste half jaar iets achter bij de doelstelling. De realisaties liggen op het niveau van vorig jaar. Toen werd 87% van de aanvragen binnen 8 weken afgehandeld. Bij de aanvragen bijzondere bijstand is de achterstand ten opzichte van de doelstelling groter. Vorig jaar werd 84% van de aanvragen bijzondere bijstand binnen 4 weken afgehandeld.

Activering en begeleiding naar werk

De omvang van de dienstverlening op het terrein van activering en begeleiding naar werk is niet afhankelijk van het aantal aanvragen dat wordt ingediend. Hier kan op basis van de beschikbare capaciteit een normproductie worden berekend. Dit hebben we voor de eerste helft van 2011 gedaan.

Hierbij is uitgegaan van de verhouding tussen de omvang van de dienstverlening in 2010 en de capaciteit die daarbij is ingezet. De realisatie in de periode januari tot en met juni 2011 is tegen deze normproductie afgezet.

Tabel 3. Activering en begeleiding naar werk

	Normproductie		Realisatie		Afwijking	
	Gestarte activiteiten	Gestarte klanten	Gestarte activiteiten	Gestarte klanten	Gestarte activiteiten	Gestarte klanten
Capaciteit 2011	2.048	1.586	1.768	1.462	-280	-124

Collegebrief - Motie dienstverlening SOZawe op niveau productie op peil .

Bladzijde
Onderwerp

3
Motie dienstverlening SOZawe op niveau
(productie op peil)

In het eerste half jaar blijken 280 activiteiten minder gestart te zijn. Het aantal klanten dat is geactiveerd/toegeleid naar werk is 124 lager dan de norm. Een nadere analyse van de beschikbare gegevens heeft uitgewezen dat de afname van de productiviteit vooral heeft plaatsgevonden ná de transitie op 1 april. Deze daling wordt vooral veroorzaakt doordat medewerkers aan de nieuwe methodiek moeten wennen.

Bijsturingsmaatregelen

Op basis van onze bevindingen is een aantal bijsturingsmaatregelen genomen. Deze moeten ertoe leiden dat de productie op het gewenste niveau komt.

Voorbeelden van deze maatregelen zijn:

- er zijn afspraken met iederz en Werkpro gemaakt over versnelde toelevering van klanten
- we onderzoeken welke aanvullende maatregelen nodig zijn om de afhandelingsnelheid te vergroten
- er zijn tijdelijk extra klantmanagers aangesteld om ervoor te zorgen dat de vaste klantmanagers de nieuwe methodiek in de vingers krijgen zodat het niveau van de dienstverlening op het terrein van activering en begeleiding wordt vergroot.

Wij blijven scherp kijken naar het niveau van dienstverlening. Indien nodig zullen we aanvullende maatregelen nemen. We blijven uw Raad informeren over de resultaten.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Collegedebrief - Evaluatie SOZAWE vooruit

.
. .
Bestuursdienst

Afdeling Directie
Onderwerp Evaluatie SOZAWE vooruit!

Bezoekadres
Eendrachtskade ZZ 2

Postadres
Postbus 1125
9701 BC Groningen

E-mailadres
theo.dijkstra@groningen.nl

Website
www.groningen.nl

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 53 90 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk SZ 11.2826462

Datum **24 NOV 2011** Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In het najaar van 2010 hebben wij uw raad op de hoogte gesteld van de verbeteracties die wij in gang hebben gezet ten aanzien van de informatievoorziening en de financiering van de dienst SOZAWE. In de notitie "SOZAWE vooruit!" zijn de verbeteracties toegelicht. Daarbij is ook aangegeven op welke wijze deze acties bijdragen aan de kwaliteit van de informatie en de financiering van de activiteiten van de dienst SOZAWE. In maart van dit jaar hebben wij u geïnformeerd over de voortgang van de verbeteracties. De conclusie was destijds dat de uitvoering ervan op schema lag.

Met uw raad is afgesproken na een jaar de inzet van de verbeteracties te evalueren. Dat doen we met deze brief en het overzicht in de bijlage. Veel van de acties zijn inmiddels uitgevoerd en afgerond zoals afgesproken. Op een enkel punt is nog verdere voortgang nodig. Bij de presentatie van "SOZAWE vooruit!" hebben wij aangegeven ervan overtuigd te zijn met de uitvoering van de genoemde acties de noodzakelijke verbeteringen in de informatievoorziening en de financiering van de dienst SOZAWE te zullen realiseren. We stellen vast dat het prognoseproces voor het I-deel (uitkeringsbudget wet BUIG) is verbeterd, waarbij we gebruik kunnen maken van de toolkit van APE. De audit die op dit proces is uitgevoerd heeft onder meer geleid tot duidelijke proces- en werkbeschrijvingen, die zijn afgestemd tussen de dienst SOZAWE en de Bestuursdienst. De reorganisatie van de dienst SOZAWE is per 1 april 2011 afgerond, waarmee ook een fors deel van het tekort van de dienst SOZAWE is opgelost. Verder zijn we ook begonnen met het afbouwen van de incidentele financiering van de structurele capaciteit.

Ons oordeel over het resultaat van de verbeteracties is positief, hetgeen wordt ondersteund door de conclusies uit het externe onderzoek dat in de afgelopen

Collegedebrief - Evaluatie SOZAWE vooruit

Bladzijde 2
Onderwerp Evaluatie SOZAWE vooruit!

maanden is uitgevoerd bij de dienst SOZAWE. U bent daarover recent per brief geïnformeerd. In dit onderzoek is aangegeven dat de juiste maatregelen zijn genomen, dat de voortgang en sturing op "SOZAWE vooruit!" op orde is en dat de uitvoering van het plan zal bijdragen aan de gevraagde verbetering.

Wij zijn dan ook tevreden over de uitvoering van "SOZAWE vooruit!" en de bijdrage die het heeft geleverd aan de kwaliteit van de informatie en de financiering van de activiteiten van de dienst SOZAWE. De resultaten zijn voldoende geborgd in de organisatie. We blijven het prognoseproces rond het I-deel beschouwen als een kritisch proces. Ondanks de vorderingen die we hierin hebben gemaakt is het duidelijk dat nadelige resultaten op het I-deel niet kunnen worden uitgesloten. De prognose van het I-deel is een complex proces met vele factoren. Zo is recent bekend geworden dat het budgetaandeel van Groningen voor het jaar 2012 lager is dan verwacht, als gevolg van wijzigingen in het verdeelmodel. Dergelijke ontwikkelingen zijn niet te voorspellen.

Net als het prognoseproces I-deel blijft ook de financiering van de activiteiten van de dienst SOZAWE een punt van voortdurende aandacht, vanwege de resterende én nieuwe kortingen en taakstellingen die moeten worden gerealiseerd. Hierover zullen we uw raad informeren via de reguliere documenten uit de begrotingscyclus en de daarbij behorende overlegmomenten.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Collegebrief - Evaluatie SOZawe vooruit

Bladzijde 3
Onderwerp Evaluatie SOZawe vooruit!

BIJLAGE

Bijlage 1. Afronding SOZawe vooruit!

Nr.	Verbeteractie	Planning	Stand van zaken
1	<i>Verbeteren prognoses 1-deel</i> invoeren Toolkit/planningstool	1 ^e helft 2011	De uitvoering ligt op schema. APE heeft de Toolkit/planningstool opgeleverd. Wij gaan hiermee schaduwdraaien tot het moment van opstellen van het meerjarenbeeld 2013-2016.
2	<i>Prestatiemanagement</i> een transparante koppeling tussen de managementinformatie van de dienst en de bestuurlijke informatie voor college en raad	2 ^e helft 2010 en 1 ^e helft 2011	Het jaarplan van de dienst is afgestemd op de gemeentebegroting. Ook de planning & controlcyclus binnen de dienst is aangepast en sluit nu aan bij de planning & controlcyclus van het concern.
3	<i>Scenarioplanning</i> Een methodiek van scenarioplanning die kan dienen als ondersteuning bij het bepalen van de inzet van middelen uit het Participatiebudget.	Heel 2011	De uitvoering ligt op schema. Met scenarioplanning is geoefend bij het bepalen van de inzet van mensen en middelen in 2011 (gemeentebegroting en jaarplan SOZawe). De toolkit/planningstool beschikt eveneens over een dergelijke functionaliteit. De implementatie daarvan wordt in de 2 ^e helft van 2011 opgepakt.
4	<i>Audit op Inkomensdeel WWB</i> Een beoordeling en mogelijke verbetering van het proces van informatievoorziening rondom het inkomensdeel van de WWB.	4 ^e kwartaal 2010	De audit is uitgevoerd. Procesbeschrijvingen en werkbeschrijvingen zijn opgesteld, beoordeeld en akkoord bevonden door de Bestuursdienst. De audit wordt ter kennis gebracht van de raad.
5	<i>Minder, maar beter</i> Eenduidige en consistente (= betere) informatie aan college en raad over de prestaties van de dienst SOZawe in relatie tot de gemeentelijke doelen.	2 ^e helft 2010 en 1 ^e helft 2011	Dit blijft een constant aandachtspunt voor dienst en directie als het gaat om de kwaliteit van de documenten die de dienst 'verlaten'.

Colleggebrief - Evaluatie SOZAWE vooruit

Bladzijde
Onderwerp

4
Evaluatie SOZAWE vooruit!

6	<i>Reorganisatie dienst SOZAWE</i> Het structureel oplossen van een belangrijk deel van het tekort van de dienst.	Heel 2011	De reorganisatie is voltooid en daarmee is een belangrijk deel van het tekort opgelost. Op incidentele basis hebben we nog te maken met frictiekosten.
7	<i>Korting ketensamenwerking UWV</i> Het realiseren van de korting	1e kwartaal 2011	Met de reorganisatie van het primaire proces hebben we 0,5 miljoen euro van de korting opgelost. Het resterende deel van 0,9 miljoen euro komt in 2012 voor rekening van het concern. Daarna compenseert het concern voor de jaren 2013 en 2014 0,5 miljoen structureel en moet SOZAWE nog 0,4 miljoen euro oplossen. Daarvoor wordt een plan opgesteld, waarin ook de gevolgen voor de dienstverlening van SOZAWE in beeld worden gebracht.
8	<i>Procesverbeteringen</i> Het realiseren van efficiënte productieprocessen	2 ^e helft 2010 en heel 2011	Dit is in feite een continu proces. In 2011 werken we vooral aan de verdere verbetering van het proces van inkomensdienstverlening in relatie met klantmanagement.
9	Terugdringen incidentele financiering van structurele capaciteit	1 ^e helft 2011	De incidentele financiering komt vooral uit het Participatiebudget. Op het onderdeel Klantmanagement willen we de dekking in 2014 structureel geregeld hebben. Op 1 januari 2012 zitten we op ongeveer 40%. Voor de afdeling Voorzieningen stellen we een afbouwscenario op.
10	<i>Verbetering afweging extra taken</i> Heldere besluitvorming over het takenpakket van de dienst SOZAWE en de financiering daarvan	2 ^e helft 2010	We beoordelen of nieuwe (of extra) taken tot de reguliere dienstverlening behoren. Ook berekenen we welk gevolg de nieuwe/extra taak heeft voor de capaciteit. Een kosten-baten analyse maakt daarvan deel uit. Zie als voorbeeld de extra taken op het gebied van de samenvoeging van de WWB en de WIJ.

Collegebrief - Interne audit prognose Inkomensdeel Wet BUIG

.
. .
Bestuursdienst

Afdeling Concern Financiën
Onderwerp Interne audit prognose Inkomensdeel Wet BUIG

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

E-mailadres
marjon.de.bie@groningen.nl

Website
www.groningen.nl

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 77 17 Bijlage(n) -

Ons kenmerk BD 11.2798919

Datum **17 NOV 2011** Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In het najaar van 2010 hebben wij in het kader van het Interne Controleplan een audit uitgevoerd op de prognoses Inkomensdeel van de Wet BUIG (Wet Bundeling Uitkering Inkomensverstrekking Gemeenten). Deze audit is tevens aangekondigd en opgenomen in de brief aan uw raad van 17 november 2010 "Verbeteracties informatie en financiering dienst SOZAWE". De uitkomsten van de audit hebben wij gebruikt om het totstandkomingsproces te verbeteren en aan te laten sluiten bij de informatiebehoefte van college en raad. In deze brief informeren wij u hierover.

Achtergrond

In de afgelopen jaren heeft uw raad met enige regelmaat de zorg uitgesproken over de informatievoorziening met betrekking tot het programma Werk en Inkomen. Ten aanzien van het inkomensdeel WWB (Wet Werk en Bijstand, is nu onderdeel van de Wet BUIG) zijn in het verleden fouten gemaakt in de raming waardoor bijstellingen hebben moeten plaatsvinden en had informatie vanuit het ministerie eerder aan het college kunnen worden voorgelegd. In de raadsbrief van 2 oktober 2009 'Prognose WWB Inkomensdeel en ontwikkelingen 'Alle hens aan dek' hebben wij een nadere toelichting gegeven op de bijstellingen in het meerjarenbeeld waarin tevens een aantal maatregelen zijn genoemd ter verbetering. Daarnaast is in een breder verband een analyse uitgevoerd met betrekking tot verbeteracties. In deze brief (met als titel "Verbeteracties informatie en financiering dienst SOZAWE") is de audit op het inkomensdeel WWB in het vierde kwartaal van 2010 als actiepunt aangekondigd.

Prognose BUIG

Het prognosticeren van het resultaat inkomensdeel Wet BUIG is een complex geheel. De gemeente is afhankelijk van externe informatie (zoals landelijke

Collegebrief - Interne audit prognose Inkomensdeel Wet BUIG

Bladzijde
Onderwerp

2
Interne audit prognose Inkomensdeel Wet BUIG

ontwikkelingen van het bijstandsvolume en budget) en dient daarbij aannames te maken voor de eigen, Groningse situatie (zoals klantaantallen, gemiddelde uitkering). Sommige uitgangspunten zijn 'hard' en sommige uitgangspunten zijn gebaseerd op aannames, berekeningen en extrapolaties van diverse gegevens. Bovendien is het een continu proces. Zowel externe als interne ontwikkelingen kunnen leiden tot een bijstelling van de prognose. Daarbij komt dat een kleine afwijking in uitgangspunten kan zorgen voor een grote afwijking in resultaat als gevolg van de omvang van het inkomensdeel (circa 110 miljoen euro).

Werkzaamheden audit

Het is van belang dat de totstandkoming van prognoses gebaseerd is op heldere uitgangspunten, transparant is en tussentijdse ontwikkelingen voortdurend in beeld zijn zodat bijstelling tijdig plaatsvindt. Wij hebben daarom een interne audit uitgevoerd die zich heeft gericht op de wijze van totstandkoming van prognoses inkomensdeel Wet BUIG en informatievoorziening. Daarnaast hebben we beoordeeld of eerder ingezette verbeteracties zijn doorgevoerd.

Bevindingen en resultaten audit

Naar aanleiding van de audit is geconstateerd dat het prognoseproces en informatievoorziening hierover is verbeterd. Ons college wordt bijvoorbeeld eerder geïnformeerd over belangrijke, relevante ontwikkelingen en het overleg met de dienst over de prognoses is geïntensiveerd. Sinds de voortgangsrapportage 2011-1 wordt bovendien gebruik gemaakt van een risicobedrag in de prognose van het inkomensdeel Wet BUIG waardoor de prognose binnen een bepaalde bandbreedte beschouwd dient te worden.

Omdat het prognoseproces gebaseerd is op diverse, relevante parameters en informatiebronnen is het van belang dat we eenduidige afspraken hebben gemaakt over de wijze waarop hiermee om wordt gegaan. Daarnaast is een goede functiescheiding in het proces van belang. Wij hebben hier verbeteringen in aangebracht; hiermee is de 'basis op orde gebracht'. Dit draagt bij aan een verbeterd prognoseproces.

Tenslotte, ook met een goed prognoseproces zijn we nog steeds afhankelijk van externe factoren die niet zijn te voorspellen. Dit is aan de orde bij de recent bekendgemaakte afwijking van 7,6 miljoen euro als gevolg van een daling van het gemeentelijk budgetaandeel 2012¹. Wij zijn in onze prognose uitgegaan van het laatst bekende budgetaandeel waardoor we nu voor 2012 een fors lager budget verwachten. De oorzaak van de afwijking hebben wij laten onderzoeken door onderzoeksbureau APE en het blijkt dat dit niet

¹ Het Groningse budgetaandeel is gedaald van 2,77% in 2011 naar 2,61% in 2012.

Collegebrief - Interne audit prognose Inkomensdeel Wet BUIG

Bladzijde 3
Onderwerp Interne audit prognose Inkomensdeel Wet BUIG

voorspeld had kunnen worden. Zij adviseren dan ook bij de prognoses, conform onze systematiek, uit te gaan van het meest recente objectieve budgetaandeel.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Lijst ingekomen stukken

Lijst ingekomen stukken

Raadscommissie Werk en Inkomen 14 december 2011

Collegebrieven

- 03 nov 2011 Motie impact recessie voor sociaal zwakkeren
28 nov 2011 Uitgangspunten van het "200 banenplan" (pr forma, was t.b.v. behandeling in raad 30 november)

voorstel: voor kennisgeving aannemen

Overige brieven

- 26 okt 2011 Inspectie Werk en Inkomen, Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid, drie rapportages: Activering Jongeren, Samenwerken voor
uitkeringsgerechtigden met gezondheidsproblemen, De keten volgt klanten,
toepassing van klantvolgsystemen in het domein van werk en inkomen
nov 2011 Projectgroep Oktaav, brochure 'Omhoog op de ladder', Groningse ketenaanpak
voor allochtone vrouwen

voorstel: voor kennisgeving aannemen

Verslag

VERSLAG VERGADERING RAADSCOMMISSIE WERK EN INKOMEN

Datum: 16 november 2011

Plaats: Oude raadzaal

Tijd: 16.30 – 19.00 uur

Aanwezig: dhr. H.J.M. Akkermans (voorzitter), mw. C.E. Bloemhoff (PvdA), mw. M. Dekker (PvdA), dhr. J.P. Loopstra (PvdA), dhr. J.M. van Keulen (VVD), dhr. A. Rutte (VVD), mw. A. Postma (GroenLinks), mw. A.M.J. Riemersma (Stadspartij), dhr. A.J. Bolhuis (Stadspartij) mw. L.R. van Gijlswijk (SP), dhr. J.P. Dijk (SP), dhr. J.H. Luhoff (D66), dhr. B. Benjamins (D66), mw. A. Kuik (CDA), dhr. M. Verhoef (ChristenUnie), mw. Wilschut (PvdD), dhr. Houwing (Student & Stad)

Namens de griffie: mw. M. Wechgelaer (commissiegriffier)

Wethouders: mw. E. Pastoor, dhr. T. Schroor

Afwezig m.k.: mw. L.I. van der Vegt (GroenLinks)

Verslag: dhr. Z. Jeuring (Notuleerservice Nederland)

A1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- De pilot “Werkbezoeken op vaste tijdstippen”: de fracties houden de voorgestelde data voor werkbezoeken vrij. De pilot wordt te zijner tijd geëvalueerd. De data worden toegestuurd.
- Op 19 januari 2012 vindt een bijeenkomst van de commissies Werk en Inkomen en Ruimte en Wonen plaats over de stadsbrede invulling bedrijventerreinen.

A2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Na de behandeling van B1 wordt bekeken of voldoende tijd overblijft voor de andere agendapunten.

A3. Langetermijnagenda en lijst moties en toezeggingen

De voorzitter:

- Op korte termijn worden beide lijsten geactualiseerd.

Mw. Dekker (PvdA):

- Kunnen de nota Arbeidsmarktbeleid en de notitie over de evaluatie van de wijk economie voor de vergadering van december worden geagendeerd?

Wethouder Schroor:

- De notitie Wijk economie is vandaag verstuurd naar de raad.
- De nota Arbeidsmarktbeleid komt a.s. dinsdag in het college en kan na goedkeuring naar de raad en op de agenda van december komen.

Wethouder Pastoor:

- LTA nr. 73, eindrapportage experiment alleenstaande ouders: behandeling in de decembervergadering lukt niet. De bijeenkomst van 18 januari 2012 is haalbaar.
- Punten 3 en 4 zijn geleverd.
- Toezegging 1:

Wethouder Schroor:

- LTA nrs. 3 en 4: beide zijn gebeurd, de punten kunnen worden afgevoerd van de LTA.
- Toezegging nr. 1, Structuurvisie Detailhandel 2011-2020: het wachten is op inbreng van een aantal partijen bij de nota Uitwerkingsvisie Sontplein.
- Toezegging 6 over koopnachten en koopzondagen: het voorstel van GCC komt in december naar de raad.
- Toezegging 9: dit punt hoort thuis in de commissie Financiën en Veiligheid.
- Toezegging 10: de geruchten kloppen niet.
- Toezegging 11: dit hoort bij wethouder Dekker en dus in de commissie Beheer en Verkeer.

1

Verslag

- Toezegging 12, Fonds Ondernemend Groningen: het groeiscenario ozb is bij de begrotingsbehandeling aan de orde geweest. Het overzicht van projecten die gematcht zijn, volgt na de jaarwisseling. Het voorstel voor verhoging van 2 naar 4% komt naar de raad.
- Motie 2, Ebbingekwartier, kan eraf, de motie is uitgevoerd.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Toezegging 7: spreker heeft een brief van het college ontvangen en gaat deze betrekken bij de bespreking over het arbeidsmarktbeleid.

A4. Conformstukken

a. Uitvoering revitalisering bedrijventerrein Duinkerkenstraat (fase II)

(raadsvoorstel 30 september 2011)

Dhr. Bolhuis (Stadspartij):

- Zijn de geschatte grondopbrengsten nog reëel gezien de economische teruggang?

Wethouder Schroor:

- Antwoordt dat de opbrengstschattingen op actuele ontwikkelingen zijn gebaseerd en daarmee realistisch zijn.

Het voorstel gaat conform naar de raad van 30 november 2011.

b. Herziene exploitatiebegroting Westpoort – fase I

(raadsvoorstel 7 oktober 2011)

Dhr. Bolhuis (Stadspartij):

- Waarop is het optimisme gebaseerd dat de reservering wordt omgezet in daadwerkelijke verkoop van de kavels?

Wethouder Schroor:

- Legt uit dat er geen directe noodzaak tot bijsturing in de grondexploitatie is. Dit kan in de toekomst wel het geval zijn. Een van de drie optanten lijkt te gaan tekenen. De raad wordt op de hoogte gehouden.

Het voorstel gaat conform naar de raad van 30 november 2011.

A5. Rondvraag

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Naar aanleiding van de brief van Humanitas, het maatjesproject Twin: kan het college bekijken of het kan worden ingepast in de bestaande organisatiestructuur? Kan het college proberen het project bekendheid te geven bij de provincie en bij andere gemeenten, zodat het goedkoper kan worden? Spreker verzoekt het college er bij de commissie op terug te komen.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Is de pilot loondispensatie al afgerond en zo ja, wat zijn de resultaten?

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Het rapport van het SCP over de sociale situatie van Nederland: kunnen de landelijke cijfers naar de Groningse situatie worden vertaald, vooral over het deel werk en inkomen?

Inspreker mw. Kiki stelt een vraag over stoepbanden in het Noorderplantsoen.

De voorzitter geeft aan dat deze vraag in de commissie Beheer en Verkeer thuishoort en verzoekt de inspreker de vraag vanavond opnieuw te stellen. Als dat niet lukt, zal een schriftelijk antwoord worden toegestuurd.

Wethouder Pastoor:

- Het SCP-rapport: de wethouder bekijkt in hoeverre de Groningse situatie is weer te geven.
- De pilot loondispensatie is nog niet afgerond: het college komt er te zijner tijd op terug.

Inhoudelijk deel

B1. Kadernota re-integratie/ participatie Actief in goede banen, beleidskader 2012-2015

(raadsvoorstel 7 oktober 2011)

Verslag

Inspreker dhr. De Bruin (Veiligheidszorg Noord) gaat in op het belang van het handhaven van de stadswachten. De stadswachten verdienen straks geen minimumloon meer maar de bijstandsuitkering met een kleine toeslag. Het zal echter geen bezuiniging zijn: er zal een versobering van de professionaliteit optreden omdat mensen met een bijstandsuitkering het werk zullen overnemen. De stadswachten zijn opgeleid en dienen een fatsoenlijk loon te ontvangen. Een ander punt is dat mensen die kunnen doorstromen naar een reguliere baan slechts op detacheringbasis bij de gemeente komen. De gemeente zou een voorbeeld moeten geven.

Inspreker dhr. Rutgers (directeur Werkpro) spreekt in namens de werkgevers ID. De werkgevers hebben zich sterk gemaakt om vierhonderd banen duurzaam te behouden voor 'blijvers', wat er mede toe dient om een goede infrastructuur voor de dienstverlening aan burgers in de stad in stand te houden. Het 200 banenplan in de kadernota doet het plan van de werkgevers geen recht. De kadernota geeft ook geen duidelijkheid aan de mensen met een id-baan. Spreker verzoekt raad en college harde toezeggingen te doen over de toewijzing van de banen in het 200 banenplan, het liefst voor 15 december 2011. Tevens zouden garanties moeten worden gegeven aan mensen met een id-baan. Het is onduidelijk hoe de hardheidsclausule in 2015 wordt ingevuld voor de blijvers. Het is gewenst dat de gemeente zich daarover eerder uitspreekt, in overleg met alle betrokkenen en uiterlijk in 2013.

Inspreker mw. Bosma (Vredesinformatiecentrum) geeft uitleg over wat het informatiecentrum doet. Lessen aan basisscholen zijn erg belangrijk. Het informatiecentrum heeft tijdens een vorige commissie de gemeente gevraagd met een plan voor een vreedzame stad te komen en daar een potje aan te verbinden waaruit de banen van het centrum kunnen worden gefinancierd. Het centrum heeft nog niets van de gemeente gehoord en daarom wil het graag voor twee functies in aanmerking komen voor het 200 banenplan. Anders moet het project worden stopgezet. Het centrum heeft ook andere inkomsten.

Inspreker dhr. Van der Lely (Platform Groningen Sociaal en Leefbaar) geeft aan wat het Platform aan acties heeft opgezet. Het Platform is teleurgesteld in de kadernota en in het college. Spreker vraagt zich af wat de gemeente bedoelt met 'een goede infrastructuur'. Het moet wel gaan om duurzame banen met een permanente financiering. De vrijwillige participatiebanen: het zijn geen banen en de term participatiebanen is misleidend. Vrijwilligerswerk moet apart worden beschouwd. Spreker roept de raad op voor het werkgeversplan te kiezen.

Inspreker dhr. Alderkamp (Ondernemingsraad Stichting Weerwerk) zegt op 1 januari 2012 nog te kunnen spreken namens 667 mensen, maar op 1 oktober 2012 namens slechts 313 mensen. Het college is niet sociaal en duurzaam en dat valt erg tegen. Met duurzame banen ontstaat een goede infrastructuur en wordt mensen een toekomst geboden. De hardheidsclausule is zacht.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Verzoekt het college te reageren op de inbreng van de sprekers.
- Het 200 banenplan van het college geldt slechts tot 2015, daarna wordt opnieuw gekeken. Ook is onduidelijk over welke banen het gaat. Op korte termijn is zekerheid nodig.
- Het werkgeversplan is goed onderbouwd en het college kan zich niet verschuilen achter de opmerking dat 68 banen gefinancierd kunnen worden door grote werkgevers. Het college moet duidelijker zeggen hoe het werkgeversplan wordt gebruikt.
- Er zijn nu vijfhonderd maatschappelijke banen en deze mensen hebben straks geen of nauwelijks kans op een reguliere baan. Waarom deze banen afbreken terwijl volgens het college 'werk' hoogste prioriteit heeft? Opnieuw opbouwen kost veel geld.
- Er staan veel zachte uitspraken in de kadernota, zie de hardheidsclausule.
- De gemeente moet zelf meer verantwoordelijkheid nemen, er kunnen veel arbeidskrachten worden opgenomen.
- De participatieladder werkt niet. Spreker herhaalt de vraag over de aanpak in Enschede en verzoekt het college daarop in te gaan.
- Graag een reactie op de brief van de werkgevers van 27 oktober 2011 en op de brief van het Platform Groningen Sociaal en Leefbaar van 24 oktober 2011.

Dhr. Verhoef (CU):

- Sluit zich aan bij een groot aantal opmerkingen van mw. Riemersma.

Verslag

- De kadernota is een opmaat voor de nieuwe Wwnv. De gedachte achter deze wet om de schotten tussen regelingen weg te halen, is goed. Zo ontstaat een budget voor de gehele doelgroep en volgens de fractie kan dan zeker bezuinigd worden.
- Een soepele decentralisatie van het rijksbeleid wordt verstoord door de eraan gekoppelde bezuinigingstaakstelling.
- Het is goed dat het college het hebben van werk voorrang geeft boven sociale uitsluiting.
- De uitstroombanen: op 1 januari 2012 begint de afbouw voor de mensen met een korte tot middellange afstand tot de arbeidsmarkt. Is het wel realistisch om aan te nemen dat deze mensen binnen een half tot één jaar doorstromen naar een reguliere baan? Op een inspraakavond zei de wethouder hier flexibel mee te willen omgaan. Hoe gaat de wethouder dat doen?
- De participatiebanen: wat is gebeurd in de periode tussen april 2011 en nu? Bij de conceptkadernota had de wethouder de intentie de mensen aan werk te willen helpen. En wat zijn de resultaten van de gesprekken met de werkgevers? De fractie ziet geen groot verschil tussen de conceptkadernota en de voorliggende kadernota. Hoe kan de raad straks zien dat er iets wordt gedaan voor de mensen?
- Is al te zeggen of de hele ombouw kans van slagen heeft, op grond van wat sinds april is gebeurd? Hoe reageren werkgevers op bijvoorbeeld het instrument loondispensatie?
- Gaat de gemeente zelf aan de slag om banen te witten of om banen te creëren?
- Het 200 banenplan: waarom komt het college met dit plan, wat zijn de financiële gevolgen? Welke prioriteiten en criteria worden bij de uitwerking gehanteerd? De ChristenUnie stelt voor om als fracties aan de voorkant te zitten bij de uitwerking. Wat vinden de andere fracties?
- Wat zijn de financiële gevolgen van een verdere toename van de instroom bij de Wwb? Is de dienst SOZAWE hierop voorbereid met voldoende klantmanagers?
- Het verschil tussen het gefaseerd afbouwen van gesubsidieerde arbeid en het 200 banenplan: volgens de fractie bestaat hiertussen geen verschil.
- Het plan van het college zegt met de tweehonderd banen de maatschappelijke infrastructuur in stand te willen houden. Waarom kiest het college er nu niet voor om deze banen duurzaam te maken? Het gevaar bestaat dat de maatschappelijke infrastructuur over drie jaar toch nog in elkaar stort.

Mw. Kuik (CDA):

- Heeft het college keuzes gemaakt zodat er nu zekerheid voor de mensen is?
- Duidelijk is dat het systeem op de schop moet. Er komt een uniforme regeling en de gemeente moet keuzes maken.
- Het CDA is het met het college eens om te kiezen voor alle Stadjes en niet alleen voor de mensen met de kortste afstand tot de arbeidsmarkt.
- Het CDA heeft toch een groot aantal vragen bij de gemaakte keuzes.
- Het 200 banenplan: waarom is voor het aantal van tweehonderd banen gekozen? Wat gebeurt er na 2015?
- De tweehonderd banen zijn nodig voor de maatschappelijke infrastructuur: waarom worden die banen niet regulier gemaakt? Bij bijvoorbeeld O2G2 is het niet realistisch te verwachten dat veel van de maatschappelijke banen regulier worden, gezien de financiële situatie.
- Wat houdt de hardheidsclausule in?
- De instrumenten: de fractie ziet veel in instrumenten als loondispensatie, social return en inspelen op sectoren waar vraag naar werk komt.
- Het is nodig dat bij participatiebanen prikkels aanwezig blijven dat mensen tijdig doorstromen naar regulier werk. Het CDA is niet voor vrijblijvendheid en kiest niet voor vrijwillige banen.

Dhr. Houwing (Student&Stad):

- Er ontbreekt een visie in de kadernota.
- De eerste discussie moet gaan over welke banen de gemeente in stand wil houden.

Verslag

- Het is een foute keuze van het college prioriteit te geven aan mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Een beter resultaat wordt bereikt als de gemeente zich richt op mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt.
- De financiering van de kadernota is onduidelijk, vooral voor de jaren 2013-2015. Hoe wordt dit opgelost?

Mw. Postma (GroenLinks):

- Het 200 banenplan is mede gebaseerd op het 400 banenplan. Het initiatief van de werkgevers is waardevol.
- De kadernota spreekt over een tijdelijke oplossing en tegelijk over het te zijner tijd duurzaam maken van de banen. Hoe ziet het college dit?
- Op een vraag van mw. Riemersma: de consequenties van de Wwnv zijn onduidelijk waardoor de fractie nog niet kan zeggen of de tweehonderd banen duurzaam moeten worden. Mogelijk kan het college helderheid verschaffen.
- De keuze van de tweehonderd banen: het is goed als de raad criteria kan meegeven. Hoe verloopt dit proces?
- Hoe is het overleg met het UWV over flankerend beleid verlopen? Het is goed om met het UWV in gesprek te blijven.
- Klopt het dat het aantal gesubsidieerde banen flink vermindert, ligt de gemeente hierdoor voor op het schema en worden hiermee financiële voordelen behaald? Wordt dit geld opnieuw ingezet?
- Graag uitleg over hoe de hardheidsclausule wordt ingevuld.
- De fractie wil graag op een geschikt moment verder praten over het nieuwe re-integratiebeleid en over de consequenties van de Wwnv.
- Wat in de kadernota staat, moet helder zijn voor iedereen. De fractie kan het billijken dat de kadernota nog niet alles vastlegt en dat de invulling van de uitvoering een stuk flexibiliteit nodig heeft.

Dhr. Luhoff (D66):

- In dit dossier spelen vele belangen: naast het persoonlijke belang spelen de belangen van de maatschappelijke infrastructuur, het nuttige werk, een gezonde financiële situatie en het belang van alle mensen met een bijstandsuitkering.
- Voor D66 spelen twee belangrijke vragen. Ten eerste: hoe wordt straks met de nieuwe Wwnv en met beperkte middelen een goed activeringsbeleid en re-integratiebeleid opgezet voor de ruim achtduizend mensen met een bijstandsuitkering? Ten tweede: hoe gaat de gemeente naar die situatie toe en hoe kan dat op een zo zorgvuldig mogelijke wijze?
- Pluspunt is dat het college werk op de eerste plaats zet en dat gezocht wordt naar maatwerk. De toe te passen instrumenten zijn hierop afgestemd. De bijstandsconsulenten krijgen een belangrijke rol.
- De gemeente heeft de plicht goed zorg te dragen voor de mensen die nu een maatschappelijke baan hebben en die mogelijk gaan verliezen. Zij vormen een kwetsbare groep.
- Een ander pluspunt van de kadernota is dat veel meer mensen kunnen worden geholpen.
- Het 200 banenplan: wil het college het maatschappelijk belang koppelen aan het belang om tweehonderd mensen aan regulier werk te helpen?
- De nieuwe Wwnv heeft consequenties voor Ieders. De kadernota zegt er weinig over. D66 verzoekt dit wel op een andere plek duidelijk aan te geven.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- De PvdA heeft vorige week een motie ingediend 'Behoud de sociale stad'. De fractie komt daar volgend jaar op terug.
- Hoewel de bezuinigingen tegen de idealen van de PvdA ingaan, dwingt dit kabinet de gemeente ertoe de gesubsidieerde arbeid af te bouwen.
- Het werkgeversplan: de fractie onderschrijft de uitgangspunten en heeft bij de inspraak al aangegeven blij te zijn als de helft van het aantal banen zou worden gerealiseerd. Dat is dus gelukt.

5

Verslag

- Het 200 banenplan: de vraag blijft waarom het niet meer dan tweehonderd banen zijn en waarom de banen niet structureel zijn. Gesubsidieerde banen zijn nooit zeker, het is belangrijk dat er politiek draagvlak voor blijft bestaan. De PvdA steunt het plan en wil dat ook in 2015 doen als er voldoende draagvlak is. De tweehonderd banen zouden vanaf 2015 structureel moeten worden. Het is in de eerste plaats een maatschappelijke taak, daarnaast is het een instrument om werkgelegenheid te creëren voor de onderkant van de arbeidsmarkt.
- De onderkant van de arbeidsmarkt: hoe gaat het college samen met werkgevers uit de niet-gesubsidieerde sector ervoor zorgen dat er de komende jaren daadwerkelijk banen voor deze groep komen? Denk hierbij aan de GCC en de stadswachten, en aan de woningcorporaties en buurtbeheer.
- De PvdA heeft liever dat de maatschappelijke infrastructuur uit andere middelen wordt gefinancierd dan met re-integratiegelden.
- De maatschappelijke infrastructuur: de fractie verzoekt het college de raad daarbij aan het stuur te laten zitten. Wil het college toezeggen dat tijdig per beleidsterrein wordt aangegeven wat de gevolgen zijn van het wegvallen van gesubsidieerde arbeid, welke beleidsdoelen niet worden gehaald en welke keuzes worden gemaakt rond bijvoorbeeld leefbaarheid, de cultuurnota enzovoort?

Mw. Wildschut (PvdD):

- De oplossingen voor de korte termijn zorgen voor nadelen op langere termijn, bijvoorbeeld op het gebied van de sociale en leefbare stad.
- In een eerdere commissie is gesproken over een mogelijk onderzoek naar het behoud van banen voor mensen met een gesubsidieerde arbeidsplek, zonder dat zij worden gekort op hun uitkering. Wat is hierover bekend?
- Het 200 banenplan: waarom is voor het aantal van tweehonderd banen gekozen? Wie vallen er onder?
- Het idee van Platform Sociaal en Leefbaar Groningen om banen met maatschappelijk nut te subsidiëren of regulier te maken: de PvdD vindt dit een nuttig voorstel.
- Wat wordt in de kadernota verstaan onder 'schrijnende gevallen'?
- Het concept om mensen voor het werken in een participatiebaan te belonen, is goed.
- Het plan is op sommige plekken nogal vaag; meer duidelijkheid is nodig voor werkgevers en werknemers.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Het voorstel van het college is beter dan wat er in april 2011 lag. Nu worden de banen van tweehonderd mensen die moeilijk op eigen kracht ander werk kunnen verkrijgen, in ieder geval tot 1 januari 2015 in stand gehouden. Daarnaast zegt het college toe een oplossing te bieden voor blijvers die ondanks alle inzet op 1 januari 2015 geen ander werk hebben gevonden.
- In de toekomst zal blijken of dit voor de SP voldoende is. De discussie over wat na 2015 met die tweehonderd banen gaat gebeuren, wordt door het college uitgesteld. Verder geeft het college nog niet aan hoe de hardheidsclausule wordt ingevuld voor mensen met een langdurig gesubsidieerde baan. Wat verstaat het college onder de toegezegde oplossing? De SP gaat ervan uit dat het college dit voor de raadsvergadering van 30 november duidelijk maakt.
- De afbouw van de subsidie gaat op 1 juli 2012 in. De SP vindt het niet acceptabel dat mensen met een langdurig gesubsidieerde baan zonder perspectief op werk thuis komen te zitten. Dat betekent dat de hardheidsclausule eerder moet ingaan en wel voor die mensen met een langdurig gesubsidieerde baan die tussen 1 juli 2012 en 1 januari 2015 door een noodzakelijke bezuiniging ontslagen moeten worden.
- De SP stemt alleen in met de plannen als de hardheidsclausule nu wordt ingevuld, dat wil zeggen voor de raadsvergadering van 30 november als over de kadernota wordt gestemd. De SP heeft daarvoor alvast één criterium gegeven.
- Het college is de toezegging om voor de voorjaarsnota de raad te informeren over de gevolgen voor de Groningse samenleving van het wegvallen van gesubsidieerde banen niet nagekomen. Heeft dit misschien te maken met het werk van de gemeentesecretaris die in kaart zou brengen

6

Verslag

welke tweehonderd banen zouden moeten verdwijnen? Waarom wordt dit weggehaald bij de raad? En waarom wordt gekozen voor tweehonderd banen? Misschien zijn wel 260 of 320 banen nodig om de maatschappelijke infrastructuur in stand te houden. De raad beslist daarover en moet dus beslissen over het aantal banen en over de invulling. Krijgt de raad voor 30 november de benodigde informatie?

- Het college heeft in april toegezegd eind 2011 een inschatting te geven van de extra uitkeringslasten die het gevolg zijn van het afbouwen van de gesubsidieerde arbeid. De SP gaat ervan uit dat deze toezegging voor de raadsvergadering van 30 november wordt nagekomen.

Dhr. Rutte (VVD):

- Het dossier is extra moeilijk, dat heeft het college zelf veroorzaakt door re-integratiegelden verkeerd in te zetten als enige stad in Nederland. Door deze verkeerde keuze zijn instellingen gesteund met re-integratiegelden, wat consequenties heeft voor wat als maatschappelijke infrastructuur wordt gezien. Andere steden zijn eerder begonnen met afbouwen en met een ombouw van de maatschappelijke infrastructuur. Die steden zijn nog steeds sociaal, zij hebben eerder geanticipeerd op beleid. De vorige week aangenomen begroting kent hetzelfde probleem.
- De VVD heeft er in het verleden altijd op aangedrongen dat de re-integratie- en participatiebanen gebruikt moesten worden om mensen te laten doorstromen. Dat is niet gebeurd, er is structureel gesubsidieerd waardoor mensen op deze banen bleven zitten.
- De ingreep die nu nodig is, zal pijn doen. De gemeente heeft de plicht de overgang van de oude naar de nieuwe situatie zo soepel mogelijk te laten verlopen. Het 200 banenplan waarin de gemeente tweederde en de werkgevers een derde van de loonkosten betalen, is een middel om bij die soepele overgang te helpen. De vraag blijft: waarom heeft het college voor tweehonderd banen gekozen en niet voor vierhonderd zoals de werkgevers hebben voorgesteld?
- De VVD vreest dat de tweehonderd banen opnieuw als structurele subsidie voor de instellingen worden ingezet en dat gekozen wordt voor mensen die al geschikt zijn en daardoor niet gekozen wordt voor de mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Die uitkomst is voor de VVD niet acceptabel. Kan de wethouder aangeven hoe dat wordt voorkomen?
- De maatschappelijke infrastructuur: de raad zal moeten aangeven wat hieronder dient te worden verstaan. Een deel zal waarschijnlijk uit de algemene middelen moeten worden betaald.
- Het is goed dat het college zich extra inzet voor de blijvers, de gemeente heeft hier een grote verantwoordelijkheid. Een hardheidsclausule mag echter geen openeindregeling worden. De fractie wil snel inzicht in hoe dit eruit gaat zien en welke financiële reservering ervoor wordt gedaan.
- De nieuw te introduceren uitstroombanen is een goed idee. Ook de participatiebaan is een goed initiatief, vooral voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Echter: hoe zorgt de gemeente ervoor dat medewerkers met een flinke loonwaarde doorstromen van een participatiebaan naar een baan met loonkostendispensatie? Van belang is dat de loonwaarde goed wordt ingeschat en dat een hogere loonwaarde gepaard gaat met meer loon naar werken en er dus minder uitkering wordt betaald. Hoe gaat de gemeente dat doen?
- Concluderend: de rijksbezuiniging leidt tot een evenwichtiger en meer activerend pakket op het gebied van de gesubsidieerde arbeid. De VVD is daar voor het grootste deel blij mee, en geeft het college complimenten voor het pakket dat er nu ligt.

Wethouder Pastoor:

- De komende drie decentralisaties hebben met dit onderwerp te maken: Wwnv, Jeugdzorg en AWBZ. Daarnaast is er nog de decentralisatie passend onderwijs.
- Dit is een kadernota, er komt nog een uitvoeringsplan. Nog niet alles is nu al vastgelegd.
- Met de raad is al eerder gesproken over wat in een kadernota zou moeten staan, in verband met sturing door de raad.

7

Verslag

- De wethouder geeft aan welk overleg het afgelopen jaar heeft plaatsgevonden met alle betrokkenen en met de raad. De opmerkingen van de raad bij de conceptnota heeft de wethouder meegenomen naar de inspraakperiode.
- Het college gaat het komend half jaar de kadernota uitwerken en goed kijken wat kan worden gedaan voor mensen die wellicht buiten de boot vallen.
- Belangrijk is dat het college voor zoveel mogelijk mensen met een bijstandsuitkering beleid wil vaststellen, het college wil erg zijn best doen te zorgen dat deze mensen uit deze situatie komen. Met een budget dat daalt van 52 naar 21 miljoen euro lukt het niet dat wat in de stad is opgebouwd, met re-integratiemiddelen in stand te houden.
- De wethouder geeft uitleg over de uitstroombanen en de participatiebanen.
- Het 200 banenplan is inderdaad gebaseerd op twee gedachten: het is gericht op de blijvers en op de infrastructuur. Beide punten komen zijn in de inspraak genoemd. Het aantal van tweehonderd is gekozen omdat het nog moet kunnen worden betaald uit re-integratiemiddelen en uit 1,5 miljoen euro aan nieuwe beleidsmiddelen. Met datzelfde geld worden ook de andere maatregelen betaald.
- Tot 2015 heeft het college als het ware tijd gekocht, en de komende periode gaat het college flink in overleg met de werkgevers. De stad heeft verschillende dingen in de aanbieding zoals salarissen en bonussen. De werkgevers hebben een zelfstandige verantwoordelijkheid.
- Het college voert dit overleg niet alleen met gesubsidieerde instellingen maar ook met andere, zoals de grote bedrijven, MKB-Noord.
- Dat overleg kan ertoe leiden dat in 2015 die tweehonderd banen geoordeelde duurzame banen kunnen worden. Het is te vroeg om dat nu al voor elkaar te hebben.
- Het college wil de tijd tot 2015 benutten om meer werkgelegenheid voor de onderkant van de arbeidsmarkt te creëren. Daar is al mee gestart, zie het overleg van de drie arbeidsmarktregio's met de werkgevers en de harde afspraken die met de sociale diensten en de roc's zullen worden gemaakt. Er is sprake van een vernieuwend arbeidsmarktbeleid.
- De drie decentralisaties spelen een rol, en mogelijk kan een slag worden geslagen die van groot belang is voor het creëren van werk voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Het gaat om meer dan alleen maar gesubsidieerde medewerkers bij gesubsidieerde instellingen. Deze onderwerpen komen terug in de raad.
- De hardheidsclausule: het is niet verstandig dit soort zaken in een kadernota al helemaal vast te leggen. De hardheidsclausule is ervoor bedoeld om individuele gevallen, schrijnende gevallen, maatwerk te bieden. Het komende halfjaar wordt alles op alles gezet om in het overleg met werkgevers zoveel mogelijk banen overeind te houden.
- De hardheidsclausule. Op een vraag van dhr. Rutte of in het uitvoeringsplan een budget vanwege de hardheidsclausule wordt opgenomen antwoordt de wethouder: ten eerste is er een afbouwscenario voor gesubsidieerde arbeid, ten tweede zal het college dat gefaseerd uitvoeren en ten derde gaat het college met alle betrokkenen en vooral werkgevers in gesprek. De wethouder kan daarom nu niet zeggen hoeveel mensen over een halfjaar of een jaar aan het werk zijn. De raad moet op dit punt dus geduld hebben. Ook vanaf april heeft de wethouder al veel gedaan en veel overleg gevoerd, onder andere via de inspraak.
- De hardheidsclausule wordt in het plan opgenomen en de raad kan het college houden aan een ordentelijke uitvoering ervan. De wethouder raadt af voor 2013 de hardheidsclausule vast te leggen omdat dan alle creativiteit en flexibiliteit worden weggehaald die nodig zijn voor een goed overleg met werkgevers. Want in dat geval zouden geen bewegingen meer kunnen worden gemaakt om tot oplossingen te komen.
- Alle beschikbare gelden zullen ten behoeve van de kadernota worden ingezet. Het college begint naast de afbouw ook met de uitstroom- en participatiebanen en de loondispensatiemaatregelen en alle andere nieuwe instrumenten die op de gemeente afkomen.
- De gemeente gaat in gesprek met mensen die tussentijds werkloos worden. Als mensen zelf werk vinden, is er de bonus van 100 euro.
- Het landelijke UWV gaat er niet mee akkoord dat mensen met een werkloosheidsuitkering op vrijwillige basis op hun werkplek blijven. De stad houdt contact met het Groningse UWV.

8

Verslag

- Op dit moment zet de gemeente al social return in, en de stad wil dat uitbreiden.
- Loondispensatie: de pilot loopt nog. Het gaat nog niet zo flitsend, de wethouder komt er bij de raad op terug.
- De invulling van het 200 banenplan: het is niet zo dat de gemeentesecretaris of een ambtelijke werkgroep bepaalt wie onder het 200 banenplan gaan vallen en wie niet. Het college heeft een opdracht aan de gemeentesecretaris gegeven om een 200 banenplan op te stellen dat voldoet aan een aantal criteria van het college. De raad ontvangt het plan in december 2011. De wethouder zegt toe dat de raad voor de raadsvergadering van 30 november 2011 de criteria van het college ontvangt.

Het voorstel gaat als bespreekstuk naar de raad van 30 november 2011.

B2. Nieuwe opzet Stadspas 2012 e.v.

(raadsvoorstel 7 oktober 2011)

Dhr. Rutte (VVD):

- Het voorstel is voor de VVD acceptabel.
- Kan de pas voor de meervermogenden, voor de prijs van 65 euro, blijven bestaan zonder dat daarbij marketingkosten worden gemaakt?

Dhr. Verhoef (CU):

- De Stadspas is van belang voor mensen met de laagste inkomens.
- Er verdwijnen 2700 passen waarmee vooral gezinnen met een inkomen rond het minimumloon worden getroffen. Waarom is de keuze op deze gezinnen gevallen? Waarom is niet gekozen voor de passen van 50 euro voor de 50+'ers. De vraag is of de nieuwe passen van 65 euro wel de gewenste besparing opleveren.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- De pas is erg populair bij mensen met een minimuminkomen. Toch zal er wat moeten veranderen vanwege het verlaagde budget.
- De fractie steunt de voorkeur voor plan 5 van het college, mede omdat de invoering van een digitale pas op dit moment financieel niet haalbaar is. Het is goed de pas voor deze groep te handhaven. Mensen worden ermee geactiveerd en kunnen participeren.
- Omdat ook mantelzorgers en 50+'ers erbij worden betrokken, zal het aanbod vanuit de markt groot blijven.
- De fractie is het eens met het doen van een evaluatie na een jaar.

Dhr. Dijk (SP):

- De SP heeft al eerder gezegd dat een andere opzet aan twee voorwaarden moet voldoen: het geld van de minima moet aan de minima ten goede komen en er moet een minder bureaucratisch systeem komen. Plan 5 voldoet hieraan en de SP steunt het voorstel.

Dhr. Houwing (S&S):

- De fractie stelt voor te kiezen voor plan 2 zonder digitale pas.

Mw. Kuik (CDA):

- Sluit zich aan bij de opmerkingen van de ChristenUnie.

Mw. Wildschut(PvdD):

- Heeft er begrip voor dat er bezuinigd moet worden op de pas.
- De fractie kan zich in geen van de vijf mogelijke oplossingen vinden.
- De fractie stelt voor te komen tot een duurzame pas met langetermijnvisie. Een pas moet er voor alle Stadspas zijn. Voor de minima biedt de pas vele kortingen op niet-commercieel gebied, voor de anderen bestaan alleen kortingen op commercieel niveau.
- Als het idee wordt gesteund, zal de fractie het verder uitwerken.
- Plan 5 geeft de doelgroep een stigma.

Dhr. Benjamins (D66):

- Het voorstel ziet er helder uit. Waarom is optie 4, opheffen, niet onderzocht?
- Is het mogelijk aan te sluiten bij een van de vele commerciële kortingsalternatieven? Een andere mogelijkheid is misschien via een aanbesteding andere bedrijven actief te betrekken.

Mw. Postma (GL):

9

Verslag

- Is blij dat er een vorm van Stadspas blijft bestaan.
- De fractie heeft aarzelingen bij het fenomeen minimumpas. Het helpt dat de doelgroepen worden aangepast waardoor verbreding optreedt.
- De fractie had het liefst een digitale pas gezien. Komen er bovenop de structurele kosten van 25.000 euro nog personeelskosten?
- Is gekeken naar een combinatie met de bibliotheekpas?

Dhr. Bolhuis (Stadspartij):

- Sluit zich aan bij de woordvoering van de SP, en stemt in met plan 5. Kan de leeftijdsgrens van 17 jaar voor kinderen van een gezin omhoog?

Wethouder Pastoor:

- De pas leeft bij de bevolking, het college wil de pas niet opheffen. De Stadspas levert een bijdrage aan het actief laten zijn van mensen.
- Er is een bezuinigingstaakstelling van 250.000 euro.
- Een aanbesteding is erg duur. De wethouder stelt voor dit niet te doen.
- Het idee van de PvdD voor een pas voor iedereen: de wethouder ziet graag een uitgewerkt voorstel.
- Een combinatie met de bibliotheekpas: de wethouder zoekt het uit.
- De structurele kosten van een digitale pas: hier bovenop komen geen personele kosten. Wel ontstaat een grote administratieve beheerslast.
- Optie 2 met een niet-digitale pas vergt eveneens een grote administratieve beheerslast. Daarbovenop komen wel extra personeelskosten, ongeveer 90.000 euro.
- Rotterdam heeft een digitale pas en is bereid Groningen te helpen met de invoering. Dan nog kost het per jaar 50.000 euro incidenteel en 25.000 euro structureel. Dit valt niet te betalen binnen de bezuinigingstaakstelling.
- De gezinnen worden niet aan de kant gezet zoals de CU denkt. De pas wordt weinig gebruikt door gezinnen uit de hoge inkomensgroepen: in 2007-2008 zijn ongeveer negenduizend passen verkocht waarvan slechts tweehonderd uit de duurste categorie. Het blijft mogelijk dat gezinnen met een minimuminkomen en met kinderen tot en met 17 jaar een goedkope pas van 5 euro kunnen kopen.
- De marketinguitgaven zijn nodig om de pas overeind te houden. Er is veel menskracht nodig om commerciële partijen te bewerken. De vraag van de VVD of het niet meer benaderen van meervermogenende mensen geld bespaart, wordt uitgezocht.

De voorzitter constateert dat de PvdD met een initiatiefvoorstel voor een duurzame pas voor iedereen wil komen. Student&Stad kondigt een amendement aan.

Het voorstel gaat als 1-minuutinterventie naar de raad van 30 november 2011.

B3. Voortgang SoZaWe

Dit agendapunt wordt wegens tijdgebrek doorgeschoven naar volgende commissiebijeenkomst.

C1. Ingekomen stukken en stukken ter kennisname

Geen opmerkingen.

C2. Vaststelling verslag 21 september 2011

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter sluit de vergadering om 19.05 uur.